

1897/3

# EVANGELICSANSZKI KALENDARI

na 1924. presztopno leto.

---

## III. LETNI TEKÁJ.

---

VÖDÁNI PO  
PREKMURSZKÓJ EVANGYELICSANSZKÓJ SINYORIJL.



N 997/1956

CSÍSZTI DOBICSEK SZE OBRNÉ NA CERKEVNE DOBRE CÍLE.



Dr. Luther Márton.

## To 1924. leto

je présztopno leto, tou je, ka má 366 dní.

### 1. Zacsétek leta 1924

Obscno i drzsávno leto sze zacсне 1.-ga januára: církevno leto pa z 1. adventszkov nedelov.

### 2. Letni csasz.

Szprotolejtje sze zacсне márcia 20-toga ob 10. vöri 20. min popoldnévi.

Noucs i dén szta toga csasza ednáko dúgiva.

Leto sze zacsn: júniya 21-toga ob 6. vöri popoldnévi.

Prinász je toga csasza nájdúgsi dén.

Jeszén sze zacсне szeptembra 23-toga ob 9. vöri predpoldnévom.

Nocs i dén szta zdaj ednáko dúgiva.

Zima sze zacсне decembra 22-toga ob 3. vöri 46 min. predpoldnévom.

Prinász je toga csasza nájkraçsisi dén.

### 3. Présztopni szvétki

Szeptuagesima 17. februára; Vúzen 20. aprila; Riszálszka nedela jun 8.

1. adventska nedela nov. 30.

### 4. Fasenszki tekaj.

Fasenszko vrejmen sze zacсне po trej, králi na drúgi dén, tou je

jan. 7-ga i trpelo bode do márc. 4-ga vszevkup 58 dní.

### 5. Premenyávanye mejszeca sze znamenüje:

☉ mlád, ☽ mladancies, ☿ pun, ♃ sztarics.

### 6. Szunce z szvojimi planetami.

Na szrejdi szvoji planet je nase szunce.

Prejdnye planete szo: **Merkur**; szkoron 8 milijon mil od szunca; 1 leto na nyem trpi 88 dní.

**Venusz**: 15 milijon mil od szunca; leto na nyej trpi 225 dní.

**Zemla**: 20 milijon mil od szunca; leto na nyej trpi 365 dní.

**Mars**: 32 milijon mil od szunca; leto na nyem trpi 687 dní. 933 máli planet do 1922. leta; ali zvezjd zbrojdávci ji escse vszákoletu nájdejo vecs na tisztom táli podnébov.

**Jupiter**: 107 milijon mil od szunca; okolik szunca obhodi szvojo pout v 12 letaj ednouk, záto na nyem 12 nasi lejt trpi edno leto,

**Szaturunusz**: 194 milijo mil od szunca; szvojo pout okouli szunca obhodi v 29 lejt i 116 dnévi, záto na nyem edno leto tak dugo trpi.

**Neptun**: 621 milijon mil od szunca; okouli príde ednouk v 164 lejtaj i 216 dnévi; leto na nyem záto tak dugo trpi.

Planet-planete, sterce ze náimre okouli véksi planet vrtjío i z véksimi vréd pa okoli szunca, sze za meszece zovéjo. Zemla 1, Mars 2., Jupiter 9., Szaturnusz 10., Uranusz 4 i Neptun 1.

## 7. Národni szvétki.













24. mája: Ciril i Metod;

28. junija: Vidov dan;

1. dec: Ouszveteke národnoga zjedinyenya Srbov, Hrvatov i Szlovencov;

7. decembra: Rodsztni dén Nyegovoga Velicsansztva Krála Alexandra.

## 8. Planejt znamejnya:

Szprotolejtje	Leto.	Jeszén.	Zíma.
Kos 	Rak 	Vága 	Bak 
Bík 	Oroszlán 	Roglács 	Dézd'zévnyek 
Dvojki 	Devojka 	Sztrejla 	Ríbe 

## 9. Postno i stemplinszko tarifo

szmo szamo za toga volo nej notridjáli, ár sze vecskrát premenyáva (podigáva).

## 10. Szunca i mejszeca potemnejnye v-1924-tom leti.

V-etom leti 3 krát potemnej szunca i 2-krát mejszec.

- Z-cejla** potemnej mejszec februára 20-toga. Zacsétek ob 3-tjoj v. 18 min. popoldnévi, z-cejla potemnejnya zacsétek ob 4. v. 20 m. szredína ob 5 v. 0. m. konec ob 5. v. 57 m. cejlo dokoncsanye ob 6 v. 58 min. Prinász de szamo z-tála mogoucsé viditi.
- Z-tála** Szunca potemnejnye márciusa 5-ga. Zacsétek po poldn. ob 2 v. 55. m; konec ob 6 v. 33 m. Prinász sze nebode vidilo. Tou potemnejnye sze vidlo bode v-Afrike poudnésnyem spici (Fok föld) i na poldnésnyega petnika krajini.
- Z-tála** Szunca potemnejnye juliusa 31-toga. Prinász sze nede vidilo. Zacsétek po poldnévi ob 7-moj v. 52 m.; konec ob 10-toj v. 4 m.
- Z-cejla** mejszec potemnej aug. 14. Prinász de vidoucsi. Zacséte sze po poldn. ob 6 v. 32 m.; zacsétek ob 6 v. 31. szredina ob 9. v. 20 m. Konec ob 10 v. 9 m. szploj sze dokoncsa ob 11-toj v. 9 m.
- Z-tála** Szunca potemnejnye aug. 30-ga. Prinász nede viditi. Zacsétek pred pold. 7 v. 50 m. konec o 9 v. 55 m. Tou de sze vidilo na polnocsnom petniki zemlé, v-poloncs zodnoj Ruszii i v-polnocnoj Ázsii.

**Merkura** prejk idejnye májusa 8-moga. Szamo de sze vödejnye dalo viditi.

Merkura notrisztoup vu szuncakrouzs prinász nede viditi. Na vösztoupá gledoucs szlejndnye znotrejsnye dotikanye v-Budapesti 17 v. 35 m. II sz.; szlejndnye zvönejsnye dotikanye 17 v. 39 m. 39 sz.

## II. Vládarszke hizse králevcsine SHS.

Nyegovo Velicsansztvo Král Alekszander Rodjen v Cetinji dné 4. decembra 1888, Vládati je zácsao 16. augusztá 1921. Porocsen 8. jun. 1922. z-rumunszkov princesiov, Máriov.

Szesztra: Princesza Jeléna rodjena na Reki (Fiuma) 23. oktobra 1884; zdána 21. augusztá 1911, z Konstantinom Konstantinovicsov, kotrigov bivse ruszoszke caszarszke rodbine.

Brat: Princ Juri, rodjen v Cetinji 27. augusztá 1887.

## 12. Rodovnica dinasztije Karadjordjevicsov.

Peter szpadno, vboji sz Tórkami 1783—1784, nyegova zsená Marica vmrla 1811.

Szin: Karadjordje Juri Petrovics, rodjen leta 1752 v Viševci. Vmórjen v noci 12. na 13. junja 1817 v Radovanji pri Szmederevi, vrhovni szrbszki vojszkovodja od februarja 1804 do szeptembra 1813: — zsená Jeléna csi kneza Nikole Jovanovicsa z Maszlovseva, rodjena leta 1765, vmrla 11. februarja 1842 v Belgrádi.

Toga szin: Alekszander Karadjordjevic rodjen 29. szeptembra 1806 v Topoli. Nyegov prvi vucsitel je bio Doszitej Obradovics. Leta 1814 je sou z ocsom v Ausztrijo, odkée je v jeszén tisztoza leta odísao v Ruszijo, gde sze je vóosznouvo. Leta 1839 sze je vrno v Szrbijo, leta 1840. je pousztao kotriga beográdzske okrozsne szodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihala, leta 1842. pa je bio izbrani za knéza Szrbije. Leta 1858. je po zaprtji Ná odné szkupcsine odsztopo. sou je v Ausztrijo in zsiyo do szmrti 22. aprila 1885 v Temesvári. Pokopan je v Bécsi. Nyegova zsená Perszida, csi Jevrema Nenadovicsa, Rodjena 1813. v Valjevi, vmrla je 29. márcá 1873 v-Dunaju.

Nyegov szin: Peter, rodjen dne 29. junija 1844 v Belgrádi, od 2. junija 1903 kraj Szrbije, od 1. decembra 1918 král Szrbov, Hrvatov i Szlovenov, vmrou je 16. augusztá 1921. Nyegova zsená Zorka, csi crnogorszkega knéza Nikola I., rodjena 11. decembra 1854 v-Cetinji, vmrla 4. márcá 1890 rávnotam.

Deca: Jeléna, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, porocsená z ruszkim velikim knézom Jovanom Konstantinovicsov Romanovim, vmórjenim leta 1918 od bolsevikov: szin Vsevolod Jovanovics, rodjen leta 1914 v Petrográdi.

Gjorgje, rodjen 27. augusztá 1887, sze odpovedao sztolonaszlednistva 27. marca 1909, Aleksander, rodjen 4. decembra 1888 v Cetinji, predsztolonaszlednik od 27. marca 1909. Regent od 11. julija 1914 i král od 16. augusta 1921.

Jeléna, zsená bivsega szrbszkega poszlanika v-Dunaju Gjorgje Simicsa.

Arsen, rodjen 4. aprila 1859 v Temesvári, porocsen z Auroro knezinjov Demidovov di S. Donato, razporocsená 1896, vmrla 1905. Szin, princ Pavel, rodjen 15. aprila 1893 v Petrográdi.



# JANUÁR má 31 dni SZECSÉN

Dén	Protestantszki	Rím. kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Nouvo leto	Nouvo leto	7:50	4:17	—	—
2	Szreja	Abel	Jezusovo imé	50	18	2:38	1:23
3	Csetrtek	Benjamin	Genoveva	49	18	3:52	2:03
4	Pétek	Leona	Titus	49	19	5:05	2:47
5	Szobota	Simon	Teleszför	49	20	6:14	3:44
Evang. Máte II. 1—12. Epistola: Ezsaiás 60. 1—6.							
6	Nedela	Trí král. ☉	Trí králov	7:49	4:22	7:19	4:43
7	Pondelek	Rajmund	Lucián	48	23	8:13	5:50
8	Tork	Marcel	Severian ap.	48	24	8:56	6:58
9	Szreja	Melenija	Julián mantr.	48	25	9:35	8:07
10	Csetrtek	Ágota	Vilm. püsp.	48	26	10:08	9:15
11	Pétek	Ernö	Higin	47	27	10:35	10:19
12	Szobota	Bódog	Arkandius	47	29	11:02	11:23
Evang. Lukács II. 42—52. Epistola: Rim. 12. 1—6.							
13	Nedela	Po 3 kr. I. ☽	Po tr. kr. I.	7:47	4:30	1:26	
14	Pondelek	Bódog	Hilár	46	32	11:52	12:24
15	Tork	Lóránt	Pavel	45	33	12:19	1:24
16	Szreja	Gusztí	Marcel p.	45	34	12:46	2:24
17	Csetrtek	Anton	Anton	44	35	1:22	3:22
18	Pétek	Piroska	Piroska	43	36	2:00	4:20
19	Szobota	Sára	Kanút král	42	38	2:44	5:15
Evang. János II. 1—11. Epistola: Rim. 12. 7—16.							
20	Nedela	Po tr. kr. II.	Po t. kr. II.	7:41	4:39	3:34	6:07
21	Pondelek	Ágnes	Ágnes	41	40	4:30	6:54
22	Tork	Arthur ☽	Vince mantr.	40	42	5:31	7:36
23	Szreja	Zelma	Rajmund	40	44	6:34	8:15
24	Csetrtek	Táde	Timoth p.	39	45	7:41	8:50
25	Pétek	Pavel	Pavel	38	47	8:49	9:21
26	Szobota	Vanda	Polykár p.	37	48	10:04	9:51
Evang. Máté VIII. 1—13. Epistola: Rim. 12. 17—21.							
27	Nedela	Po t. kr. III.	Po t. kr. III.	7:36	4:50	11:12	10:20
28	Pondelek	Károl ☾	Margit	34	51		10:51
29	Tork	Adel	Szalezi Fr.	33	53	12:26	11:23
30	Szreja	Martinka	Martinka	32	54	1:38	11:59
31	Csetrtek	Virgilia	Nol. P. mantr.	31	56	2:50	12:41

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vu zacsetki lejpo mrzlo; od 6—13 doszia snegá, mocsen mráz; lejpo vreimen, na konci mejszeca vöterno.

Dén je dügi prvoga 8 v. 27 m; do konca mejszeca 58 m. zraszté,

# REGULE VREJМЕНА:

Csi sze na trikrálovo z-sztrejhe snejg topí, ali v-kolotecsnici  
sznegá voda tecsé — rodno leto bode.

Csi je szunce na dén Vince  
Pune bodo peovnice.  
Z-sziljem pun skegyen i párma  
K-Mihaly'vomi dobra brátva.  
Na Pavlovo vrejmen csiszto,  
Nám kázse obilno leto,






























Csi pa veterno i zvirno,  
Prineszti zná pomor, bojno.  
Csi bou megla, de nezdravo,  
Csloveki, sztvári skodlivo.  
Csi de pa snejzsen i moker  
Bode krüh vzséli i dober.

## Január


### Mejszeca premenyávanje:

6-ga ☉ 1 vóra 48 m. popold. || 22-ga ☉ 1 vóra 57 m. predp.  
13-ga ☽ 11 vóra 44 m. popold. || 29-ga ☾ 6 vóra 53 m. predp.

# FEBRUÁR má 29 dni SZÜSEC

Dén	Protestanszki	Rím. kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pétek	Ignác	Ignac p. †	 7:29	4:57	3:59	1:30
2	Szobota	Karolina	Szvecsnica	 28	59	5:02	2:27
Evang. Máté 8. 23—27. Epistola: Rim. 13. 8—10.							
3	Nedela	Po 3 kr. IV.	Po 3 kr. IV.	 7:27	5:00	5:59	3:29
4	Pondelek	Rábel	Korz András	 25	02	6:47	4:31
5	Tork	Ágota ☉	Ágota dor.	 24	04	7:28	5:45
6	Szrejšda	Dorothea	Dorothea	 23	05	8:04	6:54
7	Csetrték	Tivadar	Romuald	 21	07	8:34	8:01
8	Pétek	Aranka	Matha †	 20	08	9:01	9:05
9	Szobota	Abigail	Alz Ciril	 19	10	9:27	10:09
Evang. Máté 13. 24—30. Epistola: Kol. 3. 12—17.							
10	Nedela	Po 3 kr. V.	Po 3 kr. V.	 7:17	5:12	9:53	11:10
11	Pondelek	Bartold	Lurd. Marija	 16	13	10:19	
12	Tork	Lidia ☽	Szv. Reda	 14	14	10:48	12:11
13	Szrejšda	Ella	Ricci Kata	 12	16	11:21	1:11
14	Csetrték	Bálint	Bálint	 11	17	11:56	2:08
15	Pétek	Fausztin	Fausztin †	 09	19	12:35	3:04
16	Szobota	Juli	Juli	 07	21	1:22	3:57
Evang. Máté 20. 1—16. Epistola: I. Kor. 9. 24— i 10. 1—5.							
17	Nedela	Septuages.	Septuages.	 7:06	5:21	2:15	4:46
18	Pondelek	Konrád	Simon p.	 04	27	3:14	5:31
19	Tork	Zsüsza	Konrád	 02	26	4:18	6:12
20	Szrejšda	Álmos ☽	Eleutér p.	 00	27	5:26	6:48
21	Csetrték	Eleonora	Eleonora	 6:59	29	6:37	7:21
22	Pétek	Garzson	szv. Petra szt.	 58	30	7:48	7:53
23	Szobota	Alfréd	Damiáni Pét.	 56	31	9:01	8:23
Evang. Lükács 8. 4—15. Epistola: II. Kor. 11. 9—12. 9.							
24	Nedela	Sekzages.	Sekzages.	 6:54	5:33	10:16	8:54
25	Pondelek	Mátyás	Mátyás	 52	35	11:29	9:25
26	Tork	Géza	Géza	 50	37		10:02
27	Szrejšda	Sándor ☾	K. rd. Margit	 48	38	12:41	10:40
28	Csetrték	Ákos	Leander	 46	40	1:49	11:26
29	Pétek	Elemér	Román	 45	41	2:55	12:19




































Vrejmena houd pouleg Herschlija: Zaprva velko vetrovje. 5—1. zápisje, vetrovje 12—20-ig premenjávno; do dokonca lejpo prijětno vrejmen.

Prvoga je dén 9 v. 28 m. dúgi; dokonca mejszeca naraszte 1 v. 28.





# MÁRC má 31 dni MÁLI TRÁDEN

Dén	Protestanszki	Rím kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Szobota	Albin	Albin püsp.	 6:43	5:42	3:51	1:18
Evang. Lukács 18. 31-43. Epistola: I. Kor. 13. 1-13.						
2 Nedela	Quinquage	Quinquage.	 6:41	5:44	4:41	2:27
3 Pondelek	Kornélia	Kunigunda	 39	45	5:24	3:29
4 Tork	Kázmér	Kázmér m.	 37	47	6:01	4:36
5 Szreda	Adorján 	Pepelnica	 35	49	6:33	5:44
6 Csetrtek	Gottlieb	Perpetua	 33	50	7:01	6:49
7 Pétek	Tamás	Tam. Aq.	 31	51	7:29	7:54
8 Szobota	Zoltán	Bozs. Ján.	 29	53	7:54	8:56
Evang. Máté 4. 1-11. Epistola: II. Kor. 6. 1-10.						
9 Nedela	Posztna I.	Invocabit	 6:27	5:55	8:21	9:57
10 Pondelek	Olimpia	40 mantr.	 25	56	8:47	10:58
11 Tork	Aladár	Konstantin	 23	58	9:18	11:57
12 Szreda	Gergor	Gergel k.	 21	59	9:52	
13 Csetrtek	Krisztián 	Szabinuzz	 19	6:00	10:29	12:53
14 Pétek	Matild	Matild	 17	02	11:13	1:46
15 Szobota	Kristof	Longin	 15	03	12:02	2:37
Evang. Máté 15. 21-28. Epistola I. Thess. 4. 1-7.						
16 Nedela	Posztna II.	Reminisc.	 6:13	6:05	12:58	3:23
17 Pondelek	Gertrud	Patrik pk.	 11	06	1:58	4:04
18 Tork	Sándor	Jer Cirilea	 09	08	3:05	4:44
19 Szreda	József	József	 07	09	4:15	5:18
20 Csetrtek	Hubert	Joakim	 05	11	5:27	5:51
21 Pétek	Benedek 	Benedek	 03	12	6:42	6:22
22 Szobota	Oktávián	Gen. Katal	 01	13	7:58	6:52
Evang. Lukács 11. 14-28. Epistola: Efez. 5. 1-9.						
23 Nedela	Posztna III.	Oculi	 5:59	6:15	9:14	7:25
24 Pondelek	Gábor	Gábor ar.	 57	17	10:28	8:00
25 Tork	Frumon	Ozn. B.M.D.	 55	18	11:42	8:39
26 Szreda	Manó	Manó	 53	19		9:24
27 Csetrtek	Hajnalka 	Dam. Ján.	 51	21	12:50	10:16
28 Pétek	Gedeon	Kap. Ján.	 49	23	1:49	11:13
29 Szobota	Ciril	Auguszta	 47	24	2:41	12:14
Evang. János 6. 1-15. Epistola: Gal. 4. 21-31.						
30 Nedela	Posztna IV.	Laetare	 5:45	6:25	3:25	1:20
31 Pondelek	Árpád	Guido	 43	26	4:02	2:25

Vrejmena houd poleg Hercshlia: V-prvoj polojni lejpo, prijétno; po 21-tom mokro vetrovno vrejmen; po 27-tom premenjavno.

Szprofoletje sze zacne: 20., 10:20 v. p. 1-ga je dén 10:59 v. dok. mejsz. priraszté 1:41 v.

# REGULE VREJMETNA:

Máloga trávna snejg je škodlivi szejanyi. Escse i te skoudi, csi ga szamo v-zsákli neszejo prejk po nyivaj. Csi je máli tráven szúhi, vélki pa moker i riszálcsek hladen: obilna zsétva i brátva bode. Kelko meglé bode v-etom mejszeci, telko plohé pride v-leti; kelko roszé pred vüzmom, telko szláne po vüzmi.

Csi je Gergor csiszti vedrni,  
Mraz, vöter, snejg de gedrni.

Sandor, József pa Benedek,  
Na klin vejszita köpenyek.

## Márc


### Mejszeca premenyávanye:

5-ga ☀ 4 v. 58 m. popold.  
13-ga ☹ 5 v. 50 m. popold.

|| 20-ga ☀ 5 v. 30 m. predp.  
27-ga ☾ 9 v. 24 m. popold.

# ÁPRIL má 30 dni VELKI TRÁVEN

Dén	Protestanszki	Rím. kath. sztaroverszki	Szuncza		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Hugo Aron	Hugó pk	5:41	6:28	4:35	3:31
2	Szrejda	Aron	Paulin Fr.	36	29	5:03	4:34
3	Csetrtek	Keresztély	Richárd pk	37	30	5:30	5:45
4	Pétek	Izidor ☉	Izidor	35	32	5:55	6:45
5	Szobota	Vince	Ferr, Vin.	33	34	6:22	7:47
Evang. János 8. 46 - 59. Epistola: Zsid. 9. 11-15.							
6	Nedela	Posztna	Judica	5:31	6:35	6:49	8:47
7	Pondelek	Hermaň	Hermann	29	36	7:18	9:47
8	Tork	Lidia	Dionis. pk.	27	38	7:50	10:44
9	Szrejda	Erhardt	Konrad	25	39	8:25	11:39
10	Csetrtek	Zsolt	Ezekiel pr.	28	40	9:06	
11	Pétek	Leo	Bol. Dev.	21	42	9:53	12:31
12	Szobota	Julus ☽	Julius pk	19	43	10:46	1:11
Evang. Máté 21. 1-9. Epistola: Filip 2. 5-11.							
13	Nedela	Cvetna n.	Palmarum	5:17	6:44	11:36	2:00
14	Pondelek	Tibor	Jusztin m.	15	46	12:44	2:39
15	Tork	Atala	Anasztázia	13	47	1:52	3:15
16	Szrejda	Lambert	Lab. Bed.	11	49	3:02	3:47
17	Csetrtek	Anicet	Vel. cset.	09	50	4:15	4:19
18	Pétek	Vel. pétek	Vel. pétek	07	52	5:32	4:48
19	Szobota	Kocsárd ☽	Vel. Szob.	05	53	6:50	5:28
Evang. Márk. 16. 1-8. Epistola: I Kor. 5. 6-8.							
Evang. Lukács 24. 13-35. Epistola: Djan. 10. 34-41.							
20	Nedela	Vüzen	Vüzen	5:03	6:55	8:8	5:54
21	Pondelek	Vüz. pond.	Vüz. pond.	01	56	9:24	6:32
22	Tork	Szoter	Szoter Caj.	00	57	10:37	7:16
23	Szrejda	Béla	Béla.	4:58	59	11:43	8:06
24	Csetrtek	Gyüri	Gyuri mantr.	56	7:01		9:04
25	Pétek	Marko	Márk. ev.	55	02	12:39	10:05
26	Szobota	Ervin ☾	Kletusi M.	53	03	1:25	11:11
Evang. János 20. 19-23. Epistola: I. János 5. 4-10.							
27	Nedela	Po vüzmi I.	Qasimodo	4:51	7:05	2:06	12:18
28	Pondelek	Valéria	Krizs. Pav. m	50	06	2:40	1:24
29	Tork	Albertina	Peter mantr.	48	07	3:09	2:39
30	Szrejda	Katalin	Szien Kat.	46	09	3:35	3:33

Vrejmena houd pouleg Herschlija: 1-12 premenjavno; 12-19 de'zdz'evno; 19-26 premenjavno; na konci doszta de'zdz'a.

Prvoga je dén dúgi 12 v. 47 m., dokonca mejszeca priaszté 1 v. 36. m.

# REGULA VREJMETA:

Csi na vüzemsko nedelo dézsdzsi, do riszál de vszákó nedelo dezdzs i vremen de premenývno. — Csi na Tiborca dén (14) sze trávnicí nezelenijo — nemremo rodnoga leta csakati. Csi je té mejszec vlazen — obilno leto de. Csi breza obzeleni, nej sze trbej bojati od mraza. Csi sze pa Margejtica pokázse; csi esresnye cvetéjo — cvelo bode i trszje. Po Györgyavom telkokrát bode szlána, kelkokrát je pred preminoucsem Mihalyovom bila. Csi v-etom mejszeci grmí — rodno leto vcsiní. Kelko dní pred Markavom (25) zsabe brekajo, telko dní do ponyem múcsale. Csi na Markovo szlavícsek mucsí — premenývno vremen znamenúje: csi pa fúcska, vugodno szprotolejtje glászi. Csi Györgyavo cvejtje v-obilnoszti jeszte — de obilno leto, csi ga je pa malo — szúkesíno i drágocso nam znamenúje.

## Ápril

---


### Mejszeca premenýványá:




































3-ga ☉ 8 v. 17 m. popold.

11-ga ☌ 12 v. 12 m. popold.

18-ga ☇ 3 v. 11 m. predp.

26-ga ☾ 5 v. 28 m. predp.

# MÁJ má 31 dni RISZÁSCSEK

Dén	Protestantszki	Rím. kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	z'ud	záhod	
1	Csetrtek	Filip	Filip Jakub 	4:45	7:10	4:00	4:37
2	Pétek	Zsiga	Athanáz † 	43	11	4:38	5:38
3	Szobota	Irma 	Grin. szv. Kr. 	41	12	4:39	6:39
Evang. János 10. 11—16. Epistola: I. Peter 2. 21—25.							
4	Nedela	Po vüzmi II.	Misericord. 	4:40	7:14	5:18	7:40
9	Pondelek	Gotthárd	Pius pápa 	38	15	5:51	8:38
6	Tork	Frida	Volizk. János 	37	17	6:25	9:33
7	Szrejsda	Napoleon	József 	35	18	7:03	10:26
8	Csetrtek	Gizella	Mihál arch. 	34	19	7:47	11:15
9	Pétek	Gergor	Naz. Gergel 	33	21	8:37	11:8
10	Szobota	Ármin	Antonin pk. 	31	22	9:31	
Evang. János 16. 16—23. Epistola: I. Peter 2. 1—20.							
11	Nedela	Po vüzmi III.	Jubilate 	4:29	7:24	10:30	12:38
12	Pondelek	Pongrac 	Pongrac 	27	25	11:34	1:14
13	Tork	Szervác	Szervác pk. 	26	26	12:40	1:47
14	Szrejsda	Bonifác	Bonifác 	25	27	1:51	2:17
15	Csetrtek	Zsófi	János 	24	28	3:04	2:47
16	Pétek	Mozes	Nep. János † 	23	29	4:20	3:16
17	Szobota	Paskál	Paskál 	22	31	5:38	3:48
Evang. János 16. 5—15. Epistola: Jakab 1. 16—21							
18	Nedela	Po vüz. IV. 	Cantate 	4:21	7:32	6:57	4:24
19	Pondelek	Ivo	Colastin pk. 	20	34	8:14	5:08
20	Tork	Bernát	Bernát mantr. 	19	35	9:25	5:52
21	Szrejsda	Konstantin	Bob: András 	18	36	10:29	6:48
22	Csetrtek	Julia	Julia mantr. 	17	37	11:22	7:50
23	Pétek	Desiderius	Desiderius † 	16	38		8:57
24	Szobota	Eszter	Pom. szv. kr. 	15	39	12:05	10:06
Evang. János 16. 23—30. Epistola: Jakab 1. 22—27.							
25	Nedela	Po vüz. V. 	Rogate 	4:14	7:40	12:43	11:15
26	Pondelek	Filip	Ner. Filip 	13	42	1:14	12:21
27	Tork	Béda	Béda 	12	43	1:41	1:26
28	Szrejsda	Emil	Emil 	11	44	2:06	2:29
29	Csetrtek	Krszt. vuéb.	Krszt. vuéb. 	10	45	2:30	3:31
30	Pétek	Ferdinád	Ferdinánd 	10	46	2:56	4:31
31	Szobota	Petronella	Angela Mer. 	09	47	3:23	5:33

Vrejmena houd poleg Herschliá : 1—3 dezsdzsevno; 3—12 prijětno, lejpo; 12—18 hladno, doszta dé'zd' za; 18—25 lejpo; nakonci premenyávnno.

Prvoga je dén dúgi 14 v. 25 m., dokonca mejszeca priraszté 1 v. 14 m.

# REGULE VREJMEŃA:

Csi je na Filipovo hladno i vlašzno: szrejdnyi pouv csákajmo: csi je toplo i csízto, teda obilnejsega. Csi je na Krízsave csízto vrejmen, je na haszek, csi pa dezsdzsevno, je na kvár. Riszálszke nedele dezsdzs je nehasznoviti. Na Vrbanovo (25) csi je csízto vrejmen — bode szlatko vıno, csi je pa dezsdzsevno — de kiszilo. Pongrácov dezsdzs je nyıvam dober, ali goricam skodlıvi. Csi je Riszálscek premoker, lvánscek de szıhi.































## Máj


### Mejszeca premenyávanje:

3-ga ☉ ponoucsi  
12-ga ☌ 3 v. 14 m. predp.

|| 18-ga ☀ 10 v. 52 m. popold.  
26-ga ☾ 3 v. 16 m. popold.

# JUNI má. 30 dni IVANSCSEK

Dén	Protestantszki	Rím. kath. szároverszki	Szunca		Mejszeca			
			zhod	záhod	zhod	záhod		
Evang. János 15. 26—16. 1—4. Epistola: I. Peter 4. 7—11.								
1	Nedela	Po vüzm. VI.	Exaudi		4:08	7:48	3:53	6:32
2	Ponedelek	Anna ☉	Erazmus p.		07	48	4:26	7:31
3	Tork	Klotild	Klotild kral.		06	49	5:02	8:23
4	Szrejsda	Franz	Franz mantr.		05	50	5:44	9:14
5	Csetrtek	Bonifác	Bonifac m.		05	50	6:32	9:59
6	Pétek	Norbert	Norbert pk.†		05	51	7:25	10:40
7	Szobota	Robert	Robert ††		04	52	8:24	11:16
Evang. János 14. 23—31. Epistola: Djan. 2. 1—13.								
Evang. János 3. 16—21. Epistola: Djan. 10. 42—48.								
8	Nedela	Riszálsz. n.	Riszálsz. n.		4:04	7:53	9:23	11:50
9	Ponedelek	Riszálsz. p.	Riszálsz. p.		03	54	10:28	
10	Tork	Margit ☽	Margit kral.		03	55	11:34	12:20
11	Szrejsda	Barnabás	Barnab. K. ††		03	56	12:47	12:49
12	Csetrtek	Klaudius	Christ János		03	57	1:57	1:16
13	Pétek	Tóbiás	Paud. Ant. ††		03	57	3:11	1:85
14	Szobota	Vazul	Vazul		03	57	4:18	2:18
Evang. János 3. 1—15. Epistola: Rim. 11. 33—36.								
15	Nedela	Szv. troj. I.	Szv. trojsz.		4:03	7:58	5:47	2:54
16	Ponedelek	Jusztin	Reg. Franz		03	58	7:01	3:38
17	Tork	Laura ☽	Rajner		02	59	8:08	4:29
18	Szrejsda	Arnold	Efrem		02	59	9:09	5:28
19	Csetrtek	Gyárfás	Tejlevo		02	59	9:59	6:36
20	Pétek	Ráfáel	Szilvár †		03	00	10:41	7:46
21	Szobota	Louisz	Gouz. Louisz		03	00	11:16	8:57
Evang. Lükács 16. 19—31. Epistola: I. János 4. 16—21.								
22	Nedela	Po szv. tro. I.	Po szv. tr. II		4:03	8:00	11:45	10:06
23	Ponedelek	Zoltán	Ediltrud dev.		03	00		11:19
24	Tork	Ivan ☾	Ivan kriszt.		03	00	12:12	12:19
25	Szrejsda	Vilmos	Vilmos		04	00	12:36	1:23
26	Csetrtek	Jan. Pavel	Jan. Pavel		04	00	1:02	2:24
27	Pétek	László	Jézus. szrcé		05	00	1:28	3:24
28	Szobota	Ireneusz	Ireneusz		05	00	1:56	4:25
Evang. Lükács 14. 16—24. Epistola: I. János 3. 13—18.								
29	Nedela	Po szv. tr. II.	Peterei Pav.		4:06	8:00	2:28	5:23
30	Ponedelek	Pavel	Pavel		06	00	3:02	6:18

Vrejmena houd pouleg Herschlia: Vu zacsétki premenyávo; 17—24. doszja dezsdzsa; po 24 tom hladno z-dezsdzsevo.

Prvoga je den dúgi 15 v. 40 m. do 20-ga priraszté 17 m. potom 4 m. poména.



# REGULA VREJMEŃA:

Csi je na Medárovo csiszto, prijétno vrejmen — dobro leto de; csi pa na té dén dezsdszi — 40 dní de dezsdszevno. Csi kukujca pred Ivanovim kukúcse, de fal szilje, — ali csi po Ivanovom zácsa kukúkati — de drágocsa. Csi pred Ivanovim dnévom dezsdszi, te de 4 dní dezsdszilo.

## Juni


### Mejszeca, premenyávanye:

2-ga ☉ 3 v. 34 m. popold.  
 10-ga ☾ 2 v. 37 m. popold.

17-ga ☀ 5 v. 41 m. predp.  
 24-ga ☾ 3 v. 16 m. predp.

# JULI má 31 dni JAKOBESCSEK

Dén	Prote-tanszki	Rím. kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Tork	Tibold	Jézus szv. kr.	4:07	8:00	3:42	7:10
2	Szreida	Ottokár ☉	Szrp B. Mar.	08	7:59	4:23	7:58
3	Csetrtek	Kornel	Vszi p. szp.	08	59	5:20	8:40
4	Pétek	Vouri	Vouni mautr.	08	58	6:17	9:9
5	Szobota	Enese	Zak. Anton	09	58	7:17	9:45
Evang. Lükács 15. 1—10. Epistola: I. Peter 5. 6—11.							
6	Nedela	Po szv. tr. 3	Po szv. tr. 3	4:10	7:57	8:20	10:24
7	Pondelek	Ciril i Metod	Ciril i Metod	11	57	9:25	10:53
8	Tork	Terez	Erzsébet	12	56	10:33	11:21
9	Szrejda	Lukrecia ☽	Veronika dev.	12	56	11:43	11:48
10	Csetrtek	Amália	Amália dev.	13	56	12:54	
11	Pétek	Lili	Pius p. †	14	55	2:08	12:18
12	Szobota	Izabela	Gualb. Ján	15	54	3:22	12:51
Evang. Lükács 6. 36—42. Epistola: Rim. 8. 18—23.							
13	Nedela	Po szv. tr. 4	Po szv. tr. 5	4:16	7:54	4:36	1:02
14	Pondelek	Lina	Bonaventura	17	53	5:47	2:14
15	Tork	Henrik	Henrik	18	52	6:52	3:10
16	Szrejda	Valter ☉	Karmel B. M.	20	52	7:47	4:12
17	Csetrtek	Elek	Elek	21	51	8:33	5:22
18	Pétek	Frigyes	Kamill †	22	50	9:3	6:35
19	Szobota	Emilia	Paulai Vince	23	49	9:45	7:45
Evang. Lükács 5. 1—11. Epistola: I. Peter 3. 8—15.							
20	Nedela	Po szv. tr. 5	Po szv. tr. 6	4:24	7:47	10:13	8:56
21	Pondelek	Daniel	Daniel	25	46	10:40	10:04
22	Tork	M. i Magdol.	M. i Magdol	26	45	11:05	11:11
23	Szrejda	Lenke ☾	Ápollinár pk	27	44	16:34	12:13
24	Csetrtek	Krisztina	Krisztina	28	43	11:31	1:15
25	Pétek	Jakab	Jakab ap. †	29	42		2:16
26	Szobota	Anna	Anna	30	41	12:28	3:15
Evang. Máté 5. 20—26. Epistola: Rim. 6. 3—11.							
27	Nedela	Po szv. tr. 6	Po szv. tr. 7	4:31	7:40	1:03	4:10
28	Pondelek	Ince	Ince pk.	32	39	1:40	5:04
29	Tork	Márta	Márta	34	38	2:24	5:54
30	Szrejda	Judit	Judit	35	36	3:13	6:38
31	Csetrtek	Ószkár ☉	Ignác Lojola.	37	35	4:10	7:20

Vrejmena houd pouleg Herschela: Vu zaeski do 9-tiga velrovje i děz'd'z: 9—16 lej-po; 16—23 děz'd'z — na konci lejpo vroucse vrejmen.

Prvoga je dén 15 v. 13 m. dúgi, do konca mejszeca 55 m. kraesisi.

# REGULE VREJMEŇA:

Csi na Szrpnno Marjo dezsdszí, de dugo, 40 dni dezsdszílo (tou sže je v-1752-gom leti uprav tak szpunilo) csi je Margyedén vedrni — dobro,

*Margya sže oblákov boji,*

*Grmlanca, dézsdsz sže ji mrzi.*

csi je dezsdszseven: skodlivo znamenúje. Csi je Jakoba nous (25) vedrna: obilnoszt de v-ogradsekaj, csi je pa dezsdszsevna: na kvár de orejhom i lesnyekom. — Csi mravlé velke mravlinyke nanoszijo: trdo zimo csákajmo. — Jakobescseka 20-toga je *Eliás*, od steroga pripovejcka právi, ka sže je na zserjávi koulaj pelao v-nébo. On rejtko gda zná za szvoj dén i csi zvej za nyega, ka gda szpádne, veliko grmlanco, blisz-kanye, szlápor vdérjanye, tocsou naredi vu szrditoszti. Szrecsa ka malogda zvej za nyega. Tou právi od nyega pripovejcka.

## Juli


### Mejszeca premenyávanye:

2-ga ☉ 6 v. 35 m. predp.

9-ga ☾ 10 v. 46 m. popold.

16-ga ☽ 12 v. 49 m. popold.

23-ga ☾ 5 v. 36 m. popold.

31-ga ☉ 8 v. 42 m. popoldne

# AUGUSZTUS má 31 dni MÉSZNÝEK

Dén	Protestanszki	Rím. kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Pétek	Verige Petra	Vorige Petra†	4:38	7:34	5:08	7:55
2 Szobota	Gusztáv	Lig. Alfonz	39	32	6:20	8:27
Evang. Mark 8. 1—9. Epistola: Rim. 6. 19—23.						
3 Nedela	Po szv. tr. 7	Po szv. tr. 8	4:40	7:30	7:18	8:57
4 Pondelek	Domonkos	Domonkos	41	29	8:25	9:26
5 Tork	Oszvald	Mejsz D. M.	42	28	9:34	9:53
6 Szrejda	Berta	Pr. lic. Jéz.	43	26	10:44	10:22
7 Csetrtek	Ibolya	Kojet. mantr.	44	25	11:57	10:52
8 Pétek	László ☽	Cirjek †	45	23	1:09	11:28
9 Szobota	Emőd	Román	47	22	2:26	
Evang. Máté 7. 15—23. Epistola: Rim. 8. 12—17.						
10 Nedela	Po szv. tr. 8	Po szv. tr. 9	4:49	7:20	3:31	12:08
11 Pondelek	Tibor	Zsuzsa	50	18	4:36	12:58
12 Tork	Klára	Klára	51	16	5:34	1:55
13 Szrejda	Ipol	Ipol mentr.	53	15	6:23	3:00
14 Csetrtek	Ózsebeta ☽	Ózsbeta	54	13	7:06	4:10
15 Pétek	Maria	Vnéboz. D.M.	55	11	7:42	5:22
16 Szobota	Ábrahám	Joakim	57	10	8:12	6:34
Evang. Lükács 16. 1—9. Epistola: I. Kor. 10. 6—13.						
17 Nedela	Po szv. tr. 9	Po szv. tr. 10	4:59	7:08	8:40	7:45
18 Pondelek	Ilona	Ilona	5:00	06	9:06	8:52
19 Tork	Huba	Tuluzi Lajos	01	05	9:32	9:58
20 Szrejda	Sievan krao	Szv. Stevan	02	03	10:00	11:02
21 Csetrtek	Samu	Chantal Fr.	03	01	10:29	12:03
22 Pétek	Menyhért ☽	Tjmót mantr.	05	6:59	11:01	1:03
23 Szobota	Farkas	Beniti Filip	06	57	11:37	2:01
Evang. Lükács 19. 41—48. Epistola: I. Kor. 12. 1—11.						
24 Nedela	Po szv. tr. 10	Po szv. tr. 11	5:07	6:55		2:56
25 Pondelek	Lajos	Lajos	09	54	12:18	3:47
26 Tork	Izsó	Zefirin	11	52	1:06	4:34
27 Szrejda	Gebhárd	József mantr.	12	50	1:59	5:16
28 Csetrtek	Auguszt	Auguszt	13	48	2:57	5:54
29 Pétek	Ernesztin	Obglav. iv.	15	46	4:00	6:28
30 Szobota	Róza ☽	Róza	16	44	5:57	6:59
Evang. Lükács 19. 9—14. Epistola: I. Kor. 15. 1—10.						
31 Nedela	Po szv. tr. 11	Po szv. tr. 12	5:18	6:42	6:14	7:29

Vrejmena hoid pouleg Herschlija: Vu začétki premenývavo; 8—14 doszta de'zd'za;  
 14—22 premenývavo; nakonci mejszeca doszta plohe.  
 Prvoga je dén 14 v. 56 m. nakonci z 1 v. 32 m. kracsisi.

# REGULE VREJMENÄ:

Csi je na Lovrencovo (10) lejpo vrejmen — dobro víno i lejpa jeszén bode. Kakse vrejmen je na Brtalanovo (24), takse de cejlo jeszén. Ivan (János) krsztitela odglávlenja dén (29) csi je trnok dezsdzsevni, je na skodo ogradcsekom.

## Augusztus


### Mejszeca premenyávanye:































8-ga ☉ 4 vóra 41 m. predp.

14-ga ☾ 9 vóra 19 m. popold.

22-ga ☌ 10 vóra 10 m. popold.

30-ga ☉ 9 vóra 37 m. predp.

# SZEPTEMB. má 30 dni MIHÁLCSEK

Dén	Protestantszki	Rím. kath. sztaroverszki	Szuncza		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pondelek	Egyed	Egyed ap.	 5:19	6:40	7:23	7:56
2	Tork	Rebeka	Juszt. mantr.	 20	37	8:35	8:26
3	Szrejda	Hilda	Mansuet p.	 21	36	9:47	8:55
4	Csetrtek	Róza	Roza dev.	 22	34	10:59	9:29
5	Pétek	Viktor	Lovrenc †	 23	32	12:11	10:07
6	Szobota	Zakariás ☾	Ida	 25	30	1:22	10:54
Evang. Márk. 7. 31 37. Epistola: II. Kor. 3. 4—9.							
7	<b>Nedela</b>	Po szv. tr.12.	Po szv. tr.13.	 5:26	6:28	3:27	11:47
8	Pondelek	Márija	Mála mesa	 28	26	2:33	
9	Tork	Ádám	Klaver Peter	 29	24	4:18	12:47
10	Szrejda	Erik	Tol. Mikl. m.	 30	22	5:01	1:54
11	Csetrtek	Theodora	Jácint mant.	 32	20	5:39	2:04
12	Pétek	Guido	Márija †	 34	18	6:11	4:14
13	Szobota	Ludovika ☽	Amát mantr.	 35	16	6:39	5:25
Evang. Lükács 10. 23—37. Epistola: Gal. 3. 15—22.							
14	<b>Nedela</b>	Po szv. tr.13.	Po szv. tr.14	 5:36	6:14	7:07	6:34
15	Pondelek	Nikodém	Szed. bol dev	 37	12	7:33	7:42
16	Tork	Edit	Korn. i Cipr.	 39	10	8:00	8:47
17	Szrejda	Ludavika	Szv. F. k. †	 40	08	8:28	9:50
18	Csetrtek	Titusz	K. Jozs. m.	 41	05	9:00	10:51
19	<b>Pétek</b>	Vilhelmina	Január m. ††	 43	03	9:35	11:50
20	Szobota	Friderika	Euszták m. ††	 44	01	10:13	12:46
Evang. Lükács 17. 11—19. Epistola: Gal. 5. 16—24.							
21	<b>Nedela</b>	Po szv. tr.14. ☾	Po szv. tr.15	 5:46	5:59	10:57	1:39
22	<b>Pondelek</b>	Móric	Vil. Tam. p.	 47	57	11:47	2:28
23	Tork	Tekla	Linus mantr.	 48	55		3:11
24	Szrejda	Gellért	Rob. od. D M	 50	53	12:43	3:51
25	Csetrtek	Kleofás	Gellért m.	 52	51	1:43	4:26
26	Pétek	Júsztna	Juszt m. †	 53	49	2:47	4:57
27	Szobota	Adalbert	Kozma	 54	47	3:55	5:28
Evang. Máté 6. 24—34. Epistola: Gal. 5. 26—6. 1—10.							
28	<b>Nedela</b>	Po szv. tr.15. ☽	Po szv. tr.16	 5:55	5:45	5:05	5:57
29	Pondelek	Mihál	Mihály	 56	43	6:18	6:25
30	Tork	Jeromos	Jeromos	 58	41	7:12	6:36

Vrejmena houd pouleg Herschlija: Zaprva premenyavno; 21—28 de'zd'evno; na konci premenyavajouse.

Prvogá je dén dúgi 13 v. 21 m., nakonci z 1 v. 38. m. kracsisi.

# REGULE VREJМЕНА:

Csi je nyega prvi dën „Egyed“ lejpo vrejmen, za nyim de 4 dni lejpo i csi té dën grmi — pršesztno leto sze troustajmo obilnoszti. Na szv. Mátaja evangelista (21) csi je lejpo vrejmen i petrécse — teda na pršesztno leto doszta szadú bode. Na Mihaljov dën csi grmi (29) — dobro jeszén i trdo zimo znamenúje. Csi te zse doszta zsalodi jeszte — doszta sznegá bode pred koledi. Csi sze po Mihaljovom v-skúvkaj zszúsevke nájdejo: obilnoszt; csi pa mülhé: bojno; csi pávući: kúgo znamenújejo. Csi szo té skúvke escse zeléne: obilno leto; csi szo vlazsne: mokro; csi szo szúhe: szúho leto znamenújejo. Csi strki, lasztvíce, dívje goszi, zserjávje nahitroma odídejo: ránoga mraza sz: lehko troustamo.

## Szeptember

### Mejszeca premenývavnye:

6-ga ☉ 9 v. 45 m. predp.

13-ga ☽ 8 v. predp.

21-ga ☾ 4 v. 35 m. predp.

2-8ga ☀ 9 v. 16 m. popold.

# OKTÓB. 31 dni SZVESZTVINSCSEK

Dén	Protestanszki	Rím. kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	z d	záhod	
1	Szreja	Malvin	Remig pk.	6:00	5:39	8:47	7:29
2	Csetrtek	Petra	Varit. angel	01	37	10:01	8:07
3	Pétek	Helga	Kandid m. †	02	35	11:13	8:51
4	Szobota	Francz	Assisi Fr.	04	33	12:21	9:41
Evang. Lükács 7. 11—17. Epistola: Efer. 3. 13—21.							
5	<b>Nedela</b>	Po sv. tr. 16 ☺	Po sv. tr. 17	6:05	5:31	1:23	10:40
6	Pondelek	Bruno	Brunó m.	06	29	2:16	11:44
7	Tork	Amália	Csiszle sv.	07	27	3:01	
8	Szreja	Etelka	B. D. Mária	09	25	3:39	12:32
9	Csetrtek	Dionisziusz	Aerop. Dio.	11	23	4:12	2:01
10	Pétek	Gedon.	Borg. Fr. †	12	21	4:40	3:10
11	Szobota	Brigitta	Placida dev.	13	19	5:38	4:19
Evang. Lükács 14. 1—11. Epistola: Efez. 4. 1—6.							
12	<b>Nedela</b>	Po sv. tr. 17 ☺	Po sv. tr. 18	6:15	5:17	5:33	5:26
13	Pondelek	Kálmán	Kálmáu m.	17	15	6:00	6:32
14	Tork	Helén	Kalliszt m.	18	13	6:27	7:36
15	Szreja	Trejza	Teréz dev.	19	11	6:57	8:38
16	Csetrtek	Gallusz	Gallusz ap.	21	09	7:31	9:40
17	Pétek	Hedvig	Hedvig †	22	08	8:07	10:37
18	Szobota	Lükács	Lükács ev.	24	06	8:49	11:32
Evang. Máté 22. 34—46. Epistola: I. Kor. 1. 4—9.							
19	<b>Nedela</b>	Po sv. tr. 18	Po sv. tr. 19	6:25	5:04	9:37	12:21
20	Pondelek	Iréne ☺	Kant János	26	02	10:30	1:07
21	Tork	Orsa	Orsa dev.	28	00	11:27	1:48
22	Szreja	Előd	Kordula m.	30	4:58		2:24
23	Csetrtek	Gyöngyike	Ignác pat.	31	56	12:30	2:57
24	Pétek	Salamon	Rafel †	33	55	1:35	3:27
25	Szobota	Blanka	Móric	34	53	2:42	3:55
Evang. Máté 9. 1—8. Epistola: Efez. 4. 23—28.							
26	<b>Nedela</b>	Po sv. tr. 19	Po sv. tr. 20	6:35	4:51	3:55	4:24
27	Pondelek	Szabina	Szabina m.	37	50	5:09	4:54
28	Tork	Sim. Jud. ☺	Simon Judás	39	48	6:25	5:21
29	Szreja	Zenó	Narcisz	40	46	6:42	6:01
30	Csetrtek	Kolos	Rodr. Alf.	42	44	8:58	6:39
31	<b>Pétek</b>	Szp. refor.	Farkás ††	44	42	10:10	7:34

Vrejmena houd poleg Herschlia: Zaprva premenyávo; 20—28. lejpi, mrzli dnévi; na konci moesno vetrovje.

Prvoga je dén 11 v. 39 m. dúgi, na konci z 1 v. 41 m. kracsisi.



# REGULE VREJMENA:

Csi drevja liztje dugo káple doli: velko zimo; csi hitro: ráni mraz i na prisesztno leto obilnoszt znamenúje. Csi doszta liztja osztáne na drevji: doszta gouszenic bode v-leti.

Gda pride, zse Simon Judás,  
V-plateni lacsaj mrzlo más.

## Október


### Mejszeca premenyávanje:

5-oga ☾ 3 v. 30 m. popold.  
12-oga ☿ 9 v. 21 m. popold.

|| 20-oga ☾ 11 v. . 54m. popold.  
28-oga ♀ 7 v. 57 m. predp.

# NOVEMB. má 30 dni ANDREJS.

Dén	Prot-stanszki	Rím kath.	Szunca		Mejszeca		
		i sztároverszki	zhod	záhod	zhod	záhod	
1 Szobota	Marianna	Vszejszv. deh		6:45	4:41	11:17	8:32
Evang. Máté 23. 1—11. Epistola: Efez. 5. 15—21.							
2 Nedela	Po svz. tr. 20	Po svz. tr. 21		6:46	4:40	12:19	9:35
3 Ponedek	Viktor ☉	Mrtvecov d.		48	38	1:02	10:44
4 Tork	Károl	Aorr. Károl		49	37	1:42	11:52
5 Szreda	Imre	Imre hg.		51	36	2:16	
6 Csetrtek	Lenárd	Lenárd m.		52	34	2:46	1:01
7 Pétek	Rudolf	Englbert †		54	33	3:12	2:10
8 Szobota	Gottfried	Gottfried p.		55	32	3:37	3:16
Evang. János 4. 47—54. Epistola: Efez. 6. 1—17.							
9 Nedela	Po svz. tr. 21	Po svz. tr. 22		6:56	4:30	4:03	4:21
10 Ponedek	Luther M.	Avel Andr.		58	29	4:30	5:25
11 Tork	Márton ☉	Márton p.		7:00	28	4:59	6:28
12 Szreda	Jonás	Márton m.		02	26	5:29	7:29
13 Csetrtek	Szaniszló	Koszt. Szan.		03	25	6:05	8:03
14 Pétek	Klementina	Jozefát p. †		04	24	6:44	9:26
15 Szobota	Leopold	Gertrud dev.		06	23	7:20	10:17
Evang. Máté 18. 23—35. Epistola: Fil. 1. 3—11.							
16 Nedela	Po svz. tr. 22	Po svz. tr. 23		7:08	4:22	8:20	11:04
17 Ponedek	Hortenzia	Gregor		09	21	9:16	11:46
18 Tork	Eduárd	Pet. i Pavel		11	19	10:15	12:23
19 Szreda	Erzsébet ☾	Erzsébet		12	18	11:17	12:57
20 Csetrtek	Jolán	Valoisz Bód.		13	17		1:27
21 Pétek	Olivér	B. D. Marija †		15	16	12:22	1:55
22 Szobota	Cecilia	Cecilia		17	15	1:30	2:23
Evang. Máté 22. 15—22. Epistola: Til. 3. 17—21.							
23 Nedela	Po svz. tr. 23.	Po svz. tr. 24		7:18	4:14	2:42	2:50
24 Ponedek	Emma	Krizs. János		19	14	3:55	3:20
25 Tork	Katalejua	Kata		21	13	5:13	3:54
26 Szreda	Milos ☉	Berh. János		22	12	6:31	4:32
27 Csetrtek	Virgil	Virgil mantr.		23	12	7:48	5:20
28 Pétek	Stefánia	Steván ap.		25	11	9:00	6:17
29 Szobota	Noé	Szturnim		26	11	10:04	7:19
Evang. Máté 21. 1—9. Epistola: Rim. 13. 11—14.							
30 Nedela	Advent I	Advent I		7:28	4:10	10:58	8:28

Vrejmena houd poleg Hercshlia: Do 11-toga vedrno, lejpo arzlo; 1—19 dezsdzsevno; potom premenyávnó.

Prvoga je dén 9 v. 56 m. dúgi, na konci z 1 v. 14 m. kracsisi.

# REGULE VREJMETIA:
































Na vszej szvétcov dén vszejcsi doj z-cera (drovnics rászt) edno vejko, csi je od znoutra szúha: de trda; csi je vlazna: de mokra zima. Csi je té dén moker: zima bode mlácsna; csi je pa vedrni: mocsno, sznejsno zimo znamenúje. Csi je Mártona (12) gouszi prszcsonta erdéesa; velki mraz; csi je bejla: doszta sznegá; csi je csarna: dezsdzsevna jeszén i zburkana zima bode. Kakse vrejmen je na Ozsébetovo i Katalejnovó: tákse bode cejli december.

## November


### Mejszeca premenyávanye:

3-ga ☾ 11 v. 18 m. popold.     ||     19-ga ☾ 6 v. 38 m. popold.  
11-ga ☽ 1 v. 31 m. popold.     ||     26-ga ☽ 6 v. 15 m. popold.

# DECEMB. má 31 dni PROSINEC

Dén	Protestanszki	Rím. kath. i sztároverszki	Szunca		Mejszeca		
			zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Pondelek	Elza	Elig püsp.	 7:29	4:10	11:43	9:40
2	Tork	Aurélia	Bibána dev.	 30	09	12:21	10:51
3	Szrejsda	Olivia ☉	Xav. Franc	 31	09	12:48	
4	Csetrtek	Bára	Bára	 32	08	1:18	12:00
5	Pétek	Vilma	Szabas m. †	 33	07	1:44	1:07
6	Szobota	Miklós	Miklos p.	 34	07	2:08	2:14
Evang. Lükács 21. 25—36. Epistola: Rim. 15. 4—13.							
7	<b>Nedela</b>	<b>Advent 2</b>	<b>Advent 2</b>	 7:35	4:07	2:34	3:18
8	Pondelek	Márija	Neot. p. D. M.	 36	07	3:01	4:20
9	Tork	Natália	Fourier Pet.	 37	07	3:32	5:21
10	Szrejsda	Judith	Melchiades	 38	07	4:05	6:22
11	Csetrtek	Árpád ☉	Damaz	 39	07	4:42	7:20
12	Pétek	Gabriella	Otilia †	 40	07	5:26	8:13
13	Szobota	Luca	Luca dev.	 41	07	6:15	9:02
Evang. Máté 11. 2—10. Epistola: I. Kor. 4. 1—5							
14	<b>Nedela</b>	<b>Advent 3</b>	<b>Advent 3.</b>	 7:42	4:07	7:09	9:46
15	Pondelek	Johanna	Valerian p.	 43	08	8:07	10:25
16	Tork	Albina, Etel	Özséb	 43	08	9:06	10:59
17	Szrejsda	Lázár	Lázár kán. ††	 44	08	10:09	11:30
18	Csetrtek	Augusztá	Grácian p.	 45	08	11:14	11:58
19	Pétek	Viola ☾	Nemezis ††	 46	08		12:24
20	Szobota	Theofil	Theofil ††	 46	09	12:21	12:50
Evang. János 1. 19—28. Epistola: Filip. 4. 4—7.							
21	<b>Nedela</b>	<b>Advent 4</b>	<b>Advent 4</b>	 7:47	4:09	1:32	1:18
22	Pondelek	Zeno	Zeno m.	 47	10	2:45	1:48
23	Tork	Viktoria	Viktoria d.	 48	10	4:00	2:23
24	Szrejsda	Ádám Éva	Ádám Éva	 48	11	5:17	3:05
25	<b>Csetrtek</b>	<b>Koledn. szv.</b>	<b>Koledn. szv.</b>	 49	12	6:32	3:56
26	<b>Pétek</b>	<b>Stevan m. ☉</b>	<b>Stevan m.</b>	 49	12	7:43	4:55
27	Szobota	János	János ap.	 49	13	8:44	6:04
Evang. Lükács 2. 33—40. Epistola: Gal. 4. 1—7.							
28	<b>Nedela</b>	<b>Po kol. szv.</b>	<b>Po kol. szv.</b>	 7:49	4:14	9:35	7:17
29	Pondelek	Dávid	Tomás ap.	 50	15	10:18	8:32
30	Tork	Zvard	Dávid	 50	16	10:53	9:45
31	Szrejsda	Szilveszter	Szilveszter p.	 50	17	11:22	10:56

Vrejmena houd pouleg Herschlia: Vu zacsetki mraz, moesno vetrovje; 11—19. dezsdsz, ali sneig; 19—26 trdi mraz; na konci sneig i vetrovje.

Prvoga je dén 8. v. 41 m. dági; do 20-ga z 19 m. krátsisi, do konca 5 m. zraszté.

# REGULE VREJMEŃA:

Csi je proszíneć zeléni,  
Vüzen bode snezséni;  
Csi na szvéto nous sznejg ide,  
Teda dobro leto príde

Csi prvoga szunce szija,  
V-letí de velka vrocsína;  
Te drúgi pa csi de szveklí,  
Drágocsa od toga vizí.

Csi na szvéto nous zdouc (odzhoda veter) píse: kügo; csi vedrnyek: (od záhoda) pomor; csi jüg: beteg; csi szever: dobro leto znamenúje. — Csi na sztáro leto nous dézsdzs ide, na gojldno pa szunce szija: sze netroustajmo dobroga pouva. Ali csi je nous i dén glihno vrejmen, teda lehkó govorímo:

Sylveszter je dobro szpuno,  
Leto bode dobra puno!

## December


### Mejszeca premenyávanye:

3-ga ☾ 10 v. 10 m. predp.  
11-ga ☽ 8 v. 3 m. predp.

19-ga ☾ 11 v. 11 m. predp.  
26-ga ☽ 4 v. 46 m. predp.



## Sztou lejt sztar vrejmena prorok.

Pá je prislo nouvo leto,  
Z-veszéljom je pozdráviamo:  
Doszta dobra zdaj čakamo,  
Za sztáro vecs nemáramo.

Vnouge mantré vnouge brige,  
Szo nasz vu nyem tá mantrale.  
Vsze tou radi pozábimo,  
Zdaj, da sze bougse troustamo.

Hodi brodec, sztári otec  
Vrejmenov tekàja znánec,  
Ki szi zse vecs sztotin sztári,  
V-glávi más vsze, — nej v-omári.

Prisesztnoszt nam prav oznani  
Naj nász troust nas vecs nevkaní:  
Kakse bode leto eto  
Jezer'devétsztoustir'dvajszto?

Tü szem, tü zse, — dober moj szin,  
Vrli národ, právi szlovin.  
Vszigdár veszeli mené tou,  
Gda pridem k-vam eszi domou.

Povém vam, ka' bode za vász  
Ka' bode v-tom leti privasz!  
Kak sze morete znásati,  
Kak sze drzsati csiniti?

Sztári, mládi, zszenszke, mozski,  
Vsze deklíne i junáki,  
Z-vúpanyem sze sze pridrúzte,  
Ka bom pravo prav szlíhsajte:

Prvo je Bogá lübézen,  
Vsze dati je li on zmoszen,  
Z-dúsom z-tejtom sze ga drzste,  
Nyega nigdár nezavrzste.

Ki od nyega vkraj odsztoupi  
On szam szebé v-mantro vtópi,  
On szam szebi jamo kopa,  
Szrecso, blájzsensztvo zakopa.

Jákoszt, delo i pokornoszt,  
Dá vszákomi zadovolnoszt.  
Drzste sze tak toga verno,  
Vsze dúsznoszti szpunte merno.

Vsze tou vam mir düsevni dá  
Blájzszeni je kí nyega má,  
Szrecsen bode on zse eti,  
Blájzszeni na ovom szvejtí!

Zvön Bouga lübte blízsznyega  
Brez prebérya vszáksega.  
Naszledújte v-tom Jezusa,  
Nasega odküpitela.

Ki je za nász moko trpo,  
I vsze od grejnov odküpo:  
Necsin e i ví rázloeska,  
Vsze postújte brez rázloeska.

Vecs za düso, kak za tejlo;  
Boj vasa szkrb vszigdár vrejlo;  
Tak de eto nouvo leto,  
Szrecsno teklo cejlo leto.

Záto:

Vcsinte, mejte vsze vu rédi,  
Z-delom vszigdár bojdte vrédi,  
Vina, krúha de povouli,  
Nobod'te pri práznom sztouli.

Leto de veszélo, rodno,  
Csi neo mokro, te de szúho.  
Od tocsé, od kvára zraka,  
Nász naj varje Bozsa rouka.

Krave do vsze fejszt dojile,  
Naimre csi do dobro jele,  
Télec prászec de zadoszta,  
V-leváj, v-stalaj nede meszta.

Kokousi do rade neszle,  
Lejpe piscsance völegle,  
Recek, gouszek povouli  
'Zrabolile do po dvouri.

Eszi i tá príde küga,  
I dobroga Boug kastiga;  
Ali záto vsze dobro bou,  
Od nigda mao je tak bilou tou!

Tak je escse nigdár nej b'lou,  
Ka bi nikak nebi bilou!

Vrejmen:

Zima, csi je pretrda bár,  
Je na kvár nejbila nigdár,  
Ár kejm trdsa szí je zíma,  
Tém jakse raszté travína.

Má i ona doszt' veszéli,  
Stero je pri hizsaj domá.

Pojbje, dekle do veszéli  
Ár szo tü fasenszki dnévi.

Efi dnévi do zvönrédni,  
Nedo nikomí k-cseméri;  
Vszáki decsko sze ozseni (?)  
Vszáka dekla bi sla k-mouzsi(?)

Csi dön'k nistera osztáne,  
Ka tou dene? — csáka duzse!  
Bode kleti znouva fasenk,  
Nezaosztáne tá nyé senk.

Naimre gde je puna mosnya,  
Tam de za deklíne vlejka.  
Hjal tou zse vszi dobro znájo,  
Maszna koula ráj tecséjo.

Dúga zima vsze zaprápi,  
Ka szkrbno leto pripraví  
Zsivte záto vszi z-rédoma,  
Da nedte meli zméknanya.

Sto v-zími rad tá zaprávla,  
V-szprotolejtí, v-leti sztráda.  
Sparaj, delaj v-zími verno,  
En' za drúgim lepou rédno.

Sz protolejtje:

Prav na pamet nevzememo,  
Ka de pá tü Majkesovo,  
Csi nájde léd, szpotere ga,  
Csi nenáide rédo de ga.

Topel jüg sze k-nam pritira,  
Zíma sze v-plámíne sztira.  
Toplo bode Jozsefovo  
Teklo de zse te fejszt delo.

Hítte z-szprotolejsnyim delom,  
Jecsména ovsza szejanem;  
Drevje, trávnike szcsiszтите,  
Goríce pri cájti szkopajte.

Máli tráven, vélki tráven,  
V-vrejmeni bou premenyáven,  
Mraz, veter, bode v-nyem ládao,  
Gyüri záto bou vlát kázao.

Riszálcsek bode pacs lejpi,  
Zburkanye de gdate v-zráki,  
Dezsdzsovje bou v-iváncseki  
Zsmetno de szenou szprávlati.

---

Leto :

Rano sztani, keszno lezsi,  
Peter Pavel je zse blúzi:  
Zsétva de ti na sinyeki  
Szilje more v-kopé pridtí.

Ár de Jak'becsek dezsdzsevní  
Oblácsi i nej vedrni.  
Néba de sztrahsno grmejla,  
Od nyé sze zemla tróuszila.

Eliás de fejszt norúvao,  
Grúm blizkanye vöszka'züvao ;  
Rejtkogda zvej on za dén szvoj.  
Dela te, kak besznoucse voj.

Eti í tam tocsa vdári,  
Zaprávi, ka bou v-határi.  
Boug nebeszki, ti nász vari,  
Od vsze neszrecse obari.

Haj'dna sze naj rano szeja,  
Készno szlánø, mraz pocera,  
Med mesami hica velka,  
Bode, zsgála kánikula.

---

Jeszén :

Jeszén bode blagoszlovna,  
V-szádi, v-vini prav obilna,  
Tak da trsza zsupa szladka,  
Bode vnouge szpét metala.

Za szejádev sze popascsi,  
Ár sze Ferenc zaoblacsi,  
K-Poltovmi zná snejg dūnoti,  
Pri pécsi bosmogao szúzsiti.

Tak szmo pomali pá v-zími,  
K-konci leta, nej v-szredíni.  
Kak to sztáro tá odíde  
Nouvo vcsaszf pá k-nám pride.

Nejga vecs, ka bi vam pravo,  
Prisesztnoszt szem vam naznano,  
I zdaj od vász dale idem,  
Z edno leto nazáj pridem.

Vsze szem lepou v-versus pou-  
[brao,

Ocsiveszno vöpovedao,  
nika mi tak nezamerte.  
Ka szem prao szálno verte. (?)



# OD REGULOV VREJMENA:

29

Regule telko valájo,  
Kelko bloudni na nyé dájo,  
Csi nede tak, te de ovak,  
Csi de ovak, te neo etak.

Boug te gléda doli z-nébe,  
Ka on scsé, dene pred tébe;  
Ravnanye on vu rouki má,  
Ka szmo vrejdni. tiszto nam dá.

Cslovek nemre prebroditi,  
Cile nyegve vözbroditi ...  
Neprevijdjene szo poti,  
Po steri on vodi lüdi.

Delo, szkrbnoszt, previdejnye,  
Ino csedno prerazmejnye:

Naj bou nase nakanejnye,  
Nej pa pred nyega idejnye.

Na brezpametno csinejnye,  
Sto zná na kakse znamejnye?  
Na bloudnikov satrúvanye  
I norcsekov modrúvanye:

Nika vecs nej trbej dati,  
Témbole csedno delati;  
Vu Bougi sze prav vüpati  
Z-sorsom vrejlo bojüvati.

Nigdár nej vnejmar vcagati,  
Nego vszigdár krepko sztáti:  
Tak vsze mámo obládati  
I szébe gor' obrzsati.

F.

## Predgovor.

Gda nas jedini evangeli-  
csanszki kaledari tréje leto vö-  
dámo, predvszem naso radoszt  
vöpvemo nad tém, ka szo ga  
vu preminocsein leti nase evan-  
gelicsanszke familije nateliko top-  
lo goriprijale, (naimre gde szo  
na tou pozváni szpunyávali szvo-  
jo dúznsoszt, tam je szeposzédik  
na odprejte dveri najsao) i escse  
nasi amerikanszki vrli bratovje i  
szesztre z-preplacsilom podpé-  
rali, da szmo vu vezdásnyem  
drágom cajti nej goriplácsali na  
nyega, nego szmo edno 500  
exemplárov za senk tádáli, pár  
jezero dinárov pa na stampno  
fundácijo lejko obrnoli.

Bogi bojdi hvála záto, ka  
je szvoj blagoszlov k-nasim trü-  
dom darúvao! Hvála pa tüdi  
vszem onim, ki szo nam kalen-  
dari réditi, ali siriti pomáugali!

Gda znovics trüplemo pri  
vász, dráge nase evangelicanszke

familije, proszimo vasz z-ednim,  
bojdlite verne k-nasemi kalen-  
dარი, szpravte szí ga, sirité ga  
vrejlo, naj nefali on ni z-edne  
evangelicsanszke hizse!

Vu letosnyem nasem kal-  
endariji szmo vecs prvejszega  
zmenkanya dopunili, cejloga  
dobro povéksali.

Bár nasz je tak papér, kak  
stamp doszta vecs kostao, kak  
preminocse leto, dönok nas kal-  
endari letosz tüdi po lajnszkoj  
ceni dámo, po faláti za 10 di-  
nárov; csi pa sto od 10 falátov  
vecs odá, tiszto mi escse 10 pro-  
centov dopüsztká ide.

Nase zselenye je, da bi ete  
kalendari vu vnouge hizse i fa-  
milije radoszt prineszao i z-  
szvoje sztráni na tiszto ga kázao,  
na koga escse vu nasem nemi-  
rovnom cajti valá ete govor: On  
je nas mér.

Pucinci, M. Sobota, 1923. augusztus meszeca.

Fliszár János,

Luthár Ádám

Kováts Stevan

pok. vucsitel, pom. red. evg. dühovnik, glávni red. evg. sinyor, pomozsni red.

# NA NOVO LETO

Dáj nam oh Boug dobro leto,  
Vu vszem táli blagoszlovno:  
Krúha, vína, vsze zavolé,  
Zdrávje, blájzsensztvo, vszefelé.

Da nemamo szúkesíne,  
Nevoul, túge, oblacsíne.  
Ka szi z-trúdom pripravímo,  
Daj da szpametno núcamo.

Sziromáke darújemo,  
V bougim napomoucs jesztemo,  
Vsze z-szrdcá radi lúbímo  
I nyim, kak bratom szlúzsimo.

Nedaj velke potrebouce,  
I neznosene drágocse,  
Nej vdovínsztva, szírotínsztva.  
Neraztrgaj verna hístva.

Vsze pomágaj, blagoszlávlaj,  
V dúsni, telovni dobrouťaj,  
Vszi, kí sze tebé bojíjo,  
Pri tebi radoszt dobíjo.

Vandrari tí daj obrambo,  
Poutniki moucs ino hrambo,  
Mir vu szrdci zburkanomi,  
Milosztso zablodjenomi.

Mej szkrb na vsze szírotice  
I osztávlene vdovice,  
Da te naj, kak nébe ftice,  
Zvisávajo vsze dúsice.

Vari nász od vszega kvára,  
Ognya, vodé ino zráka,  
Odvрни vkraj pomor, kágo,  
Vszáko pripetjé nevarno.

Práva jákoszt naj prebiva,  
Vszáka hízsza jo naj vszíva,  
Grehsnici sze povrnéjo  
Od greha szloboud vzemejo.

Oh dáj nam vu veri krepkoszt,  
I vu ti nebeszki vrejloszt,  
Da nej zemelszka iscsemo,  
Za nebeszka sze pascimo.

Tak bode i eto leto,  
Dobro ino szrečno teklo,  
Tak bodemo vu nyem szrečni,  
I ednouk v-nébi blázseni.

Kí pa znász vö preminéjo,  
Zemelszki bezsáj szkoncsajo, —  
Vzemi je v-tvoje králevsztvo,  
Vu vekivecno blájzsensztvo.

F. I.



# „Vúpajte sze; jasz szem, nebojte sze“.

Máté XIV. 27.

Po mourji hodécsemi Jezusi Peter ercsé: „Goszpodne, csi szi tí, zapovej, naj jasz k-

vövtégnovsi rokou szvojo, prijao ga je govorécsi. »Maloverec, tebi idem po vodáj“. On nyemi



Kristus na morji.

doucsi k-Jezusi. Vidoucsi pa veter mocsni, zbojao sze je i zácsao sze je pográzdszati. Kricsao je záto govorécsi: „Goszpodne, zdrzsi me!“ Jezus pa

je pa erkao: Poj! I vöidoucsi Peter z-ládje, hodo je po vodáj i zakaj szi dvojio“? I gda bi vu ládjo sztoupila, vtihsao je veter. Ti vu ládji bođoucsi pa pridou-

zsi szo ga molili govorécsi: „Zaisztino Bozsi Szin szí.“

Ni edna biblinszka prig ,da neposztávi pred nász nateliko nas zemelszki sors, kak tá, stera od Jezusove i Petrove po mourji hodbe gucsí. Po zsitka vdérja-joucsem mourji, med zburkanyem valovja potújemo i mi: na szébe zaniháni, szamo vu szvojoj moucsi vúpavsi, sze zagvísno pogrozimo, ali csi Jezusa zovémo napomoucs, csi nyegov düh vu szvoje szrdcé vzmemo, csi szí nyegov návuk zvolimo za vodi-tela, teda te Odküpitel szam vóvtégne prouti nam dejszno szvoio i oszlobodi nász od toga, ka bi zsitka vdérjajoucse vá-

lovje ober gláve nase vküp vda-rilo i nász vtonilo.

Cejli nas sors, nas zsitek od toga viszi, v-kom polozsimo mi nase vúvanye, komi sze dámo prejk. Szvejt, lüdjé i dosztakrát szami szebé vkanimo, ali to je escse nigdár nej kebzüvao i mogao praviti niscse, ka bi ga Jezusov evangeliom na krivo pout pripelao, ali bi ga zvodo. Ták-sega nega, ár nemre bidti, ka bi sto pozsalüvao, zakaj je zvao na pomocs Jezusa. On najbode vszigdár vúpanye nase i krepka obramba nasa. Náimre vu vez-dásnyi teski hipaj naj szlihsajo vüha nasa: „Vúpajte sze; jazsz szem, nebojte sze“! F. J.

## KAK TRBEJ OČÍ VRÁČITI?

Eden l'zakovec, koga je okou bolelo k-doktori pride i proszi ga, naj nyemi okou zvrácsi. Doktor ga zvízitejri va i szpise vrásztvo i povej nyemi, ka dobi práh, stero-ga vszáki dén trikrát more notri vzéti v-ednoj kávinszkoj zslíci med vodoúv. — Z-receptom ide v-apoteko i dá napraviti vrásztvo. Apotekár gori szpise: na dén tri-krát. Dokecs je domou prísao, je pozábo, ka nyemi je doktor pra-vo. — Doj szí lézse znák na posztelo i v-ednoj zslíci notri sziple práh v-bolécse okou. Práh ga grzé tak, ka je malo nej osz-lepno. Na drügi dén nazáj ide k-doktori i naprej ga jemlé, kakse vrásztvo je nyemi dao, ka nyemi malo oká vönezgrízé?

Da je doktori povedao, kak

je delao, té sze je zaszmejao i znouva raztolmacso, ka vu vodej more doj pozsrejtí, nej vu okou szípávati!

Malo szí miszli i právi: „Goszpon doktor, lehko szo sze zmejsali, kak bi tou mogoucse bilou, ka bi prejk po zsaloudci sze okou vrácsiilo, vej ka cslovek v-zsaloudec pozsré, tiszto odzajaj v-bláti vöodíde, v-okou idi nemre. Doktor vídi ka z-norcóm má delo, sze pá zaszmejë i právi: Csi pa tí bole znás, kak jazsz, devaj szí je na cselo, csi oszlepnoti scsés!“ Domou idoucsi, szí je dúgo misz-i déndenésnyi szí premisláva, ka je tou dönök csüdna mestrija, ka ocsi szkouz zsaloudca vrácsiijo. Ali da je okou zacejliio, je dönök vörvao.

# Kláríkiné kníge.

— Píszala vdoviča Moravcsik Gyulova, poszlovensco Polgár Sándor vécitel. —

## I.

Szoboszlay Jenő, imeniti vrács, je premislávajoucs sztao pred szvojov knízšárnícov ino je zbrodjávo, kama dene tou veliko kisto kníg, stere szo po nyegovoga ocsé sz'urti osztale na nyega. — Preglejúje te kníge, pa je jí szamo nisterni pár najso táksi, stere szo po nyegovom racsúni vrejдне bilé meszto dobiti vu nyegovom lejpom knízšonom omári. Szame sztáre kníge szo bilé té, z-véksega sztrána biblié pa drúge verszke kníge, ár je nyegov ocsa farar bio.

Kak je té kníge preglejúvao, sze nyemi je tak vidlo, da bi pred nyim sztao te sztári farof, v sterom je on gorirászao, tak da bi vido szvojega pokojnoga ocsa, gda po nedelaj na zvonouv glász, z-velikov bibliov vu rokaj, prejk ide po ogradcseki prouti cérkvi; i da nyemi dísjio one rouzsice, stere szo cvele pred sztárim farofom v ogradcseki.

Ali minoulo je. Dobro, da je minoulo. Csi bi na one detecse miszli poszlúhsao, na dzaj on nasztano farar, na szvojega ocsé meszti. On bi obracsao tou veliko sztáro biblio. Zsitek bi nyemi mirovno, brezi znamejnja pretekao doli; rávno, kak nyegovomi ocsi, vu toj máloj vészci.

Kníge je, kak právim, z véksega sztrána za brez-vrejdnosztli bodoucse szpoznao; pár natúroznanszki kníg je djao med szvoje, naj z-tém szpuni dúznoszt prouti pokojnomi ocsi túdi. Ove je pa nazáj zlúcsao v kisto. Ali da szo nej bilé rédno tá szklajene, niti je nej mogao podvejz dolizaprejtí. Nájbole je zajejvala ta velika sztára biblio, stera je

rávno nájodzgoraj prisla. Notri zazové szvojo hízsno dekló, pa nyej právi: »Té kníge odneszi gori na hizso, naj eti nezadejvajo!«

»Proszim goszpod doktor — právi ta dekla — dnesz gojдно je tú hodo eden zsidov, pa je pravo, ka sztáre kníge kúpúje; nebi jí dobro bilou odati?«

„Nyáj Lina, té kníge szo z-csiszta brezi vrejdnosztli, szkoro szame biblié, stere szo za nouva túdi fal, za sztáre pa niscse niti filléra nedá. Kak právim, szamo je odneszi gori, naj jí eti ne vídim.“

Tou erkoucs, szí je oblejkao zgornyi kapút, ino je sou notri v váras, gde je rávno od szvojega nájnovejsega gorinájdénja meo naprejdványe.

## II.

Szoboszlay Jenő je v krátki pár lejtí szvetlo sztezo prebejzsao, tákso, kakso malo lúdi prehodi Díka, i szrecca szta ga szprevájala povszéd vu nyegovom zsitki. Nyegova doktorszka znanoszt ga je med te nájrejtsise imenite doktore zdignola. Ali kak nyegova imenítoszt, tak je rászla nyegova zemelszka, telovna vrejdnoszt túdi. Za krátek csasz je prémocsen grátao; obogato sze je.

Nájvékse imé szo nyemi szpravile edne nyegove kníge, v steri je od toga píszao, kak na veliki kvár je deteti pri düsevnom naprejdejnyí, csi nyé vu vadlúványszkom mislejnyí goríhránimo, ár vadlúványszko vcenyé cejli detecsi zsitek i cejlo nyegovó premisláványe vu robosztvo szprávi. Tecasz, dokécs dejte gori nezraszté, je nej szlobodno níksega vadlúványa na

nyé prisziliti. Najsli szo sze isztina nikáki, nájmre med teológusi, kí szo namejnili tou nyegovo vcsenyé dolipovedati, ali to je nyemi nej skoudilo, témvecs je v viszikoszt podigávalo imé nyegovo.

Vu nyegovom drzsinszkom zsitki ga je tüdi szreca szprevájala. Bogáto, z viszikoga sztálicsa bodoucsó zseno je doubó, stera je száma tüdi csüdüvála toga moudroga, toga velikoga vrácsa. Meo je tri szini i dvej cséri. Szinouvje szo zdravi, pametni bilí, ino szo sztarisje veliko vüpanye polozsili vu nyé. Ta sztarejsa csí llonka, je tüdi lejþoga zrásza, i prelejþoga obráza deklina bila; ali to nájszlejdnje dejte, tá mlájša csí Klárika, je tak vu zrászi, kak vu lepoti prevecs zaosztála od szvoje szesztré. Szamo rávno tou edno dejte je zroküvalo materi i vrácsi doszta szkrbi, i doszta zsalosztüdi.

Vu düsevnóm táli je nej bila Klárika nikaj za ovimi, szkoro lehko právimo, da je med vszejmi nájrazumejsa, nájcsednejša bila. Ali vu hrbti je falincsa bila; pa je zobsztanzska bila cejla moudroszt toga imenitoga vracsitela. Dén za dnévóm sze je bole kázalo, da vu cejlo zsvlejnýi nezdrava, i falincsa osztáne. Te moudér doktor je dosztkrát cejle nocsf med szkrbnosztjov, med premislávanyem tá troso, kak bi mogao pomágati tomi neszrecsnomi deteti. Zse je szam szebi nej ver- vao, ino je drúgim, tüdi imenitim doktorom kázao szvoje dejte; ali oni szo tüdi szamo plécsa zdignovsi erkli: „Ali goszpoud kol- léga, zakaj vozite eszi to dejte, vej ví, kak imeniten vracsitel, nájbole znáte, da tü pomoucsi nega. Szirouta deklicska na veke v plécsaj kríva, püklava osztáne. Ví szamo moreté na tom bidti,

da deteti dobro volo, veszeljé szprávlate, naj tá miszel dalecs osztáne od nyega, ka je ono nezdravo, falincso.

„Na veke falincso“ — vö- povedati je lehko; ali tou prenosziti, jaj! da je tesko.

Tou je bilou Szoboszlayjovo prvo, zsalosztno vardejvanye. Te od szreće zviseni cslovek, szí je nej mogou nikaj vu tom pocinka nájditi. Tak sze nyemi je vidlo, da tou neszrecsno dejte nájráj má i da ove decé naprejidejnje nikaj nemre szpokoriti nyega za Klárikino neszrecso.

Deca szo nyemi zse vszi goriznazsli, i vszi szo tak vu vcsenyez, kak potom vu szvojem pozványi héresni hüdjé pousztali. Isztina, da nyim je tou lehko bilou, nikaj nyim je nej falilo; szreca, dobrouta je je szprevájala poszvéd; nej sze nyim je trbelo z zsitkom bojüvati, vszigdár szo po sürki, po gladki potáj hodili, gde szo nej najsli nikse zádeve.

Klárika, tá nájménsa je zse tüdi v 16-tom leti bila. Na nyé- nom csednom, pred vrejmenom obsztaranom obrázi sze je vszigdár niksá neszkoncsana zsaloszt kázala. Plécsa szo sze nyej zcsiszta gorpotégnole, tak, da je szkoro nikaj sinyeka nej mejla. Nyéno málo posztávo nyej je na hrbti grda pükla kvarila. Rejtekdén, ka bi vu tejlí tüdi nej bolecsine trpejla, ka pa escse to vnougo düseвно trpejnje.

Csedna deklicska je bila Klárika, domá sze je vcsíla, pa je vsze tak náglo gorjemála, da szo sze csüdüváli nad nyouv. Vu sesztnájszet lejt sztarosztí je zse eden dúgi-dúgi zsitek prezšivejla. Ali prevecs za neblájzseno sze je csütíla. Nyéni brátje szo jo nej z bratinszkov lübéznosztjov vzéli okouli. Vszaksi je li szvoje veszeljé, szvojó dobrouto iszkao, za nyou je niti eden nej jáko

máráo. Vecskrát nyej je éscse eden ali drúgi kákse spottlive recsi povedao. Etak je z csa-szoma száma na szébe osztála, pa je lí v knigaj iszkala veszeljé. Vecskrát je dála csütiti szvojím bratom, da je ona vu düsevnoj znanosztí ober nyih, dosztakrát je je csemerila i tüdi szvádila. Z szvojov osztrov pámetjov je je stela raniti. Sztarisje szo z velikov cártov steli nadomesztiti nyéno trplejnye; vsze szo nyej szpravili, ka je zselejta, vsze szo nyej dopüsztiti, ka je stela. Za toga volo je cártaszta grátala i vszákomi je stela zapovedávati. Drzsina sze je je ogibala, ár szi je znyouv tüdi nej znála lepoud-jászti.

Ta sztarejsa, llonka, szesztra nyéna, je doszta hodila po veszéli drúzsbaj, po bálaj, od ster-rec je pa Klárika vö bila zaprejta, ár szo jo nej steli dati oszme-jávati, ospotávati.

Ocsa je nájbole prijaznivi bio k nyej, ali nyemi je záto tüdi vecskrát tá vszejkla: »Csi szi taksi imeniten dóktor, zakaj me ne zvrácsi, dolj vzemi tou nesz-nájgo zmojega tejla, te mo ver-vala vu tvojoj znanosztí!«

Mati jo je ednouk pítala, ka nyej naj kúpi na rodstva dén, pa nyej je spottlivo právila: »Kúpte mi zdrávje, vej vszáksi právi, da szte prevecs bogati!«

Od vnougoga vcsenyá, cstenyá szo sze nyej ocsi vzúsz-gale, i ledevjé szo jo obolele, záto je vsze tá zlücsala, ino je szamo, kak edna zakunyena krá-lica v szvojem grádi, szedejla vu szvojoj hizsi. Dosztakrát szi je miszlila, zakaj je ona na etom szvejti, jeli má nyéni szítek kákxi cil, kákso vrejdnoszt?

Ednouk je vönej bila vu ogradcseki pod ednov zsaloszt-nov -- vrbov. Gda je ocsa rávno na tou tá prisao, nyemi je prá-vila: »Ocsa! meni sze je zdáj

tak vidlo, da bi gori odletejla, pa szem blúzi pri nebészaj bí-la«. — »Nega nebész, dejte moje, to je szamo zrák« — právi ocsa. „Oh vej jasz znam, — je erkla malo vu szramoti — ali tak bi dobro bilou vervati, ka jesztejo nebésza“. Gda je doktor napa-met vzéo, ka tá betezsna dek-licska zsalosztna gratúje, nyej je erkao: »Mogoucse, da jesztejo, inda szo tou vervali, pa escse dnesz vnougi verjejo«. »Ah vej jasz znam, da nega, cstejla szem vu tvoji knigaj, ka nebész, pa Bogá nega, od toga szamo deci májo segou pripovedávati; tisz-tim, steri verjejo«.

V- leti szo sze Szobosz-layjovi vu ednoj z-vúna várása sztojécsoj „villi“ drzsali. Tam sze je Kláriki nájbole vidlo, ár je navékse vszigdár száma bíla, pa je vszívala fticsje popejvanye, cvejta díš, ino szi je lehko premislávata od vszega, ka nyej je dobro szpadnolo. Na jészen, gda je zse blúzi slo vrejmen, ka do sze Szoboszlayjovi nazáj v várás szelili, — ka je pa Klá-riki nej slo v vüha — je eden dén száma osztála domá z ed-nov szvojov szlüzsbenicov. Zacs-ne szi pá premislávati, zakaj je ona eti, zakaj nejde inam, tá, gde szo ti neszrecsni tüdi bláj-zseni, gde sze vszeféle betezsník zagvúšno zvrácsi, Vej bi sze nyej szamo na hizsi v okni mocno vö trbelo nagnoti, pa bi vsze nyéne nevoule naveke minoule. Gori szkocsi, pa zcinka szlüzsbeni-ci:

„Lina, — právi — odpri meni dveri na padlási, ár szi od tisztec scsém knige doli pri-neszti, ka mo je cstejla“. „Vej jasz knige prineszém, kákse zse-lejo, ár nej je valón nyim, gosz-podicsina, na hizsi hoditi.“ „Jasz zapovedávam, ali tí?“ je právla z csemérov. „Goszpod doktor do sze pá krejgali,“ — sze od

povedáva szlüzsbénica ›Idi, kelkokrát szem pa zse jasz száma tam gori hodila. Pa nej szo ti mama vecskrát pravili, da mojo zapoved tak mores bougati, kak nyihovo?›

»Bougala je; odpré dveri, pa szta za pár minut obej gor na hizsi bilé. „Ti idi doli, pa kaj delaj tecsász, ka szí jasz knige preberém.“ --- „Nej, jasz pocsákam, ka mo knige doli neszla.“ ›Csi ti právim, doli bos sla, vej te jasz te gor zazovém«. Szlüzsbénica je bougala i doli je odísla. Ona pa száma osztánovsi je zdráven prouti okni sla, da je gori odpré i tam szvoje namenývanye doprineszé.

»Ali, gda je okno odprejti stela, je szpoznala, da z szvojím nedoraszszenim tejlom ne szégne do verigácsa, z sterim je okno zaprejto bilou. Vtegúje sze, zoupszton. Malo-malo bi mogla véksa bidti i valálo bi. Okouli sze zaglédne, gde bi kaj najsla, na koj gori sztoupivsi, bi lehko szvoj cíl doprineszla. Vidi tam edno lado, stere podvez je na polojno odprejti bio i knige vö zsnýé kukúcsejo. „Ahá — szí míszli — to de rávno prav, té kuszte, sztáre knige do rávno zadoszta, z tej szégnem, da lehko okno odprém«. Vzeme knige ino je neszé proti okni. Ali, te zsmetne knige szo nyej z rouk vujsle, ino doszta níksi papéroj sze je vö zsnýih szípalo. Gori zdignovsi kníge, je edno píszmo vídla pod nyími, stereo je tüdi z kníg vöszpadnoló. Átreszje ete bio: Mojemi szinouvi.

»Kláríka gléda píszmo. Nej je bilou zaprejto. Nikse nepoznáno csütejnýe jo je nagibalo, da je vö vzéla píszmo z koperte, pa zacsne csteti:

›Lübléni moj Szín! Gda eto píszmo tebi vu rouke pride, jasz zse nemo med szívoucsími. Pri Bougi mo, vu kom szem

vörvao i vu kom verjem. Tí szí odsztoupo od nyega, ali znam, da nazáj k-nyemi prídes. Rávno záto eto píszmo vu Biblio denem, ár mocsno verjem, da tí tam nyé nájdes. Vej píszmo právi: ›Iscsite i nájdete, trüplite i odpré sze vam!“ Tou je mojszloboud od tébe, drági szín, i odgovor na tvoje imenitne knige, vu stéri zatajís Bogá i stere szo tebi dönok tak veliko díko prineszle.

Tí szí zdaj blájzszeni i gizdávi, ár sze tí vsza dela i namenývanya szpunijo; ali prídejo vardevanya vöre, gda bos sze pá za szíromáka, za szlaboga csúto. Iszkaó bos onoga, kí bi tí naj moucs dao k odnásanyi vardejvanya ino bi tí mír delio vu trplejnýaj. Ár je zsítek vszefélekép mogoucsi, vu szíromastvi, vu betégi, vu nevouli, ali brezi Bogá nej. Prvo, ali szledi, sze tí tüdi povrnés k Bougi. kí je tebé nigdár nej osztavo.

Ali na tou te proszim, od szvoje decé ne vzemi vkraj vere, ár mogoucse, da de eden ali drúgi do krátkoga vrejména blájzszeni tüdi, ali trpécsega blájzsensztva zvön Bouga nega. Tüdi mogoucse, da de stéri med tvojev decouv trno neszvecsen, trno neblájzszeni, ne vtrgni vkraj od nyega toga jedínoga trousta vere, stera moucs dá vu trplejnýaj, i mirovnoszt pri teskoga krízsa nosnyi. Sto sze vu zsítka nevoláj k Bougi obrné, Boug nyemi ete recsí právi: „Hodte k meni vszi, kí szte obrüdjéni...“

Dale je nej mogla csteti nevolna Kláríka, k szvojémi betezsnomi szrdci je szfísznoló píszmo i jocs jo je obládáo.

„Boug moj, Boug moj — právi — ka szem tou stela vcísniti?“ Vkráj je stela lücsíti zsítek od szébe, ali edna dávno szphrnyéna rouka sze je gori zdignoló kre nyé, edna nejma rejcs sze je oglászila. Tiszta rouka jo je



zdaj prijéla i nazáj k Bougi pe-  
la.

Szoboszlay je náprvi bio,  
ki je domou prisao. Ide v Klá-  
rikino hizso, ali prázno jo je  
najso. Pizsmo, stero je Klárika  
náglo pizzala, i v-sterom szlo-  
boud jemlé od szvejta, je tam  
na sztouli najSao. Szpitáva hí-  
zsesno szlüzsbénico i ona nyemi  
je vsze povejdala, ka je znála.

Tej pár minut, vu steri je  
na hizso príbejzsao, je bilou Szlo-  
boszlayjovo nájvékse trplejnye,  
stero je vu szvojem cejlom zsitki  
csúto. Zdaj je szpoznao, kak trno  
líbi on szvoje neszresčno dejte.

Na hizsi zdráven prouti  
okni bezsí, gde szí je neszresci  
zgoditi miszlo. I ovo, blúzi pri  
okni tam vídi Kláriko z velkov  
bibliov vu rokaj, stero je zselno  
cstejla. Na ocsin príhod sze je  
presztráhsila.

„Ocsa! Ocsa! — kricsí —  
najsla szem mír, najsla szem  
blájzsensztvo, najsla szem vsze,  
te veliki kincs. Zakaj szí tajio,  
zakaj szí ga szkrívao pred  
menov“.

Szloboszlay csüdúvajoucs  
gléda na velike knige; i szpoz-  
navsi ocsino biblio, je vcsászi  
vsze zarazmo. Szrdcé sze nyemi  
je obmécsilo. Tak sze nyemi je  
vidlo, da ouzdalecs zvonouv  
glász csúje ino orgol brnejnye  
ino szvétí pejszem popejvanye.  
Doli sze nagnovsí, je z ednov  
rokouv Kláriko obíno, z drúgov  
je pa biblio sztiszno na prsí i  
tak je neszao obouje doli z ve-  
likim veszeljom.

### III.

Kláríkino dűsevno ozdrav-  
lenyé je hitro slo naprej, ár je  
biblia grátala nyéni mester,  
nyéni poutikazács. To  
csedno, to csúčno dejte te tou  
hitro prerazmilo. Tákse je bilou  
zdaj, kak on, kí dugo — dugo

bloudi, ali naszlejndnye li nájde  
to isztinszko pout.

To netrplivo dejte je od  
dnéva do dnéva mirovnejse i  
potrplivejse gratsúvalo. — „Apa,  
— právi ednouk — kak dugo  
szam miszčila, da szam jasz náj-  
bole nezresčna na szvejti; ali  
zdaj vídim, z kelkim neszresc-  
nejši jesztejo escse od méne.  
Té nevolen szlejpi kodis tam  
na ceszti, nema nikoga, nikoga na  
szvejti, kak veliki szíromák  
móre on bidti“.

Znála je zdaj zse, z kém  
szí vrejmen tá trositi. Bilí szo  
szo szírmácke, nastere je vszígdar  
szkrb mejla ino je je vu vszem  
táli zmágala. Csí je vcsászi —  
vcsászi dvojnoszt prísła na nyou,  
je naprej vzéla biblio i dűsa  
sze je nyej pokrepíla. Nyéna  
hizsa je vcs nej zakunyeni  
grád i ona je nej vcs vekive-  
csen rob.

Bratovje i szesztre szo jo  
z radosztjovi gori poiszkali, tak  
i ocsa túdi. Ár koga je szvejta  
nezresca tezsila i kí je z kuz-  
natnimi ocsmí sou k Kláriki,  
sztálno je z veszélím obrázom  
prisao vó od nyé.

Tak je zsivejla potom dugo  
Kláríka z betezsnim tejlom, ali  
z-ozdrávenov dűsov. Nyéna mála  
koulica, z sterimi sze je okouli  
po várasí vozila, szo blago-  
szlávla joucs szpomínali vszi ne-  
volni szíromácke. Gde je ona  
bílá, tam je bíla dobrouta i lű-  
bézen.

Szvojo mater, stera je ed-  
nouk teski betezsník bíla, je vu  
nyénom betégi tak znála troustati,  
da gda je ozdrávila, je právila:

„Csí bi Klárike nej bilou  
primeni, bi nej mogoucsa bíla  
prenosziti trplejnya. Ona je leh-  
koutila moj beteg“.

„Nej jasz mama, — právi  
Kláríka — ali dober Boug“.

„Dober Boug — právi túdi

Szoboszlay ino szi zacsne glo-  
boko premislávati.

Gda je Klárikino obrúđ-  
jeno teĵlo na vekivecsen pocsni-  
nek, nyéna goroszlobodjena dúsa  
pa nazáj k Bougi odísła, je prázna  
osztála Szoboszlay hizsa. Toga  
lüblénoga mrtveca je pa globoka  
zsaloszt, lübézen i blagoszlov  
szprevájao na tou szlejdnyo pout.

„Blájzsena szem, — je práv-  
la na szlejdnye Klárika — i bláj-  
zseno vmerjém, ár verjem. —

Toj sztároj biblíi je Szob-  
szlay po Klárikinoj szmrti, v  
szvojem omári to náĵprednyeĵse  
meszto dao. Tá kniga je obar-  
vala potomtoga túdi Klárikin  
szpoumenek vu etoj hizsi.

Doszta szo jo obracsali po  
etom toga i ona je nigđár nej  
hejnyala troust, moucs i pocsni-  
nek podeliti, onomi, kí sze je k  
nyej obrno. Vej Szv. píszmo  
právi: „Iscsite i nájdete!“.

---

---

## Nas máli zvon.

— Píszao Bakó Károly, poszlovenso Fliszár János vp. vucsitel. —

Zvoná glász, oh Bozsi glász!  
V dúsi, v-szrdci obhodiš nász.  
Sto v-szrdci zacsúti nyega,  
Szprevája ga cšeresz zšitka.

Gda szem escse pojbárec bio  
I kak szem nyega glász zacsúo,  
Povrgao szem zmejno, delo,  
Na visnyega szem szi miszlo.

Pítao szem lübléno mamó,  
Ka sze glászi tou tak lepou?  
Ka dúso, szrdce prehodi?  
Nagne nász doj pokleknoti?

„Szinek moj, tou je Bozsi glász,  
Boug nas, kí je ocsa vszej nász  
Nász nagible na pobožnoszt,  
Nyemi vu vsem na pokornoszt“.

Z-pojbára szem junák grátao,  
Vecskrát v-szküsávanye prisao,  
Kak szem nyega glász zacsúto,  
Szem sze na dobro opouto.

Velki vihér je vövdaro,  
Zemlou i országe trouso;  
Klaszila je szmrtna kosza,  
Krv je, kak povouden tekla.

I tam vu krvávom boji,  
Med kruglami i granátmi,  
Gda szem vu velkoj dvojnószti  
Zs. Bouga zacsao tajiti.

Zacsújem v-peklénszkoj lármí,  
Zvoná nasega glász krotki,  
Z-troustem mi napuno dúso  
V-kotrigaj nouvo moucs zbüdo.

Ednók da sze je tak vidlo,  
Vsi mo totá! vszi preidemo!  
Tak, da bi v-pékli gorelo,  
Sztouježér vragouv troubilo:  
Zacsújemo poznani glász  
Pobüdjávajoucsega nász —  
Ali nej kak prvle krotko, —  
Nego *dúdnja, trejszka*, grozno:  
„*Moji szinouv nepopüsztim,*  
*Jaj nyemi, kí je prouti nyim!*“  
... *Preci szem szpoznao nyega*  
[glász,

Veszéli mi grátao obráz,  
Törma meszto je tá níhao  
I za nami v-bojno prisao.

Zgrábleni szem, zarobléni,  
V-tühinszki ország neseni,  
Ospotani, oszmejáni,

Od vszej drági osztávleni,  
Vu vekivecsno sznezsinó  
Zakopani, djáni — zšivo.  
Gde szem dúga lejta teske  
Csakao na oszlobodjejnye,  
Csakao, — csakao, — zaman  
[csakao,

Blájszeni híp je nej prisao.  
Sztrahsno divje protivinsztvo,  
Csehov i kozákov gnúsztvó,  
Escse vise je szégnolo  
Od tej, húdo kommunistvo  
Bogá tajécsa odúrnoszt  
Temnica i dela szilnoszt,  
Glád, palica, kancsuka,  
Pomor, tifusz i kolera,  
Je redí nase rejtsila  
Szebi na porob vnásala  
. . . I kak zse na szmrt vkúp  
[sztrti,

Vu temnice gnúsznom szmétji,  
Je nej zse vécš vöpresztáti,  
Bougse nam bode szpomrejti ;  
Pá csújem e'n poznani glász  
Zvoná nasega míli glász  
Prineszé nam prejk pou szvejta:  
*Tü je híp oszlobodjejnya!*  
Vidím znouva douma határ  
Nyega lüdí, vézsi kotár.  
Znanci, brátje, ocsa, mati  
Szo sze z-méne nej szpozábli.  
Nemam sze jasz pogübiti,  
Mam za ké' morem zšiveti!  
. . . I na glász zvoná máloga  
Sze zbüdila moucs velika  
Z-vüpanyem szem duzse noszo  
Tesko kalvário szvojo.

Zvon cinkati necsújete?!  
Csüde velke . . . nevidíte?!  
Szpuni sze nase zselejnye,  
Prislo je oszlobodjejnye,  
Odpréjo sze nam temnice,  
Fajtne, kmicsne peovnice,  
Pá mo vidli szveklo szunce,  
Rejsimo sze gouszte kmice.  
Zvoná nesega míli glász  
Veszélo vö zové zsnýé nász!

Máli nas zvon bezsim letécs,  
Ti kí szí me troustao dotéc,  
**Daj mi naduzse** tvojo moucs

Szprevájaj me domou idoucs,  
Gde szem te csüo za detinsztva,  
Ino za mojga mladinsztva.  
Gde szo me mati zibali  
Na tvoj glász moliti vcsíli  
Gde nenáidemo szrditoszt  
Nego csisztí dús lübéznoszt.

Pá szem domá — ka obcsútím?  
Neprerazmite, tak míszlim!  
Nepremerjeno blájszensztvo  
Mi prehodi tejo dúšo.

Li edno me bolí v-szrdci,  
Stero mi dúšo okmicsi:  
Prázen je törem ednáki,  
Prázno gléda proutí zráki!

Nas priátel, nas máli zvon  
Gde hodi, gde jeszte zdaj on?  
Zakaj sze ne pascsi domou  
Zselni szmo vszi viditi tou.

Máli nas zvon, *kines* nas drági  
Podá nasoj prosnyi, molbi,  
Vidoucsi národa vrejloszt  
Domou príde vszém na radoszt.

Prisao je pá, tü je znouva,  
Lescsi sze nyega ouprava.  
Na pávidejnya veszeljé,  
Sze veze na szvétek obrné.

Drági brátje, verte ví tou,  
Nej je nouvi, sztári je tou!  
Prvejsi je, te lübléni,  
Vu szrdcá nasa vcepleni.

Bojüvao sze vragometno  
Tak krepsi, véksi nasztano,  
Pekla lármo je obládao  
Ino záto véksi grátao.

Boug te je prineszao nazáj  
Blájszene szí vcsíno nász zdaj:  
Vzemi szrdc nasi zahválnoszt,  
Do vekoma naso sztálnoszt.

Vu dobrom i húdom sorsi,  
Bomo tvoj glász radi csüli

Vu radoszti i neszrecsi,  
Sztálni bomo tvojoj rejcsi.

Potrdjávaj nász *vu v-ri*  
Vu zsvlejnya vszákoi meri,  
Mánya — zemelszka zselejnya  
Nam neo moutila csinejnya.

Vcsi nász ta *Bozsa* iszkati  
Za *nebeszka* sze brigati  
Príde ednouk, ár prídti má,  
Ka nam dúsi mirovnoszt dá.

Búdi nász vsze na *lúbéznoszt*,  
Na ocsákov nasi vrejloszt,

Kí szo vero tak lúbili,  
Za nyou radi aldüvali.

I gda ednouk pride vöra,  
Doj nam sztecsé zsitka mera,  
Szprevodi nam tejlo k-grobi,  
Dúso pa gor v-nébo k-Bougi.

Pozdigni sze znouva gori,  
Odkud szo te vzéli doli;  
Zoszeli sze nazaj v-törem  
Daj csüti tvoj glász indasen  
Z-glászom tvojim szpejvajmo mi:  
„Trdi grád je nas Boug zmozsní“!

---

## Pripovejszt.

Od Deák Ferenca známo,  
kasze je nej ozseno, do smrti  
je ledicsen osztáo. Nyegovi  
dobri priátelje szo ga ednouk  
szpitávali, zakaj szi je nej  
szpravo zseno k-hizsi? Deák  
nyim je ete odgovor dao:

Pítate me, zakaj szem  
sze nej ozseno? Obrvini  
záto nej, ár bi te zdaj sztáro  
zseno meo. Obrúgim, zseniti  
sze, tou je tesko delo. Csi  
bi szi sziromasko deklino  
vzéo, bi jo jesz mogao hrá-  
niti. Csi bi szi pa bogato  
vzéo, po meni bi sze dála  
vö obszlüzsávati. Csi bi szi  
lejpo deklino vzéo za zseno,  
za nyou bi sze mi bojati  
trbelo. Csi bi szi pa grdo  
vzéo, tiszto bi tüdi mogao  
rad meti.

\* \* \*

Toga Deák Ferenca eden  
blizsányi rod je vecs cséri  
meo. Ednouk té sztári gosz-  
poud opomina tej cséri ma-  
ter, da bi zdaj zse potrejbno  
bitou té deklino szvejtí notri  
pokázati, v-bál, vu veszelice  
pelati.

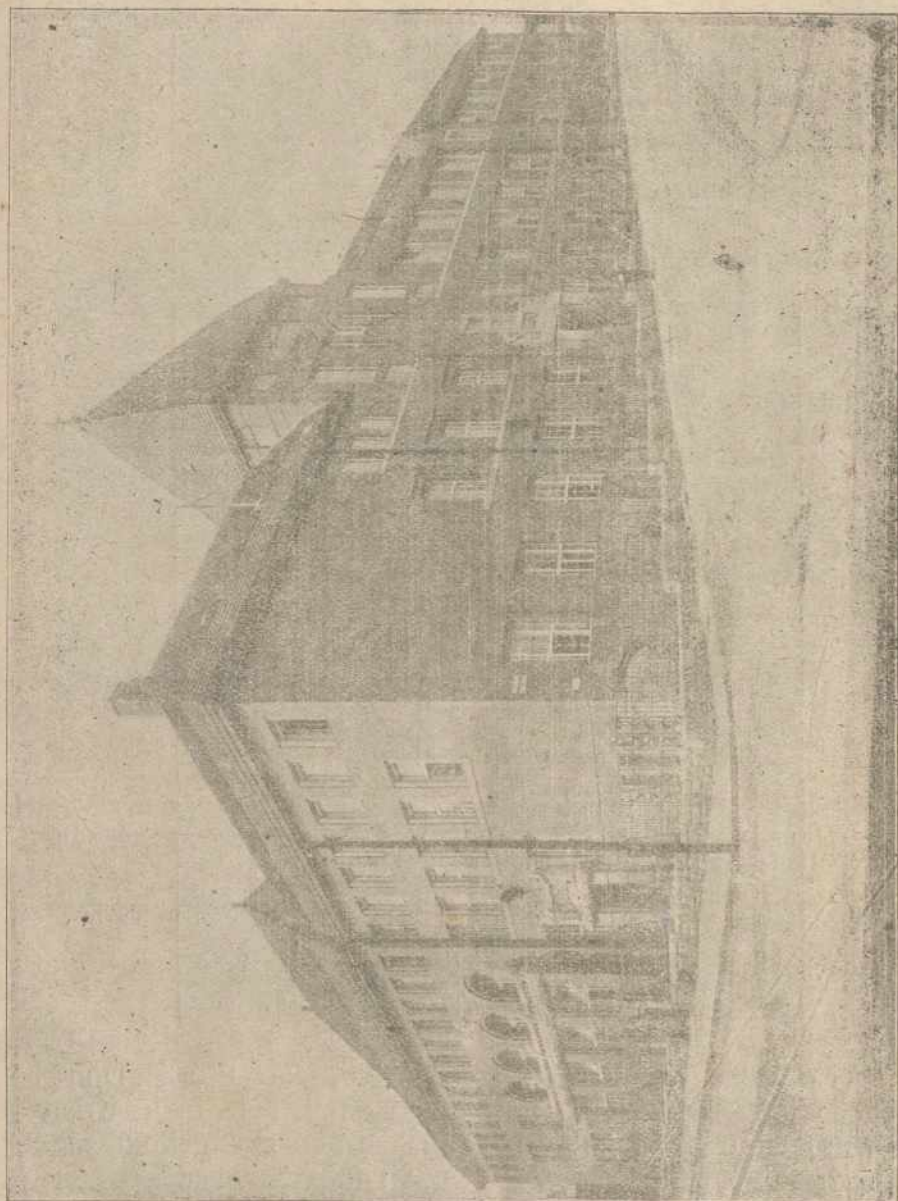
Mama, stera je ednáka  
akoratna vesznicska zsenzka  
bila, nakráteci szamo telko  
odgovori: — Escse cajt májo  
— Hja vidis nevezsta — té  
deklino bi zse rade k-mouzsi  
sle.

Mama sze je nej dála  
nagnoti i nazáj vuzsgé:

Dobromi víni nej trbej  
cajgara!

— Pravico más, dúsa  
moja, — právi pomali te  
sztári goszpoud: — *ali da  
dobro vino tüdi májo* segou  
kostávati.

Pozsonszki  
ev. materszki hram za diakoniszze.



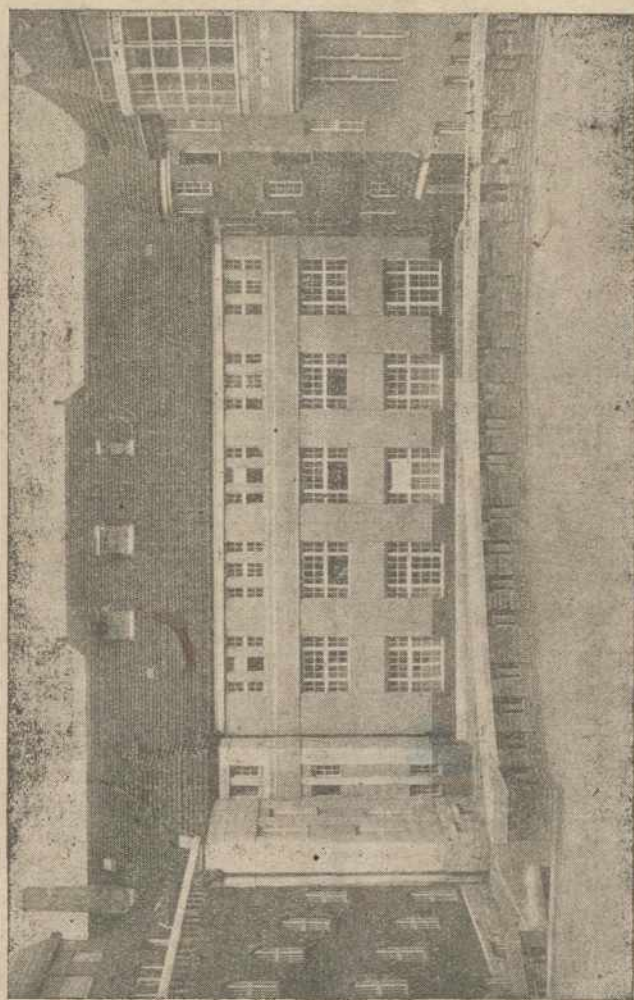
Pozsonszki ev. materszki hram za diakoniszze.

Vu nasem kalendariji  
preminoucsega leta pri szpo-  
mínanyi z-pok. Kühár Ferenc

szmío sze zse zezávali na  
nasivi prvivi Prejkmórszkivi  
diakoniszzi, na Fenyves llono

z Hodosa i Krancsics Anno z-Püconec. Prlíko mámo eti notripokázati nasim lüblénim cstiteľom obrázko tiszte preleje, impozantne Pozsonszke

ev. diakoniszke materszke hizse i nyé poszebne nis-terne tále, vu steroj szta sze osznávlale tevi nasivi diakoniszzi.



Pozsonszke ev. diakoniszke hizse dvorisce.

Vise kak pred 30 lejtí, 1891. aug. 2. je grínt polozeni toj lejpoj krsztsanszkoj násztavi v Pozsoni i dnesdén zse vu nyéni krouz blúzi 70 diakonisz szlísi. Med nyimi imenüvanivi nasivi diakoniszzi szta szve-

dosztvo, ka Bozsi Düh i med nami dela i ka Krisztusa drági evangeliom med nami tüdi nájde düse, stere szpodobne vcsiní na szlúzsbo lübéznosztí.

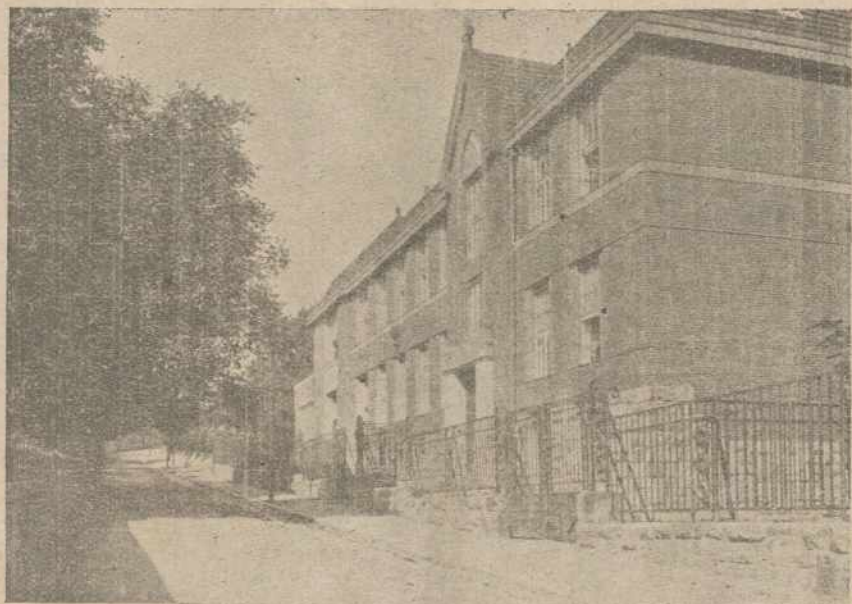
**Notripokázani nouvi hram** je Pozsonszka evang. gmajna

z-nepárno v gotovnosztjov áldovmi (z- 750,000 korosztroskmi) pred 10 lejtí zdignola i 1914. máj. 3. dála prejk nyénomi zrendelüvani.

Jeszte vu tom hrami szírotinszka hízsa za 25 decskov

i 25 deklic. Deklice edna diakonisza, decske eden diakonus gáji.

Jeszte vu [nyem spítáo za 44\* betezsníke prípráveni, na cseli nyega z-dvöma vrácsa.



Pozsonszi ev. spítáo.

Jeszte vu tom hrami tüdi molitvárnica v-steroj vszako ütro i vecsér sztancsarje toga hrama szo „gucsécsi med szebom z-Zsoltármí i z-hválmí i z-dühovnimí peszmami szpejvavsi i hválodávajoucsi vszígdar za vsza vu iméni Goszpodna nasega Jezusa Kriisztusa, Bougi i Ocsi“.  
(Ef. 5, 19, 20)

Diakonisze szo do tega mao premalo bíté szpoznane med nami. Vnougí nasi verníki szo níti nej znali, ka mí tüdi mámo kaj taksega. Vu

preminoucem cajti szmo szamo v Murszkoj Szoboti vidili vcsászi edno-edno diakoniszo, stero szí je Berketova famíliá szproszila doj z-Pozsona k-betezsnoj materi té famílie. No pa vu szvetovnoj bojní je tüdi nej eden trpécsi nas brat doubó otávlanye na szvoje rane od ednoga milosztívnoga samarítánusa z-bejlim pokrivalom na glávi, od diakonisze.

Ah pa je tá násztava nej nouva vu nasoj cérkvi. Zse za cajta apostolov szo

bilf nej szamo diakonusje (med sterimi je Stevan prvi krsztsanszki mantrnik), nego szo bilé tüdi diakonisze, stere szo szlúzsile vernikov szprá- víscse.

Szledkar prejk po vecs sztotinaj je pomenkanye bilou vu toj szlúzsbi. Li szamo

pred 100 lejtí vu Nemskom országi, po neobtrúdnom deli Fliedner Tivadara i Löhe Vilmosa je ozsivejla i sze pokrepila diakonisz náasztava. Dneszdén zse cirka 90 ma- terszki ramov jeszte blúzi z- 25,000 diakoniszami.



Pozsonszkoga ev. spítála edna betezsníka dvorána.

Ka je bivatek, náloga diakonisz szlúzsbe? Cérkvi znamenita duzsnoszt je na pogübel idoucse kotrige nyéne goripöiszcati; one, steri szo sze po betégi, ne- vouli, grehi od evangeliuma i cérkvi odtühili, k- zveli- csitelnoj veri nazáj pripelati, kak Jezus veli: „Hodte kmeni vszi, kí sze trüдите ino szte oklajeni i jasz vám pocsínek dám“. (Mt. 11, 28.) Za té sze májo szkrbeti nej

z-predganyem, nego z-delom i djányem diakonisze. Szvojo szlúzsbo goriponüdiyo nej szamo betezsnomi tejli, nego betezsnoj, grehsnoj düsi tüdi. Z- Bozsov recsjov, vu lü- bézni delajoucsov zsívov ve- rov, szebé zatajanyem, z- toplim szrdcom, z-poníznoszt- jov, z-potrplívosztjov, z po- dánov szebé gorialdüvajou- csov dobrov volov i ver- nosztjov idejo tá z-nebeszkim troustom i pomocsjov, gde



greh i nevola dŕise opŕsŕtsáva i vmárja. Betezsnikom dvo-rijo, sziotŕice, sziomáke obravnávajo, na deco pázijo, szpŕsze sírijo, deklina v-drŕzstva szprávlajo i vu cstenyej Biblije je je povodjávajo.

Nega pri nasi diakoniszaj takse oblŕbe, kak pri rŕm. kat. nŕnaj. Vszaka diakoniszsa sze szlobodno nazájvrné k-szvojim obsztaraním, betezsnim roditelom, csi jo potrebŕjejo. Szlobodno vŕsztoupi z-szvoje szlŕzsbe i mozsá vzeme.

Vu nasoj mládoj drzsávi, v Novom Szádi (Ujvidék) v- spítáli zse tŕdi mámo

blŕzi 20 diakonisz, stere szo z- véksega z Svŕcarszkoga pozváne eszi notri. Materszki hram, gde do sze domáce diakoniszze osznávlale, zdaj zselejo goriposz-taviti, tŕdi v Novom Szádi. Podpérajmo tou násztavo z-nasimi dári i molŕtvami!

Bár bi pa nase cŕkvi tŕdi kem vecs devojk volo doubilo k-tomŕ szvétomŕ pozványŕ, stere bi vu tom vidile szvojo návjékso díko, ka bi kak diakoniszze zahváŕile Zve-licsiteli Jezusi ono nyegovo veliko lŕbézen z sterov je nyé on prvle lŕbo, vrácsó i od grehov ocsŕszto!

L.

## Skrtlarca i dvajscsice.

— Fabula. —

Za sztároga vrejmena, gda szta escse szv. Peter i Pavel po zemli hodila, je zsivejla edna sztára, z-prvejse sztotine zaosztányena i od vszej osztávlena szamna sztára devojka, stera je od mladoszti mao (tak szo gŕcsali, ka je vendar nigdár nej mláda bíla) v-cejlom szvojem zsŕtki telko skrtlála, ka sze je niti najeszti nej vŕpala, za steroga volo sze je tak vkŕp poszŕh-sila, i szkresila, liki edno grahovo lŕscsino, Zsaloudec sze ji je nateliko vkŕp poszŕhso, ka je komaj za dvej, trŕ zslŕice hráne melo meszto

v-nyem i rávno sze je nej zburkao, csi je cejŕlŕ dén nikaj nej doubó. Záuŕrik je rejtko gda jejla, rano je odŕsŕla nadelo i nej ji je bilou vrejdno za jeszti volo mŕditi. Opoldné csi szŕ je kaj szprávlala, je nej zabejŕlala, nej oszolŕla, ár bi tou skoda bilou na hráno zaprávlati; vecsérjo je pa rávno nej jejla, ár bi skoda bilou za spice, stere bi pri kŕrjenyŕ pŕntŕcala, pa na nous je tak nej vrejdno bilou jeszti, da cslovek szamo szpŕ. Kucsó stero je od ocsé herbala, je nej dála poprávlati, ár bi skoda bilou

na popravek, steri bi sze pá povrejmeni opúszto, naj píse veter notri, vej na drúgom kráji pá vö odíde. v-nyej zse neosztáne; naj ide dezsdzs notri, vej szunce poszúhsi mokroucso, Koudis sze je z-obszto pridrúzso, kneyj. — szkríla sze je i mrmála: sto more vsze hrániti? Odísao je szíromacsek brezi dára. Na szlejdnje szo jo zse nateliko poznali, da sze je vszáki ouzdalecs ogno nyéne kucse, za stero nyej je rávno nej bilou zsao. Z-velikov zselnosztjov je szprávlala v-küper kincs, steroga csi je véksi küp mejla, vszebole nedopunyena je bíla. Kak je edno dvajscsico prisparala, odvzela je szvoj pintlics, steroga je pod szvojim zglávníkom v-poszteli varvala i v-nyega jo je púsztila, stera je vecs odtisztec ovak nej prisla na szvekloszt, szamo gda je je vsászi segou mejla preszúhsávati i csteti. Ták, sega hípa je dveri segou mejla doj zaklenoti, naj nevedoucs stoj k nyej nezavdári.

Ednouk prídeta szv. Peter i Pavel v tiszti kraj. Vszáko hizso szta gori pószkala, nej szta sze ognola escse te nájnevolnejse kucse, ár szta pred szebom drzsála té Krisztusove recsí: *Sziromákom sze evangeliom nazveszt-sáva*. Nej szta zuala, ka sze té kucse vszáki ogible, nego szta brezi vszega zadrzsá-

vanya notri sla. Tou pout je ta skrtlarca betegüvala, na poszteli lezsécs naprej vzeme pintlics i zácsa csteti nyega zdrzsétek, na tou szí je rávno nej zmíslíla, ka bi dveri zaklenola, ár je zse dugo vrejmena niscse nej meo segou pod nyéno sztrejho príditi. Kak zácsüje, ka níkák po trnáci ide, presztráhsi sze i szilno pod poplan potiszue pintlics, vszili je nej mogla vsze dvajscsice vsze nazáj szipati, nísteri lazsiás i golinder sze je pod nyou szkobácao. Dveri sze odpréjo i dvá tühinszkiva mouzsa sztoupita v-prouszto hizso i proszita míloszti dári.

„Gde vzemem jasz vama kaj datí“ nevolna sztára szírouta.

„Eden falácsec krúha tüdi nemas“, jo píta Peter; vídis midva szva szploj pomenkala, cejli bozsi dén szva na poutí“.

„Nemam bogme ni drob-tina krúha“ odgouvori sztarka. Vídita beteg vsze pozsré, ní száma nemam jeszti i tak sze nevolna mantram na etoj lozsnýi.

„Isztino právis“ odgouvori pöbito Peter, bolemen vsze pozsré; more bidti pa más kaj drúgoga... Glej ka pa más v-tom pintlicsi?“

„Eh tou szo szame lúszke...!“

„Szame lúszke? — Boug ti je blagoszlovi!“ odgouvori

Peter i odíde szvojm tívárisóm.

Kak szta poutnika odísla, je ta jálna sztarica szmejécs erkla: No poszrecsilo sze mi je nyidva rejsiti i z-postenyom odpraviti“. Zdaj je pa stela nadale csteti szvekle

dvajscsice, doj zaklene dveri, naprej potégne púntlics i hitro ga odvézse. Szkoron bi jo bozsi zslak vdaro, ár szo v-pintlicsi meszto dvajscsic szame lúszke bílé. Tak sze ji je bogme nej poszrecsilo! F. I.

## Zsalüvanye zsené.

(Pripovedka.)

Mrla je tívárisica od mozsá. Szmrť nyidva je naveke razloucsila. Sészt lejt szta szamo vkúp zsvela, ali tou vrejmen je óbema zadoszta dúgo bilou. Nesztanoma szta vu nemirovnosztí i v-szvaji zsvela, tak da je nyidva zsítek nemírlívosztí sztan bio. Lúdi je zadoszta prislo naszprévod. Dühovnik szo tak lejpi szloboud vzéli od nyé, da szo sze nazoucsi bodoucsi vszi szkuzíli, mozsá je pa britek jocs obísao. Naimre gda szo ete troustajouce recsí pravili: „Nejoucste sze, vtíhsajte

bolezen i szkuzé vase, kakti: pobozen tíváris, rodbina i vszi znanci te pokojne, ona je zse na szojoj pravici, goszpodin Boug jo je naveke k-szebi vzeo.“ Mouzs sze je nej mogao duzse zadrzsávati i pregovorí: „Lübléni moj dühovnik, kak bi sze nebi joukao, csi szí zmíszlim, kak veliko bremen szí je vzéo na szébe te milosztiven ocsa nebeszki z tém, ka jo je naveke k-szebi vzéo, csi de tam túdi táksa, kak je primeni bíla. Jasz szem tej sészt lejt komaj pretrpo zsnouov. F.



## Vgonítka.

Mladosenec sze sen-gáríti scsé z-zárocsnice, csi je glih dobro znao nyéno sztaroszt, jo píta: „Trejzika dónok mi povej prav, kelko szí sztara“? Zárocs-nica je vídla. ka sze sáli zsnýé, nyemi szmejécs nazáj vuzsgé: „Miska tí dobro znás racsú-nati, zracsunaj vó: Mati szo escse ednouk, (ali pa dva-krat) ocsa pa trikrát telko vszi szmo rávno vkúp 100 lejt sztari, kelko te jasz mo-rem bidti sztara, kelko mati

Bőjthy Ödön sze je na ednom vármegyövszkom gyü-lejsi vkúp najsao z-Tisza La-jos grofom, steri je v-szlej-dnyem vřejmeni králevszki Tanácsnik pouosztao i tak na velko plemenitoszt pozdignyen

Med zgucsávanyem ga je, Bőjthy vszigdár poprvej-sem titulusi imemüvao: ple-miti goszpod. Tou je Tisza

Jozsef nádor, kak je vu csészt sztoupo je na drúgo leto doszta krajín szpregledno i v-kocsúji sze je pelao z-ednoga mesztá v-drúgo. (Te je escse ni zseleznice, ni autója nej bilou). Z-parádiov, z-banderiumi szo ga szpre-vájali od várasa do várasa. (Tak je bila zapouved).

Z-Pecsúja proti Kaposvári ga nemesnyákov banderium szprevája, steri zapovednik je Bence Ignác bio. Neszao sze je na konyi. Kre kocsúja szo gezdili nemeski mladenci i kmét-szki decskj v-národnom gvanti obleceni. Konvenici szo velki

i kelko ocsa? z-málim trúdom lehko vözracsunas. Miszlim ka szem vrejdna toga máloga trúda!?

Kalendaria cstitelom po-rácsamo ete vgonítke vönáj-denye. Kí vözracsóna, naj drúgomi neovádi, nego naj reditelsztvi notri zglászi i csi je prav vözracsónao, nyega imé sze v-prísesztnoga leta kalendarí notri dene i zvön-toga dobí escse za 10 diná-rov eden nouvi „Evangelí-csanszki kalendarí“.

Lajosí malo proutí zavrelo i esemerno právi:

Nevejo oni goszpon táb-labirouv, ka szem jasz zse králevszki Tanácsnik?

Oh ka bi nebi znao — odgovorí Bőjthy mirovno. Goszpon Exelenc szo rávno tak, kak rouras. Kejm vise ide, vsze bole zamázani gráta!

práh narédili. Tak na polojne pouti obercsé nádor Bence Ignáca govorecsi:

— Lejpa hvála, zdaj je zse zadoszta szprevájanye, povrnte sze nazáj domou! —

— Nej tak vizsiki gosz-poud! — szkricsí navdúseno Bence, mi ji do gaog szprevodimo!

Tou sze pa tak razmi, ka szo vu tisztom vřejmeni vu vszák-sega várasa határi gaoge bilé gori posztávlene. I zapoved je tak bila od várasa oblászti dána, ka ga do tiszztoga mao morejo szprevoditi.

Tou sze je bár malo csúd-no razmelo, ali nádor je záto nei zameral

# NOUVO LETO — NOUVI ZSÍTEK.

Nouvo leto -- nouvi zšítek! Nede nam skoudilo odtoga szl malo premislávati, jeli zaisztino nouvo bode, ali pa szamo to sztáro penávlamo i nadaljávamo naduzse? Ár zaisztino, csi prvejsa premislávanya, obcsítejnya, náklonoszti, nágibnoszti, prejk prineszemo v-nouvo letozménkanya, hüde lasztinoszti, teda eto nouvo leto vu nasem zšítki, v-nasoj bivoszti li sztáro osztáne i mí „te sztári cslovek“ osztánemo.

Isztina, ka nas sors, zšítka nasega zvönejsnyi polozsáj neviszi vszigdár szamo odnász, znájo nász doszégnoti neszrecse, vdárci, sterim szmo nej mi dírektni zroki; ali dönok od nász viszi, kak mí sors szvoj gori prílemo, jeli mámo zadoszta moudroszti i dobroga dúhá, pouleg steri vu vszákoj sztávi nasega zšítká, známo zšiveti ino sze tak znásati, kak sze tou Jezusovi verníkov, krsztsanov prisztaja i od nász zselej.

Nouvo leto je pozdrávlanya i blájzsensztva zselejnya dén. Neszmimo sze té dén szpozábíti z-toga, ka nase blájzsensztvo nej natelko odzvönejsnye nase sztáve, nego bole od düsevnoga nasega násztaja, od znotrejsnyega csloveka viszi. Toga znotrejsnyega, dúhovnoga csloveka pa vu nász jedíno li Jezus zná poszpodobnoti i obogatíti. Csi tak z-ísztinszkim tálom blájzseni

scsémo bíditi, drzsmo sze oumurno krsztsansztva, íscsimo i naszledújmo Jezusa. I csi blájzsensztvo, szrecso zselejmo drúgim i zisztinom nyé blájzsene scsémo vcsíniti, tak nyé túdi k-Jezusi mámo povodjávati.

Vu vszákdenésnyega zšítká rázloczni presztoraj zsalosztneprílike náidemo. Náimre vezdásnyí hipi posztávijo prednász velíke sztrahsne nevarnoszti, gda sztarajoucs pítamó: Kama nász prípelajo vsza eta? Kak dugo bode tou tak? Obcsínsztkoga zšítká polozsáj je natelíko pokvarjeni, z-telíkimi pogübeli napunyeni, tak velíka je nezlozsnoszt, odúrjavanye, da sze národ lí tak má od znicsenya obarvati, csi sze ecse v-dobrom vrejmeni ponouvi i vu dúhi pomladí.

Z-toga nemúdnó vszáka kotríga szvoj tál vómóre vzéti. Vodna reics, oblúba nasa tak eta má bíditi: Nouvi zšítek zacsnémo vu nouvom leti, i ka sze tou naj zgodi, k-zšítká poglavári, k-Jezusi sze povrnémo. Csi nyega bomó naszledúvali, vsze sze preobrné i blájzseni bodemo vu nouvom leti

Na blájzsensztvo pelajoucsa nájbougsa pout je Pavla apostola eto opomínanye: „Ponouvíti sze morete pouleg dúhá szétoga i gori vzéti nouvoga csloveka, steri je pravica i práví pobozsen szvéti zšítek.“ F. I.

Pazite !!

Pazite !!

Sto scsé vszefelé fál blágo küjpití, náj poglédne trgovíno

**HAHN HERMAN-JA v BODONCI**

Tam sze túdi dobíj kamena szol.

# Od te bogá bojécse hizse famílije i drzsine.

Z nemskoga poszlovenco † Luthár Pavel <sup>†</sup>vucsitel.

## Na læsztivno nouo.

Oh bláj zsenhram, gde szo Tebé gorvzéli,  
Goszpodne, vszej dšs právi Prijátel;  
Gde szí med vszejmi, ki szo te prijéli,  
Tí te nájdragsi gouszt Zveti csitel;  
Gde Te vszi z lübéznosztjov pozdrávľajo,  
Ino z radosztjov glédajo na Té;  
Gde vszi zapoved Tvojo szpunývavajo,  
I vuvsem radi bougajo Tebé.

Oh bláj zsen hram, gde mouzs i zsená v ednoj,  
Vu tvojoj hübéznosztí zsvivéta;  
Gde v zlozsnosztí i bojaznosztí Bozsoj  
Ednouk bláj zseno vöpreminéta;  
Gde sze nerazloucsno Tebé drzsita,  
Vu dobroj i tüdi hűdoj vouli,  
I li pri Tebi osztáti zselejta,  
Kak vu bláj zsenosztvi tak i nevouli.

Oh bláj zsen hram, gde te lübléne mále  
Tebi na szrdcé tápolozsijo,  
Naj sze oni po Tebi tü nádale  
Vu bojaznosztí Bozsoj vrsijo;  
Gde sze vszi k Tebi radi vküpszprávľajo,  
Szlíhsavsi Tvoje prezladke recsí,  
I zse rano díko Tvojo delajo,  
Tebi sze veszelécs, Tebi vsze dní.

Oh bláj zsen hram, gde Te drzsina pozna,  
Znajoucs, koga ocsí glédo na nyou,  
Gde vsze z ednákov vrejlosztjov odprávľa,  
Naj nyé delo Tebi prijétno bou;  
Kak Tvoji szľugi ino szľüzsbénice,  
Vu poniznosztí i lübéznosztí  
Szpunývavajo vsze szvoje oupravice,  
Brez' morjúvanya, csamurnosztí.

Oh bláj zsen hram, gde Tí vszem radoszt delis,  
Csi sze vu nyej neszpozábijo z Tébe,  
Oh bláj zsen, hram gde Tí túzse veszelis,  
Roune vrácsis kak Vracsiteľ nébe,  
Dokecs vszáki delo szvoje dokoncsa,  
I nakonci sze vszi prezelijó  
V nebésza, gde tí bívas i Boug Ocsa,  
Da sze z tebom veke veszelijo.

# PRÍGODKE.

Kalavinszki pop zapovej kurátor naj stiri akouve vína vkü-poberé i notri dá. Za nisteri dén pripela kurátor notripobráno víno, pop zse naprej vídi, ka je té lagev nej stiri akouve. Kurátor tou napamet vzeme i prehiti popa govorécsi: „Goszpon dü-hovnik, notri szem nyim víno pripelao vsze stiri akouve szo vküp-prineszli, i da szem véksega práznoga lagva nej meo, tecsasz szmo je klacsili, ka szmo je v-trí akouve notri szpravili naj nede csrbine.

»Dobro je goszp. kurátor, ali ka de právla postüvaná gmajna. csi jasz moje predge tüdi vküp szklácsim i na ménse sztézsím« ?!

Plébános i skolnik szta dou-bila trí akouve vína v-ednom lágvi. Da szta nej mela prípravni máli lagvícsöv, v-steré bi je doj, pre-tocsila. Pogucsita szí tak, ka de naj bougse pó szlúzsbi bozsoj tou víno na pipo vdariti i vö sztrzsiti, tou de pa nápravics-nese, právi plébános: csi eden z-z-ednoga, drügi zdrügoga krája vdári gori pipo i tak ta je obá tocsila. »Dobro de«! právi skoulnik, (mizslivsi szí, te jasz vecs dobim, ár mené ráj májo lüdjé.) Pítanye je tou pocsem ta je tocsila, ka naj kejm hitrej sztocsita? Skolnik právi: »Jasz tak mizslim, ka za 10—15 krájcarov liter nede drágo«. »Oho!« ercesé pléb. jasz nemáram tocsite ví za 15, ali kak sze vam vídi, jasz pod 20-ti nedam, escse je tou zadoszta fal, ár vu ostarii 36 kosta. Tak szta sze pouleg cejne hitro zglihala, skolnik je nigdár nej prouti pravo pléb. vouli i zdaj tüdi nej, ár je dobro znao, kaj etak on vecs sztrzsi. Po szlúzsbi bozsoj szo

sze lüdjé vlekli za fal víno, frisko je szteklo, skoulnik sze je v-prgis-cso szmehao, gda sze nyemi je pop touzso, ka je malo sztrzso.

»Pléb: Viste Ferenc kak lejpo kravo mi je szpravo dolinec, za ono cejno, kak szte mi ví steli tiszto kladino na sinyek zvézati.«

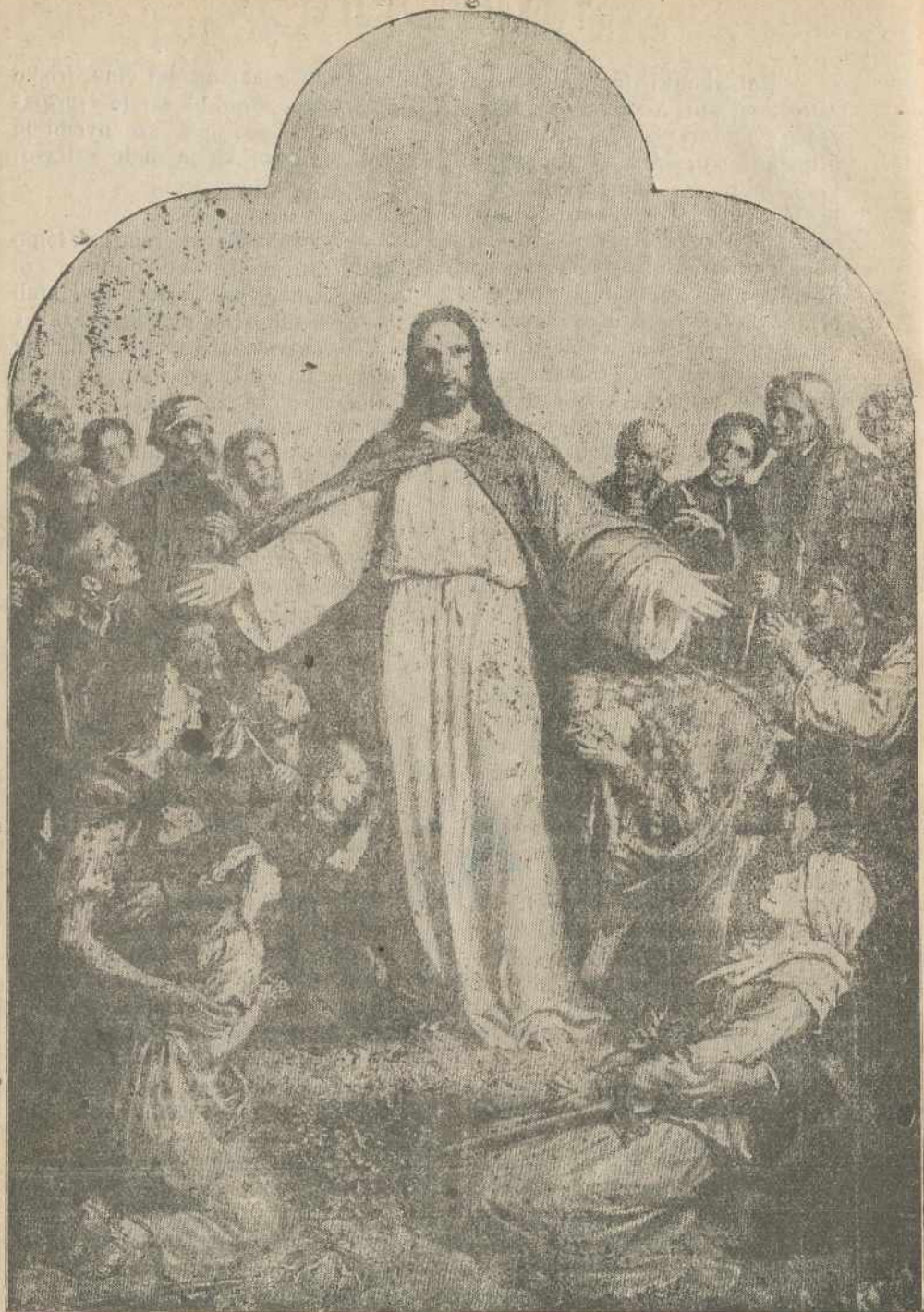
Kupec: »Krava bi prilicsna bila, szamo tak mizslim, ka nikso falingo more meti, ár neverjem, ka bi za tou sumo mogao stoj etakse blágo küpiti, ali je pa nej znao, kí jo je odávao, ka je vrejdna?«

Pléb: »Zse je eden tjeden tü i escse szmo nej vzéli pri nyej na pamet nikse falinge«.

Kupec: »Nika more meti, kajsté, ali brsza, ali peja, ali ne-sese breja osztáti«! Gléda jo, sláta, príma za cecke, ocsi szo dobre, roglövje dobro sztojijo, z-recsjouv tejlo je lejpora stouta. Mizli szí v szebi: »csi bi na odajo bila, lejpi 40—50 rajnski bi do-bicska prineszla«. Na szlejdnye nyej poglédne zobé, kak sztojí pri lejtaj, sztára je nej, to sze brezi zoubi vídi. Gori nyej tak od-pré goubec i malo nászhrbt ne szpádne, govorécsi: »Eti je falinga, glédajte goszp. plébános. Ednoga zobá nema odzgoraj!« »Nemo-goucse« právi plébános«! No mizslí zdaj kupec, v-rokaj szí mi, krava de moja!

Plébános: Ka pa bom zdaj esinio?

Kupec: Kak náprvle jo more-jejo, naj jo odájo prvle, kak sze tou zvej? Napou cejne jo prejk vzemem i vcsaszí odzseném i odam meszári, tou drügomi nemre odati. Frisko szta sze pogoudila, kupec je kravo vöplácsao i veszélo tá gnao. Za



„Hodte k-meni ki sze trdite ino szte oklajeni“.



nisteri dén sze touzsi plébános kurátori, kak neszrečno je obhodoz-küpiivanyemkravé. Povedao nyemi je vsze i rad je, ka nyemi je nej na glávi osztála. Kurátor sze je szmehao i právi: »Gospoud plébános, nej je ji dolinec znoro, od koga szo kravo küpili, nego té vériscsar, té kupec, ki je jo doj küpo. Rozsena máhra szamo v- szpoudnyoj laloki má zobé, v- zornyoy nej; bár naj idejo i poglédnejo ove krave! Plébános poglédne i zácsa sze skrábati, ali ni edne rejcsi je nej pravo.!

*Krāvji kupec.* Velka szühocsa je bila, krme je malo, ka bomo z-márhov? sze touzsijo lüdje. Vajda Miklous mocsarjavszki sztancsar i krāvji kupec je meo edno sztáro kravo, kak edno kladino; na szenye jo zsené k-Petri, lehko de jo mogao v-koga notri zvézati. Kravo na plac postávi i na zseno jo zavüpa i on okouli poglédne, kak sztoji cejna? Máhre je doszta, küpcov malo. Sto má zdaj volo küpiti! Na pamet vzeme, kaj eden nemeč okouli edne kravé hodi, píta ka cejne má? i. t. v. Vajda tüdi tá ide, i on jo tüdi gléda eden csasz, poglédne nyej zobé, sláta jo, prime jo za cecke, malo jo vsekne i krava znogouv fejszt csufikné. Tou szem naprej znao, kaj brsza, i z-tém ide, nemeč tüdi za nyim. Nemeč ga píta, jeli pa ví pácsi znáte, stera krava brsza? »Med sztoumi pri devédeszeti-deveti naprej povém, stera brsza«. Csi neverjete, pokázste mi, jasz vam od vszákse povém, jeli brsza, ali nej? No pa pri etoj mi povejte. Tá nebrsza, proba jo dojiti, i ona sze ne gene. Ka pa ejna lisa? Tá brsza! Probajte jo. Tá je brsznola. I tak vecs. Nemeč je tak zamrezso, ka sze je szploj na nyega zavüpa i proszo ga je, naj nyemi pomore prebrati. Doszta

szta ji glédała, edna sze nyima je nej povídla. Zdaj szta zse blüzi bilá k-nyegovoj, te dregne odzajaj nemeč i právi: ejna bi lehka bila za vász, ka jo tá sztára baba drzsi, ali pomali, od sztáre zsen-szke cslovek náj lezsi küpi, ali csi sze pogodimo áldomás plácsate? „o ja“ právi nemeč. K-coj ideta, glédata jo, dojita, slátata, krava sze je povídla; zdaj píta Vajda szvojo zseno: »Mamica, ka cente tou szüho kravo? Ona jo vceñi! »Odkud szte pa ví domá, mamica? V-mocsvarjevci. Doszta te mogli püscsati, csi scséte odati. Pogájata sze, vecskrát v-rouke poucsi mamici, ali tá pomali püscsa, nemrejo vküp pridti. »Kema piszli vek« právi Vajda. Na zlük kraj ideta i právi Vajda: petko nyej escse obečsajte, lehko jo dá, i csi nej, escse edno dvá trí rajnske, té nenihájva, ár bougse nedobiva. Nazáj ideta, trgata sze za nyou i na szlédnye gori vdárita. No mamica, vi szte trda zsenzka, ali ja szte etomi priáteli to kravo, odati povejte, jeli nema kákse falinge. Nikse falinge nema, tou mi vörte, kak me vídite. Eden l. vina záto ví tüdi morete plácsati mamica. „Dobro je“ veli ona. Nemeč je kravo vöplácsao, áldomás szo szpili i vszáki ide k- szvojemi doumi. Mamica pa ocsek szta radiva bilá, ka szta dobro oudala: nemeč sze je pa veszelio, ka je fal sztáro kravo küpo!

*Vescsarje* idejo k-zemelszkomu gospoudi i proszijo ga drva. On nyim ercsé, telko szlobodno vszecséte, kak te edno lesztvico neszli i stero drejvo de ná zádevi, doj je vszejcste. Zdaj szo ga proszili, naj nyim na dvejt lesztvici dopüszti. »No dobro je« szamo szi vszejcste. Vescsarje zdaj vküpvézsejo dvejt dügivi

lesztvici i nej vdiljek, nego po precski neszejo i vsze drevje doj zoszejkajo, stero je napouti bilou i zadoszta drv dobj vszaki, tak da nyim vecs lejt dojdejo.

*Biszter kony.* Trgovec konya odava. Kúpec ga pita: jeli dobro bezsi? »Proszim, bole bezsi, kak závec!« „No tou je zse malo prevecs, tou nemrem vervati, právi kúpec.« Pri ovi koulaj sztojfi cigan, steri tídi konye odava, trgovec sze na nyega zezávavsi právi: »No cigan, ti dobro poznas mojega konya, povej i pohváli ga, csi je nej biszter! . . . Hja zdaj bi rad bio, csi bi ti ga hválo, ali vcseraj, gda szí závea zgrabo zsynim, szí mi niti vúhou nej dao zsynega!

*Solszka prigodka.* Keszo pride deák v-soulo, ár je zászpaó. Professor nyemi právi, ka szí delao tak dugo domá, zakaj ranej nesztánes? Goszp. professor, z-pou verov szem ranej sou z-doumi, kak drúgoucs, ali tak szkliszka pout je bila, kaj dokecs szem edem sztopáj naprej sztoupo, na dvá szem sze nazáj poskálo. »Te bi nigdár nej eszi prisao«, právi nyemi professor! Hja da szem na pamet vzéo, kaj szem nepriblizávam k-souli szem sze pre-obrno i v-kraj szem sou odnyé i tak mi je mogoucse bilou eszi pridti, ovak bi nebi prisao.

*Solszka prigodka.* Vucsitel pri racúnanyi: Csi pét szvejs gori v-hizsi i trí doj vgaszim, kelko ji osztáne? Te nájbougsi racúnár szkricsi: dveji; vucsitel nika neprávi, deca brodijo. Ednouk szamo ta mála Örszika kricsi: Tli osztánejo, stere szo doj vgászili, dveji zgorita! Dobro je, moja csi!

*Pá pita:* csi na drejvi 8 vráblou jeszte i jáger znyí trí doj sztrli, kelko ji osztáne gori? Te

prvejsi dober racúnáv szkricsi: 5 mále deklíne sze zaszmejejo. Vucsitel pita: ka sze szmejeje? Zató, ár eden neosztáne gori, mrtvi doj szpádnejo, ti zsvi pa odletijo. Té spot je dugo nej mogao pozábiti málim deklinam ovfuko.

K-ednomi csizmári zovéjo doktora, kí je od vnouge pítvine obetezsao, zsalodec ga je obolo. Touzsi sze, ka nemre jeszti. Kiszilo bi rad jo, pl. denem zelje, csi de szlobodno? Oh zakaj nej! szamo jejte i za eden dén mi na glász dajte, kak te nadale? Doktor je jáko malo razmo k szvoj-joj mestríji i za vszákim betezsnikom je gori szpizsao, ka ga je zvrácsilo, da de pri drúgoj betezsniki bole znao zrendelivati vráztvo. — Za nisteri dén pride csizmár glászit, ka je po zelji frisko ozdravo i zdaj zse pá kasté lahko jej! Viste szou-zed, veli doktor, dománye vráztvo doszta-krát vecs valá, kak apoteke vráztvo, szamo more cslovek znati, ka stero sze pasza k-betegi i gori szí je szpizso v-notesz: Csizmár ozdrávi po kiszilom zelji.

Nej dugo obetezsá szabou i dá zvati doktora i proszi ga, naj nyemi zrendelúje tákse vráztvo, ka odzdrávi, ár kak csúje, je csizmár frisko odzdravo. Dobro je, vszaki dén trikrát jejte kiszilo zelje. Szabou je bougao, rédno je jo zelje, csi nyemi je glih tesko slo. Za eden tjeden je vmrou i da je doktor zapovedao, ka nyemi naj naglászijo, jeli je valálo ali nej, je zsena notri z-glászila, ka je bogme vmrou. — Doktor jo trousta: Prouti szmrti nega vráztva, esese szrecca, ka szmo nej z-apoteke dáli nosziti, ár bi tak zoubszton metali tá pejneze. Naprej vzeme notesz i notri szpise: Szabouli je kiszilo zelje na szmrt.

## STERI JE CSEDNEJSI?

Vu ednoj véski szo trouje féle vadlíványá cerkvi bílé, katolicsanszka, lüteranszka i zsidovszka. Trijé dühovni pasztérje: Plébános kanonik, lüteranszki dühovnik sinyor i zsidovszki rabbiner doktor, szo vszi globoke zevcesenoszti, kak sze tou segou má praviti, k nyemi valón mouzsjé bílí, tak da je vszáka gmajna gízdáva bíla na szvojega pasztéra, ali pouleg toga je postúvala i ovoga. — Kanonik lejþoga zrásza, ednákoga, trdoga drzsányá, osztroga pogléda, z-lile lícojne cingulosom na ledevjáj opásani, steri sze nyemi je tak lepou pripravo, je zse z-zvõnejsnyega sztrána, líki práva popouszka persona, na csészt pobúdo vszákoga, kí ga je várao. Nájme te pobozsne, bratovcsíne (rozsafüzér) kotríge szo vu nyem právoga bozsega nemesznika vidile i csesztile. Lütaranszki dühovnik sinyor, kí je túdi v-tejli lepou osznovleni mouzsjé bio, z-szvojím ponízniím krotkím drzsányem, z-odkritoga szrdcá pobozsním govorejnyem, vszvojev vszákomi na szlúzsbo gotovnosztjouv i vu vszákoga csloveka sorsí táljémányem je od vszej líbleni, i vu dalecs krajínáj poznani bio. Szvoje vcsenyé je i z-csinejnyem i drzsányem szvedocso, z-prósztim zsitkom i díke neiszkaþoucím znásanyem je szvedocso, ka je práví szluga goszpodnov. Vu predganyi, govorejnyi nyemi je dalecs nezjední pára, tak da szo szouszední fárnické túdi ga nagouszti radi gori poiszkali i z-navdüsevnosztjov poszluhsali. Zsidovszki rabbiner doktor, je ní vu znáno zti, ní vu znásanyi v-níksem táli ne bio zaosztányeni od oviva prvejsiva, escse more bidti v-ednom drúgom dugoványi je obri nyídva sztao, szamo ka bi tou

nyídva gmajnarje, no csi szo bár nyega predge, naimre pri szprévodáj csüdüvajoucs szrdcá poszluhsali, za vezš szvejþ nebi dáli valáti. Isztina ka sze je tou nyim nisese, i nájmenye on szam nej prisziljávao potrdjávati. Ka zisztinom steri je mednyimi naprejvalón, je krhki cslovek razszouditi neszpodoben bio, ár szo sze vsze one szpodobnoszti, stere ednoga dühovnika sznájszijo, vu vszej trej obilno gori nájsle.

Tej trijé, dühovni pasztérje, szo med szebom túdi dobri i eden-drúgoga postúvajoucsí priátelje bílí, kak sze tou odrazmetí mozsouv csáka. Nej szamo szo vecskrát vkúp prisli i táksega hípa je je veszelilo, csi je edem toga drúgoga z-káksím razmetím govorejnyem mogoucsí bio prehítiti, na stero je te ov precí zatopla nazáj odgouvoró.

Vu véski je bio eden velko imánye majoucsí zemelszki goszpod, kí je isztinszki patronus bio krajíne szíromákom i tej trej gmajn. Zvína kath. cirkvi, steroj je patronus bio, je vszígdar napomoucs híto lüteranszkoj i zsidovszkoj gmajni i nyih dühovním pasztérom. Csi szo vu kom zmenkanye meli, on je vszígdar krédi bio z-pomocsjouv. Vecskrát je nazoucsí bio pri cirkveni szlúzsþaj, nájme pri szprévodni prílikaj. Vu lüteranszko cirkév je na Vélki Pétek i na národne szvétké rad príhájao i navdühseni odhájao zsyné. V-szvojo kath. cirkév je túdi hoþo nájme táksega hípa, gda je znáo, ka je kanonik pri káksoj szkrbi do gojgne gori bio... Ednouk je nouvi kaplahan prisao, od steroja szo táksi glászi sli, ka je nemíroven prouti drúge vóre lüdém i escse tou odúrnoszt z-

Jezus blagoszlóvi to málo deco.



predgance nazvetsáva na zburkane poszlúhsávcov.

Miszlo szí je, ka sze on szam od toga ogvüsa, záto je táksega hípa sou k-szlúzsbi bozsoj, gda je kaplahan predgao. Zsalosztno sze je ogvüsaó, ka je vsze isztina, ka lüdjé gucsíjo od kaplahána. Komaj kak je zacsno predgati, je trdno kárati zácsao one, kí na lütaranszke i náimre na zsidovszke szprévcde i vu lütaranszko církev hodíjo, stero je nej krsztseníki dopüsztseno. Trdno sze je protio prouti toj grehsnoj (?) návadi, ka katholicsánye nej szamo odgovor dájo na „doberdén, dober vecsér“ poklon: „Boug dáj,“ nego sze i szamí tak poklányajo, meszto jedíno zvelicsítelnoga „Hválenbojdi Jezus Krisztus“ poklona i nyega szpréjema: „Na vsze veke Amen.“ Gücsao je nadale, ka je szmejsno hístvo (vegýesházasság) nej hístvo, nego grehsno, hotlívo vküp zsvlejnýe, z-steroga rodíjena deca je nezákonszka i ní sztaríjsje, ní deca bozsega líca nígdár nedo vidli, nego sze naveke szkvárijjo. Etakso predgo je mogao poszlúhsati te krepke vere i cslovecsanszkoa obcsútejnya zemelszki goszpoud, i vu szrdci zburkani je sou vö z-hízse Bozse. Povedao je kanoniki, ka náj toga zburkajoucsoga netrplíve, bloudne düse kaplahána, kak nájhítrej odsztráni od etec i v-tákse meszto posle, gde sze navcsi dúzsnoszt dühovnikszta pozványa, naj neszkrunyáva Zvelicsítela szvéti návuk i neburka pobozsni vrejli gmajnarov nedúzsna i nevtépena szrdcá. Z-ednim je i püspeki, predkim je vu velikom postenýej sztao, tou zsalosztno i nenávádnó csinejnýe na znánye dao. Za dvá tjedna je kaplahan premesztseni v-edno tákso gmajno, gde szo etaksi návuki na szvojo zemlou naisli, gde je fárníkov gouszta kmica nejvýzela notri níkse

szveklostze i tém bole obarvála etakse bloudnoszti.

Té goszpodin je jáko rád meo té trí dühovnike i rad poszlúhsao nyih zrejlo zgovárjanye, z-dühovnim veszeljom je vszívaó ono radosz, stera sze je táksega hípa zbüdíla vu nyegovom szrdci, gda szo tej brezi zámerja eden toga ovoga vracsati, szmehsno z-rečsmí zamrezsíli. Ednouk je vsze trí na obed pouzvaó, ár bi rad vö szprobao, steri je dönok mednyimi osztrejse pámetí i friskega premislávanya. Vszi tríjé szo prisli, eden je nej zaosztac, ár sze je nej steo zameriti. Rabínéri je pouleg zsidovszkoga rítusa z-zsidovszkim szakácsom, treefi dao szkühati obeč. Med obedívaným zácsa scsípati kanonik rabínera govorecsi: „Nas goszpodin szo dobro znali, ka je nej dobro od decé krüha vzéti i scsencom vrecsti, ár szo tebi nacsi dáli kühati, jeli ka tí je szkomina na ete fájne, braszke pecsénye? — „Csi szo té braszke pecsénye nej z-zgýnyene szvinyé, tou lí nevejs, ali jazs znám, ka je eta goszetina pó mojem sakteri vrejzana — vídim, ka bi rad jo zsnýé, náimre z-eli lüsní géter, ali nedam tíc, odgovorí rabínér. Kak sze teva obrízávata, sínyor z-rasokami v-rabínéra tanyejr szégne, eden falat braszkoa meszá med gétra dene i meszto toga szí eden falat géter pikne na rasoske. Persze rabínér je vecs nej jo géter, ár szo kassa grátale od braszkoa meszá, ali záto je nej osztao lacsen. Té hecc sze je goszpodíni jáko povído i vszi szo sze na glász szmeháli.

Po obedi práví goszpod: no dühovni pasztérje, vídim ka sze vejszt znáte szkrbeti, nej szamo za düse, nego za szvoje tejló tüdi i náimre za guté, hodmo sze zdaj malo vö szprevájat. Na

tou sinyor odgovori: „Hja dober goszpoud, esi cslovek rejtkogda má príliko tak dober obed vsívali — je nej csüdó, esi dober gyejd dobi — naj nasz nagosztej pozovéjo, do zse vidli, ka nam nede trbelo teliko, prouttomi szmo z-tém li nyihovo künyo i peovnico pocsesztili.« — Goszpodin sze je szladko szmehao.

V-párk sze idejo vszi sétat. Najprve szo prisli k-cvetnomi ogradcseki, pred cvetnimi gredami sztánejo, — csüdüjejo sze nad lejpim rázlocsnim cvejtem. Rabbiner odgovori: „Isztina prekraszno lejpi ogradcsek, — právi Paradizsom! Na tou kanonik odgovori: „Vidita, táksi je nas kath. Paradizsom, miszlim, ka bi volo mela v-nyem prebívati! Sinyor odgovori: »Zagvüsno je lejpi, szamo ka toga czvejttja goridrzsánye vecs kosta, kak je vrejčno i li hitro povehne i zsnym Pradizsom tüdi povehne. Goszpod i rabbiner sze szmejéta, kanoniki je pa malo vroucse grátalo. — Dale idejo i prídejo k-gredam, gde sze lük i csesznek pouva, kanonik, ka naj sinyori nazáj zaküri, sze k-nyemi obrnovsi právi: „Vidis vas Paradizsom je táksi« (na cseszneka i lüka szago cilavsi.) Sinyor pá nazáj vszecsé: »Kamcsi sze sztenice, kébri i drüga mlaina neszprávi v-nyega, kak med povehnyenoga cvejttja szüho travínó«. — Goszpodin i Rabbiner sze pá

pod bajúszi szmejéta. Kanoniki je zse dobro pregorelo, záto szí pri szebi miszli: csákaj zsidov, nebos sze dugo zméne szmehao, zse zakürim tebi — Prídejo v-drügi kraj ograda, gde je v-ednom kouti doszta kroplív bilou, zdaj je miszlo kanonik rabbinera doj szkühati i právi: „Skoda je za eto zemlou, stero té nehásznovite kroplive oblézsejo, vidis tí rabbi, táksi je vas Paradizsom!“ Rabbi nyemi nahitroma odgovori: „Boug je doszta táksega sztvouro, stero sze nam nehásznovito vidi, ali ka je nej brezi cila sztvouro, tou tí tak verjes, kak jasz, líki tou edno szí zamerkaj, ka szí cslovek bár z-kaksté lejpim cvejttjem, ali travínov lehko vözbrise tou vö nepovejdano meszto, ali z-kroplívami je tou escse nigdár niscse nej probao.“! Zdaj szta sze pa pá sinyor i goszpodin zaszmejela, kanonik je pa múcsao.

Goszpoudi sze je jáko povídlo tou zgovárjanye, med sterim je szpoznao, ka je kanonik vszíg-dár obriszani i nej te najcsednejsi. Pouzvao je je pá, naj ga prísesztni tjeden napovejdani dén pá gori poiscesejo, Sinyor i rabbiner szta prisla, ali kanonik je velki náseszt doubó i domá zaosztao. „Gvüsno nyemi je escse itak vroucse od preminoucega kürjenjá,“ odgovori goszpodin, gda nyemř je inas naznano, ka goszp. kanonik nemrejo príditi.

## PRIGODKA.

Rávno tak csedno je vsáno Melincsar, toga je csrvou bolelo, za stero nyemi je doktor mazalo zrvnáo. Té szí je tak miszlo, ka de doszta bougse, esi on meszto toga, ka bi csrvou od zvöna mazao — od znoutra namázse. On je zse csüo, ka je **izsakovcsar**

tüdi szkouz po zsaloudci vrácso okou i zacejlilo je. Vrejzse szí tak edno snito krüha, mazalo gori namázse, pojej krüh, ár je gvüsno, ka tak hitrej do bolecsine príde! — Izakovcsare i Melincsare nej zobszton právjijo za csedne norce!

## DECA DO NASE VERE.

Kath. mladénc z-Dankovec szi je zarouco evang. devojko z Kústanovec. Trbelo je mladozsenci krszten liszt szamo vö-zvétí i tak do v nedelo napiszanye sli v-Krizsevce i vö sze dáta oznaniti. Znáno je bilou, ka je mladénca dúhovnik netrplívi bio prouti drúge vere lúdém i vszefelé zádave je méo segou csiniti pri szmejsnom histví, dokecs sze je nej ogvüsaó, ka sze jedino zvelicsitelna vera na nyegov kvár naj ne prekráti. Nej je steo vö datí pl. d. krsztnega liszta. Mladénc szi je doszta premislávao, kak dobi vö krsztenliszt? Deklino szrdcá lübi, vrejdoszt lejpo má i ni ona, ni szlarisje neprívolijo, ka bi deca kath bila. On ráj prejk sztoupi, kak pa ka bi je nebi doubó, no esi szo tou od njega nej zseleli.

Vu véski je bio eden jáko zaviti cslovek, z-steroga szo sze Kocet sálili. Té sze je ponúdo mladozsenci, ka on zse napela plébánosa, i vödobi liszt, sznyim de sou, nyega plébános nepozna, esi je nej katholicsénc, on de mészto nyega zse gucsao. Zaútra ideta tak k-plébánosi, ponizno sze poklonita: Hválen bojdi J. kr. prekrizsita sze i plébánosi rokou kúsnetá i naprejdáta szvoj poszel, tou je tou: Kocet gucsi tak, da bi z-pízma csteo... Plébános právi: „Nebi ona prejk sztoupila na naso vero?“ „Tou nevcsini, goszp. plébános, zse dvá tjedna prítiszkávamo i vsze je zama, — vérsztvo je lejpo, velka skoda bi bila tou szreco tá púsztíti, kámcsi v-tou lütaranszko gnezdou ednoga szvojeg: csloveka preszadimo, potom pride vecs, po kapli de pun lage.“ „Ka pa deca?“ píta pléb. „Proszim, deca do nase vere“ odgo-

vorí Kocet, tou szmo zse doszég-noli. No dobro je, posteni gmajnarje, za vero vszáki vrejli gmajnar more gori glédati i nyej szemén v-ono zemlou szejati, gde ono zide. „Pa túdi raszté i szád prinása, tou scsémo mi túdi z-cejloga szrdcá, goszp. pléb“ odgovori z-navdúsevnosztjov Kocet.

Plébános veszélo zadovoljeni, vö dá krsztenliszt i vszákomí na eden liter vína pejnez i kak vrejle fárnike vu Device Marie iméni odpúsztí, nyidva pa plébánosi rokou kúsnetá prijaznivo sze poklonivsa, veszélo vu ostarijo idetan i dvá litra vína frisko zapijéta.

Na drúgi dén je zvedo pléb. Ka je zapealni, z-rouk je prej z-nozsom probao doj posztrúgati küse od nyidva dáne i naprísesztno nedelo z-predgance sze touzso i vöoznáo, ka ga je edna lütaranszka szvinya zvodila. — Zsenítev je vu zsitek posztávlena i zadoszta szrečna. Deca je uprav nase vere. Plébános je dneszdén v-táksem kráji, gde sze nyemi nej trbej bojati, ka bi ga lütaranszke szvine zvodile! Li szamo teliko neprílike je zadoubo, ka szo ga vrejli, verni nyegoví gmajnarje za kommunistva pregnali, pobegnóti je mogao i li po nyih goszpodúvarija konci sze je povrno nazáj med nyé! Tú moremo zamerkatí, ka v-zgornjoj gorickoj krajíni, gde pouleg nyegovoga stimanye telko krivovercov, szmrdécsi lütaránov jeszte, je niednomi dúhovniki nej trbelo popegnóti, ár szo ga fárnicke obránili, ni túdi niscse je nej vöporobleni, líki med szpoudnyimi vrejle vere fárníkmi, gde szo szvoje fárne patronuse zahválni pobožsni verníci vöporobili.



Brezna predga.



# MROU JE BEZSÉCSI KÓBI.

Mrou je bezsécsi Kóbi (zsidov) koga je za nyegove naszlúzbogotovnoszti volo vszáki rad meo. Nej je bilou vu cejloj vészí nikoga, koga bi on nej prijaznívo sze pasco vöobszlúzsiti; ka sté ga je sto proszo, je teccasz nej popúszto, dokecs je nej szpuno. Nikoga je nej víse mere vlejkao, ali pa znábidti noro — isztina, ka je tüdi szíromák osztao, ali postenyé je povszédik meo. Zváli szo ga »bezsécsi Kóbi«, ár je doszta poszla meo i záto pobezsecski delao. Cejla vész ga je zsálivala. Ali troustali szo sze, ka de nyemi na ovom szvejti tüdi dobro i gvüsno, ka do ga tam tüdi radi meli. Tam de pá vu priátelsztvi z-goszp. plébánosom i notárosom, steriva ta nyemi zagvüsno radiva, ka je zanyima prisao.

Preci. kak je gori prisao je uprav nájprvle gori poizkcao plébánosa, predkim je eti tak postüvani bio, — tak sze sika naj sze nyemi nájprvle zglászi. Plébános ga na pávidejnye szrdesno pozdrávi i da zná, ka je Kóbi eti neobhoden, nyemi edno drúgo pokázse, i da je znao, ka on vsze pou'eg razmetoga previdejnya szoudi, ga vöopita, kak sze nyemi edno, ali drúgo vídi?

Nájprvle ga pred Petra pela, kí je zapovednik nebeszkoga országa i vrát klúcsé priszebi má. Notri ga pokázse govorécsi: »Tou je bezsécsi Kóbi zsidov zmoje vészí, steri je posteno zsívo i od vszej lüdi lübleni i postüvani bio“! Rad bi pogledno nebeszke presztore, csi de nyemi szlobodno je poglédnoti?

Peter naprej vzeme veliko knigo, gde je vszákoga csloveka zemelszki szítek notri szpelani,

gori poiscse Kóbia sztrán (zse sze nyemi naprej vídi z-obráza, ka je vsze vrédi i ercsé: »Bezsécsi Kóbi, kak krsztsanszkoga zsvilejnja zsidov, vu znásanyi posteni i vszém naszlúzbogotov, tak pripravén za nebeszki ország. Szlobodno notri sztoupi v-nebeszke presztore“!

Plébános ga pela nájprvle v-katholicsanszki ország. Kóbi vsze poglédne — vsze sze lescsí v-náj jaksoj lepoti i csisztoucsi jeszte tam vsze. Nadale ideta v-Lüaranszka nebésza — tam ni glásza ni héra nega niksoj pré-cimbi — vsze je proszto, nikse drágocse, lep te nevidi, pod je nej doj szpresztrejí z-drágimi teppikami — eti itam sze poznajo nanyem boze sztopnye, sztan-csarje szo rávno vu molítvenoj hizsi pri útrásnyoj szlúzsbi bozsoj, odkud sze csüje pobožno szpejvanye angelov. Kóbi sze je zagvüsao, ka eti csi je glih vsze prouszto, pobožnoszt láda. Potom szta sla v-Mohameda presztore — tam je zse vsze bole zapúsztseno, sztári arabiánci, törci natle na stíraj szedíjo, nisteri z-velke pipe kadí, pá v-drúgom meszti eden örmény csarno kávo pijé, v-szouszednoj hizsi v-kouti lejpe húrije (törszke zszenszke) obszlúzsávajo domou pridoucsega csrvátoga baso — pá v-drúgom meszti pobožsni dervisje (popovje zszrabolijo i mrmrájo szvojo ednoglaszno nouto (popevko). Nájobszlejdnym szta sla v-zsidovszke presztore. No tam je escse vékso nerédnoszt najsao. Vednom meszti dúgo keco noszécí Ábrahám preszúhsáva zavecse i lizicsje kouzse, naj sze molí v-nyé neszprávíjo; v-drúgom lzsák cote vrédjemlé — v-kouti velki kúp csont jeszte vkúp szklajeno,

etam pa Smüle sztári gvant klopfa — eti eden pintlics, tam edna bala, brgüse — z-recsjouv niksega redü i csisztoucse sze nenaide . . .

No! právi plébános, povej vö szvoje stímanye Kóbi, stera nebésza szo nájjaksa, Jeli ka nasa katholicsanszkr? Jeli ka je tam vsze v-nájjaksem rédi, i csisz-

toucsi? Vu ovi drügi priszpodbna zaman iscsemo . . . „Isztino májo goszp. plébános“ odgovori Kóbi, vsze sze lesesi, vsze je vrédi. Tou je pa vam tam, lehko meti, da nikoga nega v-nyí, csi bi tam tüdi stoj bio, bi nebi mogli vsze tak précimbno drzsati.

## ZSENSKI FORSPONT.

V-ndasnyem vrejmeni, gda je escse nej bilou ni poste ni zseleznice, ni telegráfa (hitropisz) ni telefona — no pa drdrance (biciklina) tüdi nej, szo lüdjé i oblászti zouszebne poste mogli nücati, csi szo v-drügo, trétjo, vész, ali pa v-dalecs kraj meli kaj naznaniti. Táksim postom je od vézsi, do vézsi forspont hodo. Nisternim koula, nisternim pa pesák, kí ga je szpervájao i pomágao kaj neszti. Vesznice szo na birouva pizmemo zapoved nemüdno duzsne bilé dati forspont. Eden szoldák je meo z-Szobote v-Monoster potüvati z-ednim málim pakom papérov. Sohár birouv ga po nájkratsisovj pouti z-Szobote nad Krizsevce, Márkovce i Stevanovce poslejo i vödájó za forspont rítarom pizmno, stero more v-ime-nüvanl vesznicaj pokazati i dobi forspont. V-Márkovce pride i zrávén k-ritari ide, naj nyemi nikákoga do Stevanovec zravna, kí de zsnym sou i pak neszao. — Márkovcsarje szo, kak szkoron vu vszákóv vészí porédí obszlüzávati vö vesko sztrázso i pejske forsponte, záto rítar vcsaszí po máloga rítara posle naj zapovej na kom je réd, naj za pou vöre tü bode. Máli rítar ide k-onovj hizsi na steroj je réd bio i da szo mozski

navékse na vogrszkom namertüki bíli, ár szejje tou v-mertükaj hípi (aug. — szept.) godilo, zapovej gyerébszkoj Evici, stera je edna mláda vrla szneha bila — ka more z-ednim szoldákom idi i do Stavanovec pak neszti. Nej je rada sla, ár je nej mejla cajta, ali da je réd na nyou prisao, sze je nejmogla té pouti mentüvati. Na povejdano vrejnen sze k-ritari posztávi, zaglédne vojáka, kí je fickaszti decsko bio, nyj je rávno nej zsao bilou za tou pout. Na pout sze vzemeta — pomali je rosziló, ali záto szta sla, kak ober Csöpenec pogousztsi potüjeta pregovori sznejha: „Goszpon katona jasz nemo sla dale zvami, eto máte pak, po toj ceszti zrávén v-Stepanovce pride-te.“ „Hja pa zakaj nescsete dale z-menom idi? jo pita voják. „Bojim sze vász goszpon katona vu etov gousztsi,“ odgovori szmejés sznejha. „Zakaj sze me bojíte?“ „Ja-ja-zá-to, ka teme gder bantüvati?“ Tou sze nemate bojati, vídíte ka dezsd ide. — „Hja vej ví goszpod máte pláscs!“ vszecsé nazáj ona szmejécs. Katona jo je prerazmo i hitro szta szí dogucsala, ka de ga duzsze szpervájala.

# Pravicsno vönavrzseni veski sztroski.

Za sztároga vrejmena je bilou, gda szo escse notárosje meszto podpiszka kríz dávali i csi je vu véski eden, ali drügi kaj znao skrbetati i silabízálivati, sze je za moudroga drzsao. — V-Küstanovci v-küper szédejo prejdnye glavé, ár goszpon notáros pridejo, ka do veski sztroski vönametávani, ár de zdaj zse cajt veska vödávanya placsüvati. Zvön veski poglavárov szo escse prisli drügi tüdi, náimre kisce nevü-pajo vu ti naprejhodécsi pravicsnoszti escse i zsenszke. Kak naprejhodécsi, z-notárosom Kercsmár Jánosom, ki je pouleg notároske (csészti v-Krízsevci tüdi ostarjássztva mestrijo odprávlao, stera nyemi je zláta vretina bila

-- pri vönametávanyi, ka náj szebé nakeliko je mogoucse zagejblejo — szemtá fretajo, nad nyé vdári sztári Sebjanko, ki je máli rítar bio: „Goszpon Notárus! tak nametátus, da na piátus tüdi kaj osztátus, ár jas z nehom vszigdár zoubstom: zapovidátus!

Khaa-prá-áá-vih? pita koutorov Gyüri, ki je szirmák fofnyavo púcsao. „Tou právi, odgovoriijo kercsmár notáros: ka naj popravicvi vönametávamo.“

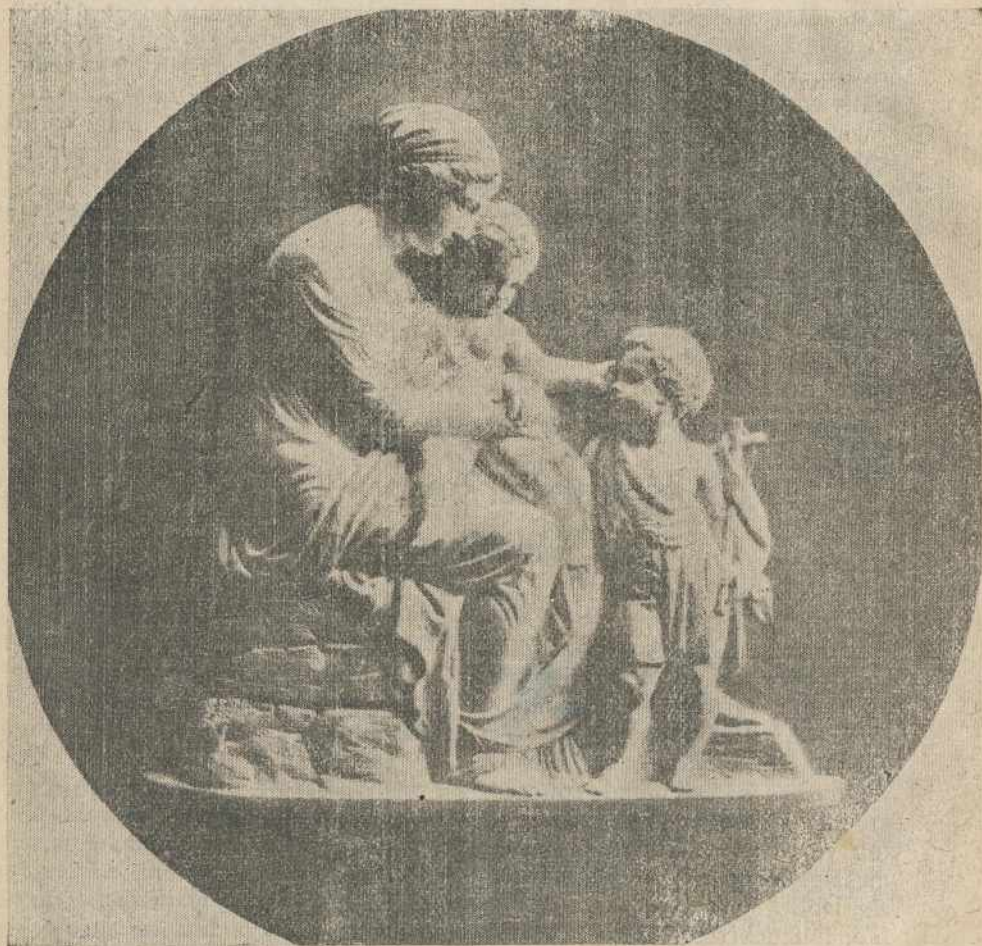
„Tou je zse réd“ — nej zaman, ka szo sztári Sebjanko vu pravicsnoszti obsztarali, szizgövárjajo med szebom ti dvojeécsi i naimre sztáre babe! Niscse sze je nej touzso, ka bi veski sztroski previsziki bili (?)

## Zsivine vöposztávlanye.

(Állat kiallítás)

Zsivine vöposztávlanye je bilou, k-steroj priliki szo szou-szednoga zemelszkoga goszpodína nagyságos Schmutzig Dolfi tüdi pouzváli. Vszáke féle zsivina je prignána: Punkt ob devétoj vöri sze posztávi komissia (birouv, zsivine vrács i Zsigmond grof predsedník i escse nikse drüge na tou vözravnane kotrige) na licno meszto, tam je bio zse tüdi Schmutzig Dolfi, steri je zse nap-ej snofao, jeli nebi mogao fal edno-dvá pára güncév po fal c-ji dobiti, kak komissia pride. Birouv ga obercséjo: „Prisli szo tüdi goszp. Schm. D. rad szem, ka ji tü mam szreco náidti, naj idejo z-nami v-perotnin plac, potom szvinyé poglédnemo i tak eden za drü-gim vsze, nájobszlednyim günce. Zahválím goszp. birouv, tá nemo sou, ár nikse drügo delo mam,

ali pri güncáj mo te prvi, (miszlo sziz je, lehko teccasz kaj küpi.) Dobro je veltjo birouv! Doktor pa právi szmejeécs: csi nyemi rog-louvyje zrsztéjo, de uprav prvi. Doktor je v-zsaloudci meo toga goszpodina ár csi nyemi je zsivino vrács, je nigdár nej steo porédi plácsati doj je vlejkaó i escse rad pozábao. — Gda komissia k güncóm pride, Dolfi je zse tam bio, govoreécsi: vidíte ka szem ti te prvi (tou je tou, ka je nájprvle sze prisao, ali pa ka razmi k-coj.) Doktor nyemi tá vuzsgé: „Prvi szo ja, ali da roglov nemajo, premiijo dobiti dönok nemrejo.“ Csi je bár tesko pouzsró doli té spot, je nika nej pravo, za edno malo, tak kak, ki szilno pout má od'sao je ino gori djao priszebi, ka vecs nigdár nede sou na güncszki kiallítás.



Lübeznoszt.



# Luther v-ogen lücsi pápovoga preklészta bulo.

Trí leta je preteklo zse od onoga héresnyega 1517. oktoker 31.-toga dnéva, gda je Luther na Wittembergské cérkvi dveri 95 pravíc vöprebio, vu steri je ocsiveszno vöpovedao, ka sze je nazáj potrejbno k-evangelioma csisztomi návuki povrnouti; ka je jedíno Krisztus gláva szv. materé cérkvi; ka pápa nema oblászti grejhe od-

püsztsávati, nego szam goszpodni Boug i. t. v. Zdrzsétek toga napiszka sze je hitro razsúro med lúdmí i Lutheri nezracsúnano priáte-  
lov szpravo. Pápa vídivsi, ka té mouzs neyaren zná bidti za nyega, ga je v-Rím dao pozvati, da ga tam kak krivoverca oszoudíjo. Ali tomi je prouti sztano te zbérni poglávnik Fridrík te mouder.



Dr. Luther Márton.

On je sztálen osztao vtom, naj sze Luther v-Ágosta vá-rasi poszlúne po ednom rim-szkom poszelníki. I tou sze je túdi tak zgoudílo. Luther je v-poníznoj podlozsnosztí sztoupo pred toga sze poszlanoga pápovoga kardinálisa, kí sze je Kajetán zvaó, ali ni edne rejcsi je nej scséó csúti od nazájvzétja návuka szvo-jega.

Szledi je pápa znouivcs ednoga poszelníka, po iméni Miltitz Károla poszlaó v-Nemski ország, ali i té je nej mogao Luthera k-múcsa-nyi nagnoti, da szo protivníci nyegovi nej múcsali.

Naszkori sze je Luther po ednom neszrámnom nász-padi dr. Eck Jánosa znouivcs na bojiscsé pouzvao. Pét dnévov drzécse stúkanye je nasztanolo med nyima. Eck je v-csemeráj, da ga je Luther vu stúkanyi obládao, tečasz nej mogao na pokoji osztáti, dokecs je v-Rimí ed-ne bule preklétsztva nej dou-bo prouti Lutheri i nyegvni návuki.

Csúдно edno pizálo je bilou to, stero je lúbézen nazvesztsávajoucsega Jezusa tak imenívani zemelszki namesztnik vó dao. Etak sze je zacsnola: „Sztani, Bozse, bráni dugoványe tvoje; szpou-meni sze z-spotanya, stero sze prouti tebi vszáki dén od neszpametnoga godí. Go-ríce tvoje edna dívja szvjnya opúsztsáva i dívji kanszar

doj je. Potom 41 djátk pre-kúné z-Lutherovoga návuka, med drúgimi túdi tou, ka, je nepravicsno krivovercev zse-zsgati,“ i 60 dni cajfa nye-mi dá k-nazájvzétji tej djátk, „ár pápa nescse grejsnika szmrti.“ Csi pa ne vzeme nazáj szvoje krivo vcsenyé, té kak ocsivesznoga jeretní-ka ga pokastígajo.

Veszélo je neszaó tou bulo dr. Eck v-Nemski or-szág, vem je jus meo zdaj z-preklétsztvom „szvéto-ga“ ocsó vdariti na onom, po kom je scseo. Ali zmejsao sze je, vem szo zse nej 1415 píszaí i Husz Jánosa nej zobszton zszésgali. V-Lájp-cigi sze je v eden klou-strom mogo szkriti pred szr-dítosztjov lúsztvá i szamo szkrívomá v-nocsi je mogou-csi bio dale potúvati. Szak-szoníje zbérni poglávnik mo-der Fridrik je pa niti nej do-púszto vóoznanenyé bule. V-Erfurti szo deácke eden stampani ekzemplár bule vu vodo lúcsili, govorécsi: „zdaj szí szamo práva bula, tou je vodeni mejér. Najsía szo sze túdi taksa mejszta, gde szo na caszarszko zapoved na grmado vrgli Luthera pizála.

Luther je zaprva miszlo, ka je Eck szam pohamisivo bulo, záto sze je v-ednom píszaí prouti nyemi obrno. Ali gda je zvedo, ka jo je pápa dao vó, zs-nyim je obračsunao vu píszáli: „pro-ti Antikrisztusa buli.“ „Po-



Luther v-ogen lücsí pápovoga preklészta bulo.

vrnte sze — tak velí v-tom  
 piszáli rimpápi i nyegovim  
 bibornokom — i vcsinte ko-  
 nec vasoj brezmejnoj nepo-  
 bozsnoszti. Csi nej, té vzem-  
 te na znánye, ka jasz z-onimi  
 vréd, steri Krisztusa molíjo,  
 vas sztolec, kak taksega, nad  
 sterim satan láda, za Anti-  
 krisztusa sztolec drzsím, ste-  
 romi sze nepodvrzseno, nego  
 szmo gotoví neszpametna  
 preklétsztva z-radosztjov zná-  
 sati.

Potom je Luther na  
 pout csinejnja sztoupo. 1520.  
 decembra 10.-toga dnéva je  
 pápovo bulo zvöna Witten-  
 berg várasa pred tak imenü-  
 vani szrácskimi vráti z-pápa  
 drügimi napíszkami navküp

vu nazoucsnoszti vucseníkov  
 szvoji i ti ovi profeszorov  
 v-ogen lücsö, govorécsi: „Da  
 szí tí (pápa) toga szvétoğa  
 (Krisztusa) obzsalosztio, tak  
 naj obzsaloszti i pocera tüdi  
 tebé vekivecsen ogen.“ (Jou-  
 zsuá 7, 25.)

Na drügi dén je Luther  
 genlívo predgo drzso, v-ste-  
 roj je poszlüsávcom na szr-  
 cé zvézao, ka steromi je  
 düsno zvelicsanye drágo, on  
 sze naj hába toga, ka bi  
 Krisztusa zatájo i naj sze  
 ne pridrüzsi k-pápe naszled-  
 nikom. Z-tem je Luther gori  
 vuzsgao szlednyen mouszt,  
 steri ga je escse do tega  
 mao k-Rimí prikapcsö: pápo  
 je naveke odpovedao. L.

## SZIROUTICA JERICA.

(Národna peszem; Z-szlávszkoga podomácsö: FLISZÁR JÁNOS.)

»Sztani gori Jerica  
 Ino zseni gyünce pászt  
 Na zréberje zeléno« !  
 „Csákejte oh mati ví  
 Naj zorjenici zvoní  
 Kokoutje szpopejvajo !“  
 »Sztani, sztani, Jerica,  
 Sztani, zseni gyünce pászte !

Jerica je sztánola,  
 Gyünce je odegnála  
 Na zréberje zeléno.  
 „Pászte sze gyüncseci ví  
 Idem k-szvojoj materi  
 Na brütiv poszvetseni,  
 Gde szo grobi feobani.  
 Csarna zemla odpri sze,  
 Csarna zemla materní grob,

Da mo sze vam touzsila  
 Túzsno szrdce odkrila !«

Zemla sze je odprla,  
 Csarna zemla materní grob.  
 Jerica sze touzsila,  
 Etak je govorila :  
 „Mati, mati mamica,  
 Hüda je mo' macsija ;  
 Prvle, kak zorji zvoní,  
 Kokoutje popejvajo  
 Me krcsí, gori büdí.  
 Morem gnati gyünce pászt  
 Na zréberje zeléno  
 Pri vász szem pa lezsála  
 Ka zse szunce szijalo  
 Na mo' méhko posztelo.  
 Mati, mati mamica  
 Hüda je mo' macsija ;



Krüh mi z-pepéla pectsé,  
 Z-droubnim pejszkom ga szoli  
 Ino gda mi ga rejzse,  
 Tak ténkoga mi vrejzse,  
 Da sze szkousz vidi nyega;  
 Vszigdár sze z-meno krejga.  
 Ví szte pekli bejluga,  
 Rezali mi kusztoga,  
 Z moucsajom namazali,  
 Szladko sze mi szmeháli.  
 Mati, mati, mamica,  
 Hüda je mo' macsija;  
 Vszigdár gdare me csese,  
 Me z-ğlavnikom tak tézse,  
 Da mi z-ğláve kiv tectsé;  
 Gda szte me ví cseszali,  
 Ğladko szte me cseszali,  
 Vszigdár lepou gladili.  
 Mati, mati, mamica,  
 Hüda je mo' macsija;  
 Posztelo mam tak trdo,  
 Nigdár neposztelo nyó,  
 Nigdár je gor' nezráji,  
 V-zglávník mi trnye dene,  
 Pejsezek pa vu vankise.

Vi szte mi méhko dáli,  
 Vszáki dén mi poszlali,  
 Lepou gori zrájali.  
 Mati, mati, mamica  
 Nemrem bidti vecs domá" !

Mati je govorila:  
 „Idi domou Jerica,  
 Priporácsaj sze Bougi“ !

„Mati, mati, mamica,  
 Bidti nemrem vecs domá;  
 Tü privasz osztánem jasz,  
 Tü privasz mo szpála jasz“ !

Komaj, kak tou govori  
 Szvojo dústico püszti,  
 Materin grob sze odpré  
 J Jerico vszé' zapré.

Tam pri materi v-groubi  
 Szpi szvoj szladtek szen v-míri,  
 Vu nyénom mílom krili  
 Je konec vszoz nevouli.

## INDA I ZDAJ.

Piszao: KOVÁTS STEVAN.

Sztári lüdjé szo nezadovolni z-vezdásnyim sztálicsoma i nesztánoma to indasnye hválíjo i za dobro právíjo. Csi szí nazáj na szvojo mladoszt zmíszlijo i zglédnejo, teda vsze zadobro szpoznajo, ali níkak sze nyim nedopádne to vezdásnye, z-sterim szo nezadovolni. Jasz szem escse nej sztári cslovek — náimre natelíko nej, ka bi to vezdásnye brezi zroka poménsávo i li to preminouce dícsó.

Nej! dobro znam, ka szo inda tüdi bílf teski hípi, 'zmetna vrejmena, vu steri szo lüdjé dosztavecs trpeli, kak vezdaj mí trpímo. Bílá szo bojnszka vrejmena, vu steri komaj kak je eden sereg

odísao, je na nyega meszto prisao drúgi, steri je, kak sáski, pocerao vsze i odneszao od, brániti sze nemogoucsi, sztancsarov, tak da szo szíromácke vu veliki vnozsinaj od gládi mogli vesznoti. Bílá szo vrejmena, vu steri szo nevarni, zgrablivi betegi, pomor, pestis, kolera i. t. v., ládali, stere je nemgoucse bilou zasztaviti, ár szo nejznali nyé zvrácsiti, tak da szo cejle veszníce, krajíne nyim na porob szpadnole\*. Vu rejtkom racsuní osztányeno lüdsztvo je nej znalo kajzacsnoti, kama sze obrnouti, k-tomi escse hüda divjácsina sze je nateliko naplodilo, da nej szamo prouti betegom, nego i prouti nyé opüsztsávanyi szo sze

tüdi komaj bránili i nesztanoma v-boji<sup>2</sup> bíli.

Nej je bilou tak vu premi-noucsi, indasnyi vrejmenaj doszta dobroute, z-sterov bí sze dnesz-dén vrejdno bílou hváiliti i na nyou sze zezávati i 'zeleti nyé nazáj prísesztjé, ár je bogme melo ono zadoszta szvoje teskoucse i man-tre. Bozsi bics je vu vszákem vrejmeni, po rázlocsnoj doubi scsu-kaio grejhsen národ cslovecsan-szki.

Pri vszemtom pa jasz dönok z-radosztjov cstém indasnyi, prvej-si vrejmenov prígado, tak rad vizim na nyem, líki málo dejte vu maternom kríli, ár szi zsných zajfmlern troust, vüpanye i vero-

Náimre dvouje delo nevtaje-no moremo postüvati pri indasnyi ocsákj nasi, tou je: *nyihovo prosztoucsio i verejákoszt, ali szi pobozsnoszt.*

*Csi od prvcejsega národa prouosztoga od vsze précimbe mentüvanoga zsitka scsem píszati, nescsem nazáj idli i szpomenouti sze od celou zdáv-nyega vrejmena lüdi; nescsem gü-csati znábidi od Ábraháma, kí je velikoga národa ocsák bio i v-cetjlo szvojem zsitki z-pasztér-sztva 'zivo; nezezávam sze na Mozesa na toga odlícsnoga bo'ze-ga szlugo, kí je do 40 lejt szta-roszti pászao midionszkoga vises-nyega popa Jetroá, szvojege lesztü ovcé; escse niti nescsem naprej-nosziti Dávida izraelszkoga naj-véksega kralá, kí je kak szíromaski pasztérszki pojbar zacсно zítka szvojege be'záj. Li ta blísisa vrejmena pregledávam, vu steri tak vnougo nászladnoga, lejpoga,*

naszledüvanya vrejdnoga náidemo z-prouosztoga, pobo'znoga 'zivlej-nya ocsákov i sztarisov nasi. Od Lórantify Zsuzsáne, erdélyszkoga vladára Rákocy Gyüria, tüvárisice je gori zamerkano, ka je tá veli-ka goszpodina po vecseráj z-szlüzsbenicami szvojimi vréd préla, ár je nyéni mouzs za vesz szvejt nej steo drügoga platenoga gvan-ta nosziti, lí szamo tisztoza ste-rogoga je nyegova zsená préla, tkála (tam zenszke i dneszdén tcséjo) sívala i prála. Od Kanizsáy Dorottye, Nádasdy Tomás grofa, orszacszkoga národa, od országa nájbogatejsega csloveka zsené i grofojce je pa popisano, ka je szvojemí mozsej nádori vszákí tje-den v-Becs poszlála z-doumi frisko pecseni cipol (bejli kolacsics) z-etaksim szposztlányem: ka bár v-Bécsi dobi on krüha povouli, naprebéranye, ali tak zsmáhnoga nej, kak je dományi, ár je toga ona száma mejszila, genoti dála i szpekla. Csi zse pri vladáraj, pri visesnye goszpodé hizsaj etakso prosztoucsio náidemo, kaj szo visesnye goszpodine prele, tkále, sívale, pralé, szamé kühale i pekle za familio zsmáhno hráno i szpe-csenyé: lehko szi tak premíszlímó, ka je pri prouosztom lüdsztvi káksa prosztoucsa i delavnoszt ládala. Nase sztäre matere nej szamo ednouk pripovedávajo od onoga vrejmena, gda szo vu zimszki dü-gi vecseráj prele vnogo préjé, 'z-steré je doszta troub lejpoga mocs-noga plátna: lenovoga, odnika, zbgrebnoga za 'zakle i ponyáva szetkáno i z-steroga je prouosztü platení gvant po nyih rokáj bio sívani, szrakice, lacse, kikle, rok-keci, prtoujve i tak vecs, steri szo vszi dügoga drzsányá i lejpa postena nosnya bíli. Velki kincs je bio i presímana ona vertínyá, stera je puno skrinýo mejla ráz-locsne doubi hizsnoga plátna gori

\* V-nasem kráji pl. d. Métnék je inda velka vész bíla, stere sztancsarje szo do ednoga vszi v-koferi mrlí i vész je prejsla, na nyé mesztü edna puszta sztojí z-marofom. Határa naj véksi tál lóug pokriva.

pokázati. Isztina, ka je vsze tou doszta féle dela pötrebüvalo, k-steromi je znánye, pascslivoszti i trüda nepoznanoszt trbelo, ali nászled je prijéten bio i doszta radoszti je szpravo zszenszkam i familiom. Tou je bila v-onom vrejmeni nasi zszenszok hizsna mestrija, z-sterov szo one szvoje familie gvantale. Vszáka mati sze je szkrbejla esér szvojo vu tou mestrijo, notri privaditi. Nika nebi bila prestimana táksa deklina, stera nebi razmíla z-lenom i konouplami delati, trejti, prészti, prejou vrédjemati, szrakico, rokavice, lacse száma vözrezati i zasiti i tiszti sev je tüdi nej bio szamo prouszto vküp zmetani, nego prilicsno, küncsno vönasiti golerje, szrakice prejdnyi tá, tak zváno «smizlin», kapa escse lács odlácsk i brszács presivanye. K-mouzi valón deklin náj prvejsa potrebcína je bila znanoszt szprávlanya plátna, kühanye, márhe dvorjenye i nej plesz i cifránye.

Te je escse nepoznáni bio szvilni gvant, i drüge cifraszto pořábane bécsinszke cote. Zszenszke szo lejpe, z-híznoga plátna na právlene zgüzane gyanke, bejle prté, tak zváne „flake“, „polé“, naglaváj z-lenóvoga ténkoga híznoga plátna náprávlene bejle roubce, tak zváne „pecse“ i pocíle noszile. Moski pa z-bejloga plátna zasite lepou zgrbane i z-od'acski osznáj'zeno nasite platene lacse, (v-mrázi dvouje,) rávnotak lejpe lenove szrakice, stere szo z-velkov leszenov praukov na valéki lepou vöbilé zgladjene i nej je ji trbelo stérkati. Zgorányi gvant je bio: gyopa, (z-szürine) köpenyek i mocsen krscsák, na nogáj presztroni z-mocsnoga ledra zgotovleni esrejvli. Eden táksi köpenyek, ali gyopa je vecs pokoleny vöobszlúzšila. Noszili szo escse ti prémocsnejši mocsne bunde, bundice i

'zenszke ko'zúje, (do koulin bundo z-rokávi). Ali je tüdi zdravejše bilou lüdsztvo, nej nyemi je skoudilo tak nalehci vrejmena premenyávanye, kak vezdásnyemi cácvanomi pokolejnyi.

Szvétesnyi gvant sze je vtom loucso od vszakdenésnyega, ka je bole ténkü bejli bio. Po nedelaj szo sze k-cérkvi pelajoucse poti od vno'zine v-bejli gvant oblecseni lüdi vsze belile.

Táksa zszenszko, stera bi cifraszti ali neprisztojno vövrejzani gvant vüpala na szébe vzéti, bi jo zdrave pámeti vesznicsarje zavrgli, za húdo szamico imenüvali i csi sze je dönok táksa najšla, szo jo naprej hodécsi, kak prouti szrámi vgresécšo, pokastigali. V-klado szo jo djáli naspot, ali pred eklezsio posztavili, naj sze oszramoti i poküszti. Tou je pa z-toga sztalou, ka szo v-nedelo po szlú'zbi bo'zój toga vgresécsega pred cérkvi dveri posztavili i tam je mogao od vö z-cérkvi idoucsi vernikov odpüsztesénye proszili. Taksega hipa je meszto cifrasztoiga gvantó zsakel mogao na szébe potégnoti i tak sztáti pred dverami cérkvi, gde szo sze zsnýega spotárit, z-kroplivami ga szekali, naj zgübi volou drügoucs drüge z-szvojím znásnyem v-dúsij zburkati. Tak szo veroszüvali inda na prosztoucso pri gvantányi. I csi je glih eden, ali te drügi zadoszta prilicsen bio, szo nyemi ti ovi nejdopüsztili od nyih nateliko odlocsno, cifraszto oblekávati szvoje z-práha vzéto tejlo, stero pá nazáj práh má biditi i csrvouiv porob posztánoti. \*

Prouti tomi ka náj právimo od vezdásnyega vrejmena sztan-  
csarov? Naj bougse bi bilou múcsati, obnejmíti i nika nej pravíti na tá, stera dnészdnén pri oblekáványi, ali pa bole pri neoblekáványi goulo nihányi tejlí vídimó,

gda sze na szram tak malo dá. Csi bi i dnesz dén gori sztála ona trdna právda. kelko 'zélcov bi za volo prevídnoha gvanta v'-zakel trbelo oblejsti i odpúszstějnye dati zsnými prosziti za praznúvnoga znásanya volo záto, naj nekvaríjo te nedúžne i nezburkajo drúge vernike vu dúsi.

Kak prouszto je bilou indasnyi nasi ocsákov gvantanye, rávno tak prouszti szo bili oni vu jestvini túdi. Sztarejsi lúdžé dobro poumnijo, ka pred 40—50-timi lejtami je eti v-Prekmurji povouli bilou táksi veszníc, vu steri je cejlo zimo nej mogouce bilou falájsek krúha dobiti i csi sze je gder dönok doubó, kaksí je bio (z-mekin, z-otroubov szpesceni.) Z-szkvásene repe i zelja szo zsi-veli, navékse lúdžé, k-steromi szo meszto krúha krumpíse jeli. I dönok szo zdravi, krepki lúdžé bíli z-decé szo mo'zki i zsenszke zraszle, kí szo bole zadovolni bíli i Bougi nagosztej dávali hválo, kak vezdásnye pokolejnye. Nej szo tak gúcsali, kak zdaj, ka je zatoga máloga volo nej vrejčno hválo dati Bougi nego szo pobozsni bili i Bouga vu dúhi i iztini z-csisztoga szrdcá csesztíli.

Bilou je tesko vremen za pregányanya vere, da je nejbilou szlobodno pouleg zselejnya szrdcá Bougi szlúžiti ino ga csesztíli. Ali záto szo právi vernici nej odsztoupili od vere szvoje, szkrivomá szo pouleg nyé zselejnya csesztíli Bouga. Bílá szo zsalosztna vrejmena, gda szo nase ocsáke za volo vere pregányali, tak da szo sze oni kak divjácsina pred vlovcom — vu gosztsere logouv szkítali i odprávlali szlúžsbo bozso i potrdjávali sze vu Bogábojnoszti i blíznyi szvoji lúbéznoszti. I szledi, gda sze je nyim zse z-logouv naprej pokázati szlobodno bilou, náj prva i nájvéksa nyiho-

va szkrb je bíla, ka szo Bougi na díko cérkev i soulo posztavili gori, zvoné szí szpravili, szvoje vero poni'závati szo nej dopúsztili, nego z-csisztim, pobožnim zsvilejnyem i krsztsanszskim znásanyem pred drúgimi nyej postenyé i presztimanye szpravili. — Oh kelko bi znali kamli, cigli-vu nasi církváj bodoucsi od vrejloszti nasi ocsákov, kí szo je vkúp szprávlali, gúcsati; z-kaksov szrdcsnoh gotovnosztjov szo prinásali szvoje áldove na vere oltár oni prouszti nasi prehodniki, kí szo szkoron nejmeli po denésnyem stimanyi postenoga gvanta i prebráne hráne. Na bozso díko szo áldúvali, znajoucsi tou, ka szí z-tém szprávjó i nihájo osztankam szvojim tákse kincse, steri ni erja, ni moli nezaprávjó i tájté ji neodneszéjo.

Oh ví, vasi vrejli ocsákov zdaj zsvioucse, híze bozse sze ogibajoucse, za bozsicsna nemárajoucse i li ta szvetszka i nyé precimbo zgányajoucse vezdásnye lehkoszko pokolejnye — nakeliko szle nevrejčni nyihove szkrbnoszti, kí tek nalehci zapúszti'e on dráži dúhovni órok, za steroga volo szo oni teliko trpeli, teliko sze trdíli!

N-pravte, ka je tou zse dávno bilou, i more bidti je nej tak bilou! Vidimo szvedocsanzto, sztojéce dokumentome prehodnikov vasi vere vrejloszti, po nyih gorposztávléni církváj i soláj, zvontej escse vu vszákoj evangelicsanzskoj gmajni szvedocsijo indasnyi, sztári *pozváni listov*, je, pouleg steri szo sze oni poszkrbeli i ogvüsali szvoji dúhovni pasztérov i vucsitelov posteno, brez szkrbi zsvilejnye, naj cejlo szvoje moucs i znánye lí szamo na szvoje církevno pozványe morejo obracsati i brezi telovnoga sztrádanya, li bozsoj csészti, na verníkov dúsní dobrouť szlúžiti.

Precstite té *pozváne* lisztí, zs-nyih vszákoga réda zarazmite, z-kaksov moudrosztjov szkrbnosztjov i naprej videjnyem szo sze znali szkrbeti vu prosztoucsi zsvoucsi, ali od vere vrejloszti podezsigajoucsi ocsáci vasi za szvoje dühovne pasztére, kí rászürjávajo králesztvo bozse i pripravljajo düs zve-licsanye vernikov szvoji, kí mladézen krsztsanszko povodjávajo vu vere szvéte szpoznanji, zev-csenoszti i moudroszti. Nej szo sze szpozábili szvétoga pizsma eti rejcsi: „Kí szejá tejlí, z-tela bode zseo szkvarrejnye, kí pa szejá düsi, zseo bode blájzsensztvo vekivecsno.“

Vrejmena szo sze premejníla, ti-indasnyi szo premínouli! Szledi szo tüdi rejeni za dühovnike i vucsitele pozváni lisztoujve, ali nakeliko szo tej nátsisi od ti indasnyi! Kak ti indasnyi farízeuske, kí szo szamo koper i mejtico

darívali na cérkev, stero je pa vékso vrejdnoszt melo, szo szebi zadržsali, tak namejníjo i dneszdén vözadovoliti Bouga oni, kí církevnim szvojim csesztníkom szamo petlarszko alamizsno podeljávajo. Ali je pa nej szramotna ona vnouga tozsa, pernya, szemtá vlejka, stera sze szka zúje náimre zdaj v doszta mejsztaj pri zvonáj szprávlanyi? Vsze tou nam szvedocsi, ka z-prehodnikov prosztoucsov tüdi lehnoti zacsinya zszrdc ta práva pobožnsoszt, k-verí, k-nebészam vrejloszt i na nyé meszto sztoupí pri vnougi eta vodna rejcs: Brougi drobtinye, vsze drúgo pa tomi húdomi (vrági)!

Necsüdújmo sze tak, csi sze vnougi nazáj zselejo v-indasnya vrejmena, gda szo lüdjé escse prosztej zsvíeli, ali vero szvojo, szv. vadlúványe szo víse vszega postúvali i lübili!

## Prva pomoucs pri hízsni sztvári naprejpridoucsi betegáj.

Szkrbnoga vértá düznsoszt je szvojo márho nejszamo primejrno krmiti, obravnávatí, nego tüdi na nyé zdrávje szrb meti i naprej pridoucse betege vrácsiti.

Pri konyáj sze navékse, nájevcskrát zavolo nerédnoga ceranya, zsaloudca i blékboležen piikaszúje. Tou sze pa za dvoujega zroka volo godí.

Z-edne sztráni ponerédnom i po nepripravne krme poláganyi, ali pa porazhladjenyi csrvá nasztáne, káksega hípa zsaloudec i bléka obolíjo, zvuzsgéjo sze. Zgodí sze pa tou pri víse mere poláganyi gingave i friske zeléne krme, kakti: detelce, sztrnyiscice,

lucerne i novoga szená; nájhítrej pa po jecsména, kukorce i zsita víse mere poláganyi. Zsaloudca od toga szháajoucsó bolezen je mogoucse szpoznati ztoga, ka precí po poláganyi sze szkaszúje jáko teska kólíka (matrnica) tou je tou zsé te, gda je escse krma v-zsa.oudci nej szkúhana. Táksega hípa je kony jáko nemíroven, z-prejdnyimi i zádnyimi nogámi kopa, preszta-plúje, doj sze vdári, kobáca sze. Náprvo delo je tü, zasztaviti kobácanye, gori ga zgoniti i szemtá namali goniti, csrvou zcsutakmi (z-szlamé püslámi) dobro ribati i eden deci palinke

v-nyega vlejáti. Taksega hipa ga je nej szlobodno plouditi, ár je tou skodlivo i zná sze escse zsaloudec razpocsiti. Od razhladjenja szkazüvajoucse mar-nice bolezen sze vu zvuzsganyi blék szkazsüje. Taksega hipa je kony medlouven, popárjeni, nema gedü, trepecse, kozsmínye naszrh-seno, i nájvecskrát lején teesé zsnýega (drísics má). Táksega hipa sze moremo poszkrbeti naj stala zadosztá toplá bode, csrvá dvá kraja z-kaformim spirituszom vecskrát moremo notri navos-csiti i z-toplov gyünov ga dobro notri pokriti. Táksega hipa sze nyemi dobro nászitno szenou more polagati, malo ovsza i gyecsmeni sirout. Napájati ga z-malo i mlácsnov vodou v trbej.

Konyév influenza, ali pa náseszt, ali kih, gutá i plücs zvuzsganye v-mrzlom mokrom vrejmeni i od mrzle vodé pít-vine sze csesztoukrát pobüdi. Etaksega hipa prvo delo je, na gutane i na prszi z-szühi capami moko presztrejte cape gori dejvati (odszpodí mokre, odzgora szúhe) i pokriti na dvej, na dvej vöri, dokecs szpoudnya vroucsa negráta, premenývavno pokrívati.

*Rezsene márho* obojejnýe poprejk i z-tála sze vu gorná-pnyanyi szkazsüje. Tou napi-nýanye, (nadütoszt) znábidti ná-glo — ali pa z-csaszoma pride. Hitro sze napne govedo po gin-gave szpárje ne krme, detelce, lu-terne, náti, krumpisov, burgundie repe, tíkvi doszta zeljevnoga lisztja poláganyi. Dosztakrát sze krum-pics, ali hrzsén repe v-güti v-pozsarácsi sztávi i táksega hipa sze tüdi nadüje záto, ka sze v-trbüji v-küpszpráveni csemérni vötri (gáz) po gorbufkanyi, riga-nyí, szkouz na gout, steri je za-teknyeni, odhájati szprázniti ne-mrejo. Táksega hipa vu güti, vu

pozsarácsi bodoucse dugoványe moremo odsztaviti, ali z-velkov paszkov, naj sze gúta kouzsa ne szkrhsi. Csi doj potezsiti ne-mremo po mozdszsenyi gúta od-zvöna, teda oli moremo notri vlejáti, od steroga sze zmaszti, szkliszko gráta i szamou od-szébe sze dojposkali. Nadüva-nye potíhsamo, ka csrvou (blék) nadvekrajou v ribamo, voscsimo, jezík vecskrát vövtégnemo, v-goubec poprecki eden lejsz de-nemo i zvézemo naj odprejti bode, govedo namali szentá gonimo. Pascsimo sze v-tákse meszto posztaviti, ali v-stali privézati, ka de prejdnyimi no-gámi z 40–50 centimetri vise sztalou, kak v-zádnýem kráji (pod prejdnye nogé sztele [gnój nametati). Stero govedo sze rado gornapinya tákse je nájbouge vszigdár v táksem sztálicsci meti. Dosztakrát govedo nemre prezsvati, táksega hipa je ta-nácsno v-nyé  $\frac{1}{4}$  kgr. (fertao kile) künyszke i edno prgiscso britke szoli (brdino) szipati.

Pri plücs zvúzsnganyi tak csinimo, kak je od konyév po-piszano pri toga betega vrá-csenyi.

*Szvin obetezsánye* náj-vecskrát z-nerédnoga krmlenya, poláganya nasztáne. Nájvecskrát je bléka obolijo, csi doszta náj-dejo jeszti, náimre z-szirouvo-ga szilja, z-nezrejle kilave kukorce, jecsména, krumpisov i saláte, z-steroga zsaloudca i blék vuzs-ganye szhája, lején sze pri nyi zasztávla. Tú vcsazsi trbej drúgo hráno nyim dávati, zsaloudca zvuzsgávanye z-posztjénym i v-rédnom vrejmeni nyim szamo jeszti dányem (v-gojdno, poldné i vecsér) vrácsiti. Kak sze beteg szkazsüje, preci v-mlácsnoj vo-dej malo mele, nika malo mlejka k-coj vlejáti itak z-tejmi v-küp-

zmejsanimi pomijami zacsnimo je' po máli dávkaj krmiti. Paziti moremo, da nyim vszigidár szamo teliko dámo, kelko z-dobrim gedom pojejo.. Lejéna zalotanye k-pouleta sztaroszti primerno, edno zslico britke szolí (brdine) i edno malo nátrium bikarbonikuma (v-opoteki sze dobí) v-pomije zmejsano nyim dájmo, stero je pozsené i zvrácsi. Nájbole potrejbno delo je beteg, náimre oszkrúnni (fertözö) beteg hitro zpoznati, stero persze sze visise znánye potrebúje. Ali privszem tom pa pri pazlivom prouosztom kebzüvanyi szí mámo zamerkatí: pri pogübelnom betégi szvinye beteg vecs dni trpi. Beté'zne szvinyé sze premetávajo, pod szlamo sze vlecséjo, nemájo gedú. Vu zacsetki betega sze vömetanye i zaloutanye szkazsúje, szledi pa tecsé zsnjih (driszlájo.) Dosztakrát dobíjo szvinyé plücszuzsganya beteg tüdi. Orbánc, (erdécsica) v-szprotolesnyi i lejtasnyi topli vrejmenaj kralúje nájbole. Szvinkápanye, k-gutavdárci priszpodobno sze hitro zglászijo. Bole rejsisi je on beteg, gda sze na hrbti kock obrázke, nika malo prizdignyeno vösztójecse erdecse krpe pokázsejo. Hitra pomoucs pri obema dvöma betegoma z-toga sztojí, da esce celou-zdrave odzsenémo inam na csiszto meszto (ali nej na oupak, ka bi betezsne odegñali, zdrave pa tam na betezsnom meszti niháti:) Zovmo vrácsa, dájmo je v-cepiti, po sterom, csi je nej preleszno, sze náj vecs obarje i zvrácsi. Prouti orbánci (erdécsici) zse naprej v-szprotolejtji trbej dati notri v-cepiti od d'ej-lejt ménsé sztaroszti szvinyé, prouti drúgoj kúgi pa te, gda sze beteg szkazsúje.

Pri zshivázni (küri) szo ne-

varni betegi: kúrkolera, pestis, i difteris, pri tima dvema prvima sze tak szkazsúje beteg, ka pokrátkom betegüvanyi káplejo, pri tom trétiem pa, ka v klüni, v-klüna lüknyici, vu ocsáj i na grebéni zsúto bejle obszede nasztánejo.

Tü je tüdi neodlásano razloucsiti te zdrave od ti betézsní, árovak vsze znájo szpokapati. Nájbougse je je tak razloucsiti, ka po 4 po pét ji szamo naj príde vküp i tak sze edna drúga csupora dönok obarje. Kürecsnyeke, kopanye, z-steri jejo i pijéjo z-vroucsim jügom vöporóiti i zaprati trbej. Dvoriscse pa z-kreolinom zmejsanov vodou szpolejáti (kana vodé 1 deci kreolin trbej djáti). Te zdrave li te püsztimo vö, gda sze zsete szpolejání presztor gorí poszúhsi. Med vodou, z-steré pijéjo  $\frac{1}{2}$  0/0-ta szívoga galica trbej zmejsati. Pri oni kúraj, steri difterio májo, vu klüni bodoucsó medszedo vötrbej zbriszati i odzvüna z-jodoformom zmejsanim (med edno zslico olia za eden nozsní spic jodoforma trbej zmejsati) olion trbej namazati. Zdjazse tüdi kúrkolero z-notrivceplejnyem vrácsijo.

Tou bi bilá ona prakticsna déla, ali szí vrácsenya, sterimi szí pri mábre betegáj nakeliko teliko szami lehko pomágamo i stere je vszákomí vérti neodlásano znati potrejbno. Vszákí vért tak naj predocsmí drzsi, ka liki kak vértá okou krmi govedo, tak tüdi szkrben vért varje, bráni od vszega pripetjá szvoje sztvaré. Ka sze pa vrácsenya sztvári dosztája pri teskejsi betegáj, sze nemüdnó k-sztvári vrácsi mámo obrnouti, kí k-prilikom primejrno náj bole zná pomoucs podéliti. Vrácsenye sze neszmi odlásati, nego pricájtí, kak sze beteg

szká'zúje k-nyemi obrnouti, i nejsakati, da beteg sztvár zse premore.

Na zztvári vrácsa tanács eta naznánye přineszěmo nasim szkrbnim vértom, steromi pridánoj přílíki haszek vzemejo, záto

porácsamo nyé vecskrát razmeto precsteti ino szi dobro zamerkati. Szamou od szébe sze razmi ka skoudilo nede nikomi, nego tem bole hasznilo toga znánye.

*Mihály gazda.*

## Cecátjega deteta nadájanye i obravnávanye.

Vezdásnyega 'zaloszt-noga vrejmena nájvéksa szkrb má bidti, krepkoga přesszt-noga pokolejnja gor hránenye. Vszáka mati je dúzsna szvojega deteta osznávlanye tak pelati, da nyega zrász sze kak nájbole vöosz-nové. Ka sze tou náj lezsej doszégne, proszim metere, da szi na szrdcé vzemejo eta nízse popiszana naprejdánya :

Toga zñouva porodjenoga cecátjega deteta natúr-na i náj bougsa hrána je vszegavejcs materno mlejko. Vszáka zdrava mati száma more szvoje dejte nadájatf. Neszmi nadájati ona mati, stera při plúcsaj má beteg (szühsico) i při szklezni i stera je szlabe krví, Nadájajoucsa mati sze more ogíbatí odvzsívanya prevecs zácsimbne, i preszolené ali prekiszile hráne. Szlabejsim materom sze porácsa söra (píve) pítvina. Csi mati malo mlejka má, teda, kak nájvecs mlejka, ali mlejcsne hráne more vzsívati. Nadájajoucsa zsenzka neszmi

vrásztva k-szebi jemati. Cec-ke vszígdar pred nadájanyem i ponadájanyi z-mokrov capov zaprati trbej. Cecátje dejte 'ze te prvi dén nadájati trbej, nej je pripravno tou, ka vu vecs mejsztaj prvi dén thej dávajo deteti. Zse od prvoga tjédna mao more mati privadjávati dejte na trí na trí vöre nadájati; cséresz noucsi je pa zadoszta v-prvom mejszeci dvakrát, szledi pa edno-krátno nadájanye. Na mlejka poceranye dejte telko vrejmena potrebúje, záto csi tak prvle dobí nyega málicski zsaloudec mlejko, z toga ob'zmécsanye zsaloudca (z-vú'zg' i kolbászi szhája. Edno nadájanye vise od strttála (fertál) vöre neszmi trpeli. Za nadájanya volo szpajoucsega deteta nigdar nej trbej z-szna dranfati. Csi je nadájanye (hránenye) primejrno, ali pa nej, tou z-deteta mirovnoga drzsánya, z-rédnoga csíscsenya (ka netecsé zsnyega) i nájbole z-gorjemánya, zrásza nyegovoga prevídimo.



Nájbouge je dejte vszáki tje-  
den zvagati, z-steroga známo  
nyegovo gorjemánye. Po 7-8  
mejszeci nadájanyi sze ono  
má osztaviti. Na letosnye  
vroucse mejszece, csi je mo-  
goucse sze osztávlanye naj  
negodí. Osztávlanye sze  
neszmi na ednouk zgoditi,  
nego dvě, tri tjedne nász-  
topno. V-prvom tjedni mesz-  
to nadájanya dvakrat, v-drú-  
gom stírikrát csízto gorszkú-  
hano krávje mlejko má dobiti.  
Táksega hípa je govénszka  
zsupa z-ednoga jajca zsucá-  
kom vkúp zmejsana dobra,  
meszto mlejka dati.

Csi mati za betega, ali  
za szlaboszti volo nemre na-  
dájati, tak v-prvoj vrszti sze  
za dojko trbej poszkrbeti.  
Dojka zdrava i dobro vöosz-  
novlena zsenszka more bidti,  
med 20—30 lejt sztaroszti.  
Prvotoszt má dobiti táksa,  
stera je zse obdrúgim poro-  
dila.

Csi je dejte nemogou-  
cse nadájati dati, ár je dojko  
nemogoucse szpraviti, teda  
sze k-materszkomi hránenyi  
mamo povrnouti i na ete  
naszledüvajúouse pazíli:

K-'zenszke mlejki náj-  
bli'ze sztojí kobíle i oszelnice  
mlejko, ali da je tákse szpra-  
viti escse zsmetnej liki dojko,  
tak sze mámo k-krávjemi  
mlejki povrnouti. Ka naj ma-  
teré mlejko, kak nájbole pri-  
blíz samo med gorszkúhano  
krávje mlejko moremo nika

malo vodé zmejsati i pocuk-  
rati. Tou sze pa naszledü-  
vajúous má goditi:

V-prvima dvěma tjedno-  
ma 1 tao mlejka, 3 tále vo-  
dé; od 2—5 tjednouv 1 tao  
mlejka, 2 tála vodé; v 6—10  
tjední 1 tao mlejka, 1 tao  
vodé; v 11—15 tjedni 2 tála  
mlejka, 1 tál vodé; v 16—20  
tjedni 3 tále mlejka, 1 tál  
vodé; od 22 sésztoga mejszeca  
szlobodno dámo csízto kráv-  
je mlejko. K-pocukranyi k-  
100 gr. mlejki je za edno ká-  
vinszko zslico cukra zadoszta.  
— Csi pomesterszkom hrá-  
nyeno dejte zsaloudec, ali  
csrvícek oboli, te na nister-  
ni dén z-mlejkom gori mo-  
remo hejnyati i z-ruszuszkim  
thejom z rizsvodouv i z-jaj-  
cabelákom zmejsanov vo-  
douv moremo namesztiti. Pri  
mesterszkom hránenyi tüdi  
pred ocsmí trbej drzsati cse-  
resz dnéva na tríkrátno k-  
mlenye.

K-deteta osznávlanyi je  
jako potrebna tüdi csízto-  
esa. Zatoga volo dejte vszá-  
kidén trbej koupati. Z-punim  
zsaloudcom je nej zdravo i  
záto nej szlobodno koupati.  
Deteta lampice je pred pou-  
letom nej potrejbno vöoprati,  
li da pou leta miné, te vecs-  
krát trbej nyé vözaprati tak,  
ka szí naprszt ténko bejlo  
csízto capo zoszúcsemo i  
cselüsztmeszou pazno ope-  
rémo.

V-eti redáj szmo nakrátci

po doktora tanácsi i porácsa-  
nyi doj szpizali deteta  
zdrávja sze dosztájajoucse  
vorcane. Sztarisje drzste je  
predocsmí, ár sze tak doszta

nevoule, deteta trplejnya men-  
tújete i pripomorete nyega  
zdravo i zseino gorjemánye  
i osznávlanye.

*Verosztüvajoucsa mati.*

## Iméndnévi.

- Ábel, január 2.  
Ábrahám, aug. 10.  
Adalbert, szept. 27.  
Adám, szept. 9.  
Adám, Eva, dec. 24.  
Adél, január 29.  
Adolár, ápr. 21.  
Adolf, febr. 21.  
Adorján, márc. 5.  
Agota, jan. 11.  
Agnes, jan. 21.  
Agoston, aug. 28.  
Akos, febr. 27.  
Aladár, márc. 11.  
Albert, ápr. 23.  
Albin, márc. 1.  
Alfréd, febr. 23.  
Alice, márc. 8.  
Almos, febr. 20.  
Amália, jul. 10, okt. 7.  
Ambrus, ápr. 4, dec. 7.  
András, február 4.,  
nov. 30.  
Angelika (Angyalka),  
május 31.  
Anna, febr. 19, jun. 2.,  
július 26.  
Antal, jan. 17., jun. 13.,  
július 5.  
Antónia, jul. 13.  
Antónius, máj. 10.  
Apollinus, jul. 23.  
Apollónia, jan. 28.  
Aranka, febr. 8.  
Arisztid, ápr. 27.  
Armin, máj. 10.  
Arnold, jun. 18.  
Aron, ápr. 2.  
Arpád, március 31.,  
december 11.  
Artur, jan. 22.  
Atanáz, máj. 2.  
Attila, jan. 7.  
Augusztá, dec. 18.  
Aurél, okt. 5.  
Aurélia, dec. 2.  
Avell, András, nov. 10.  
Balázs, február 3.  
Bálint, febr. 14.  
Barnabás, máj. 10.  
Beatrix, jul. 29.  
Beata, jan. 1.  
Béla, ápr. 23.  
Bella, jun. 2.  
Benedek, márc. 21.  
Benjamin, márc. 31.  
Bernát, máj. 20.  
Berta, aug. 6.  
Bertalan, aug. 24.  
Bertold, jul. 27., nov. 27.  
Bódog, jan. 14, nov. 20.  
Boldizsár, jan. 6.  
Bonifác, máj. 14.  
Borbála, dec. 4.  
Bruno, okt. 6.  
Cecilia, nov. 22.  
Ciril, július 7.  
Ciprán, szeptember 26.  
Cyrák, augusztus 8.  
Cyrill, február 9., már-  
cius 29.  
Damaskus, dec. 11.  
Dániel, július 21.  
Dávid, dec. 29.  
Dezső, május 23.  
Dénes, október 39.  
Domonkos, aug. 4.  
Dorottya, február 6.  
Dömötör, október 26.  
Eduárd, márc. 18. má-  
jus 26., okt. 14.  
Edith, szept. 16.  
Egyed, szept. 1.  
Elek, július 17.  
Elemér, február 28.  
Eleonóra, február 28.  
Ella, február 10.  
Előd, október 22.  
Elvira, február 10.  
Elza, december 1.  
Emánuel (Manó), már-  
cius 26.  
Emil, május 28.  
Emília, július 19.  
Emma, november 24.,  
április 19.  
Eörs, július 14.  
Ernesztina, aug. 29.  
Erhardt, április 9.  
Erika, augusztus 31.  
Ervin, április 25.  
Ernö, január 12.  
Erzsébet, noy. 19.  
Eszter, május 24.  
Etelka, október 8.  
Éva, december 24.  
Ezsaiás, július 6.  
Fábián, január 20.  
Farkas, szept. 1, aug. 23.  
Ferdinand, május 26.  
Ferenc, jan. 29., jun. 16.  
okt. 4. és 10.  
Flórián (Flóris) máj. 4.  
Franciska (Fáni), már-  
cius 9.  
Frida, május 6.  
Friderika, szept. 20.  
Frigyes, július 18.  
Filip, máj. 1. 10. aug. 23.

Gábor, márc. 24.  
 Gabriella, dec. 12.  
 (Gál) Gallus, okt. 17.  
 Gáspár, jan. 6.  
 Gedeon, március 28,  
 október 10.  
 Gellért, szept. 24.  
 Genoveva, jan. 3.  
 Gergor, március 12.,  
 nov. 17. (Csod.)  
 Getrud, márc. 17.  
 Géza, február 25.  
 Gizella, május 8.  
 Gottlieb, március 5.  
 Gottfried, nov. 8.  
 Guidó, szept. 12.  
 Gusztáv, márc. 29.  
 Györgyike, okt. 23.  
 Gyüri, április 24.  
 Gyula, április 12.  
 Hedvig, október 17.  
 Helda, október 3.  
 Helén, október 14.  
 Henrik, július 15.  
 Hermin, ápr. 16., aug. 3.  
 Hilda, szeptember 3.  
 Hubert, március 29.  
 Hugó, április 1.  
 Ibolya, augusztus 7.  
 Ida, április 13.  
 Ignác, febr. 1., jul. 31.,  
 október 23.  
 Illés, július 20.  
 Ilma, április 18.  
 Ilona, augusztus 18.  
 Imre, novembr 5.  
 Ince, július 28.  
 Ipoly, augusztus 13.  
 Irén, október 20.  
 Irma, május 30.  
 Iván, június 24.  
 Izabella, július 12.  
 Izidor, március 30.,  
 április 4.  
 Izsó, augusztus 26.  
 Jakab, máj. 1., jul 25.  
 Janka, május 24.  
 János, november 24.,  
 december 27.  
 Jenő, július 13.  
 Jeromos, szept. 30.  
 Jób, szeptember 27.  
 Johanna, dec. 15.  
 Jolán, november 20.  
 Jónás, november 12.  
 Jonathán, május 11.  
 József, febr. 4., március  
 19., augusztus 27.,  
 szeptember 18.  
 Judit, jul. 30., dec 10.  
 Julia, Juliána, febr. 16.,  
 május 22.  
 Julián, január 9.  
 Jusztin, június 16.  
 Jusztina, szept. 16.  
 Kajetán, április 22.  
 Kaliszt, október 14.  
 Kálmán, október 13.  
 Kamil, Kamilla, de-  
 cember 28.  
 Károly, jan 28., nov. 4.  
 Karolyin, február 2.  
 Katalin, febr. 13., ápr.  
 30., november 25.  
 Kázmér, március 4.  
 Kelemen, nov. 23.  
 Keresztély, április 3.  
 Klára, augusztus 12.  
 Klementina, nov. 14.  
 Kleofás, szept. 25.  
 Klotild, június 3.  
 Kocsárd, április 19.  
 Kolozs, október 30.  
 Konrád, február 18.  
 Konstantin, feruar 17.  
 Kornél, július 3.  
 Kornélia, március 3.  
 Kristóf, március 15.  
 Krisztián, március 13.  
 Krisztina, július 24.  
 Lajos, aug. 19. és 25.  
 Lampert, szept. 17.  
 László, június 27.,  
 augusztus 8.  
 Lázár, december 7.  
 Laura, június 17.  
 Leander, február 28.  
 Lehel, augusztus 2.  
 Leó, április 11.  
 Leokádia, december 9.  
 Leona, Leontine, jan. 4.  
 Lénárd, november 6.  
 Lenke, április 29.  
 Lidia, április 5.  
 Lili, július 11.  
 Lipót, november 15.  
 Livia, április 6.  
 Lóránt, január 15.  
 Lothár, janár 27.  
 Lőrinc, augusztus 10.  
 Luca, december 13.  
 Lujza, március 2.  
 Lujzi, június 21.  
 Ludovika, szept. 13.  
 Lukács, október 18.  
 Lukrécia, július 9.  
 Maako, január 2.  
 Magda, május 27.  
 Magdolna, július 22.,  
 augusztus 3.  
 Malvin, október 1.  
 Manó, március 26.  
 Marcel, január 9.  
 Marcion, április 26.  
 Margit, jun. 10., jul. 20.  
 Mária, augusztus 15.,  
 szept. 8., dec. 8.  
 Mária-Magdolna, ju-  
 lius 22.  
 Marianna, nov. 1.  
 Marko, április 25., ju-  
 nius 1., október 17.  
 Márta, július 29.  
 Márton, nov., 10. és 11.  
 Mártonka, január 30.  
 Máté, szeptember 21.  
 Matild, március 14.  
 Mátyás, február 25.  
 Medárd, június 8.  
 Melánia, január 10.  
 Menyhért, aug. 22.  
 Metód, július 17.  
 Mihály, szept. 29.  
 Miklós, december 6.  
 Miksa, október 12.  
 Milos, november 26.  
 Móric, szeptember 22.  
 Mózes, május 16.  
 Nándor, május 30.  
 Napoleon, május 7.

- Nikodém, szept. 15.  
 Noé, november 29.  
 Norbert, június 6.  
 Odó, november 18.  
 Oktávián, márc. 22.  
 Olga, július 27.  
 Olivér, november 21.  
 Olimpia, március 10.  
 Orsola, október 21.  
 Oszkár, július 31.  
 Oszváld, aug. 5.  
 Ottó, március 23.  
 Ottmár, november 16.  
 Ottokár, jul. 2., nov. 4.  
 Otilia, december 13.  
 Ödön, november 16.  
 Özséb, augusztus 14.  
 Pál, jan. 25., márc. 7.,  
 június 26., 29 és 30.  
 Paula, márc. 22., ju-  
 nius 3.  
 Paulina, június 22.  
 Péter Pál, junius 29.  
 Péter, jan. 31., febr. 22.  
 ápr. 29., máj. 19., aug.  
 1., okt. 19., dec. 5.  
 Petra, október 3.  
 Petronella, május 31.  
 Piroska, jan. 18., no-  
 vember 28.  
 Pius, máj. 4., jul. 11.  
 Pongrác, május 12.  
 Rafael, jun. 20., okt. 24.  
 Ráhel, február 4.  
 Rajner, június 14.  
 Rebeka, szeptember 2.  
 Regin, szeptember 7.  
 Rezső, (Rudolf), no-  
 vember 7.  
 Rikárd, április 3.  
 Róbert, június 7.  
 Rókus, augusztus 16.  
 Róland, május 29.  
 Róza, augusztus 30.  
 Rozália, szeptember 4.  
 Salamon, október 24.  
 Samu, augusztus 21.  
 Sándor, febr. 26., már-  
 cius 18.  
 Sára, január 19.  
 Sarolta, május 19.  
 Sebestyén, januar 20.  
 Simeon, február 18.  
 Simon, jan. 5., okt. 28.  
 Stefánia, november 28.  
 Stevan, aug. 20., de-  
 cember 26.  
 Szabina, február 20.,  
 október 27.  
 Szaniszló, nov. 13.  
 Szervác, május 13.  
 Szeverin, január 8.  
 Szeverian, február 21.  
 Szidonia, június 2.  
 Szilárd, április 2.  
 Szilárdka, dec. 14.  
 Szilveszter, dec. 31.  
 Szinér, december 12.  
 Sylvia, november 26.  
 Tomás, márc. 7., dec.  
 21. és 29.  
 Tacián, január 12.  
 Tádé, január 24.  
 Terézia, jul. 8. okt. 25.  
 Tekla, szeptember 23.  
 Teodora, szept. 11.  
 Teofil, december 10.  
 Tibold, július 1.  
 Timon, április 19.  
 Tibor, augusztus 11.  
 Titusz, január 4., szept-  
 ember 18.  
 Tivadar, ápr. 20., no-  
 vember 9.  
 Tóbiás, junius 13.  
 Tódor, február 7.  
 Trikráli (Gáspár,  
 Menyhért, Bol-  
 dizsár), január 6.  
 Ubul, május 17.  
 Valér, december 15.  
 Valéria, április 28.  
 Valter, július 16.  
 Vazul, június 14.  
 Vendel, október 24.  
 Vencel, szept. 28.  
 Veronika, július 9.  
 Vid, június 15.  
 Vidor, január 13.  
 Viktor, szeptember 5.  
 Viktoria, dec. 23.  
 Vilmos, január 10.  
 Vilma, eecember 5.  
 Vince, ápr. 5., jul. 19.  
 Viola, december 19.  
 Virgil, november 27.  
 Virgilia, jnuár 31.  
 Vrban, május 25.  
 Vouri, július 4.  
 Xavér, (Ferenc), de-  
 cember 23.  
 Zakariás, szept. 6.  
 Zita, április 27.  
 Zoárd, december 30.  
 Zoltán, június 23.  
 Zsigmond, májs 2.  
 Zsófia, május 15.  
 Zsolt, április 10.  
 Zsuzsánna, febr. 19.

# Kronika ednoga leta.

1922. okt. 1. — 1923. szept. 30.

Pise jo: Luthár Ádám.

Ka je nej mrla deklícska, nego je zse z-szna tídi zbüdjena i na delo, na presztor djánya sztoupila, kre toga vu nasoj sinyoríji vnouga szvedosztva mámo.

## Nase sinyoríje szpráviscse

je 1923. májusa 2. v Püconci obdrzsáno, steroga najfontosnejse szkoncsanye je, ka sze v Murszkój Szoboti vu hrami † Kühar Ferenc *dejaski dom* nasztávi, z-sterim olejsamo vcsenyé nase krajine dobroga vcsenyá szírmas-kim szinom i cserom i z-nyih nasoj cérkvi kántorvucsitele, vucsitelice i dühovnike lehko gájino. K'naprej pripravlanya deli dejaskoga doma je edna nazavüpnoszt odebrána. Bozsi blagoszlov naj prebiva na deli té zavüpnosztí, da ono nasoj cérkvi na právo dobrouto bode szlúzsilo.

## Sinyoríje podpor-nica

je vszevküper 6,635·07 Din. notrijemánya mejla Z-toga je 1000 Din. gorobdrzsáno na naprejnevídoucse potreb-

csine; Dolnja Lendava i dijaski dom 2000—2000 D, Gornji Szlavecsi 1000 D, Noviszadszki diakoniszki dom 500 D, sinyoríje stampna fundácija 135·07 Din. szo doubili. Nasa cérkevna podpornica, kak zse z-tej djátk vídimo, blagoszloveno delo odprávla i je vrejdna, da jo vszaki vere damányi navdü-seno podpéra.

## Sinyoríje sztatiszticsne

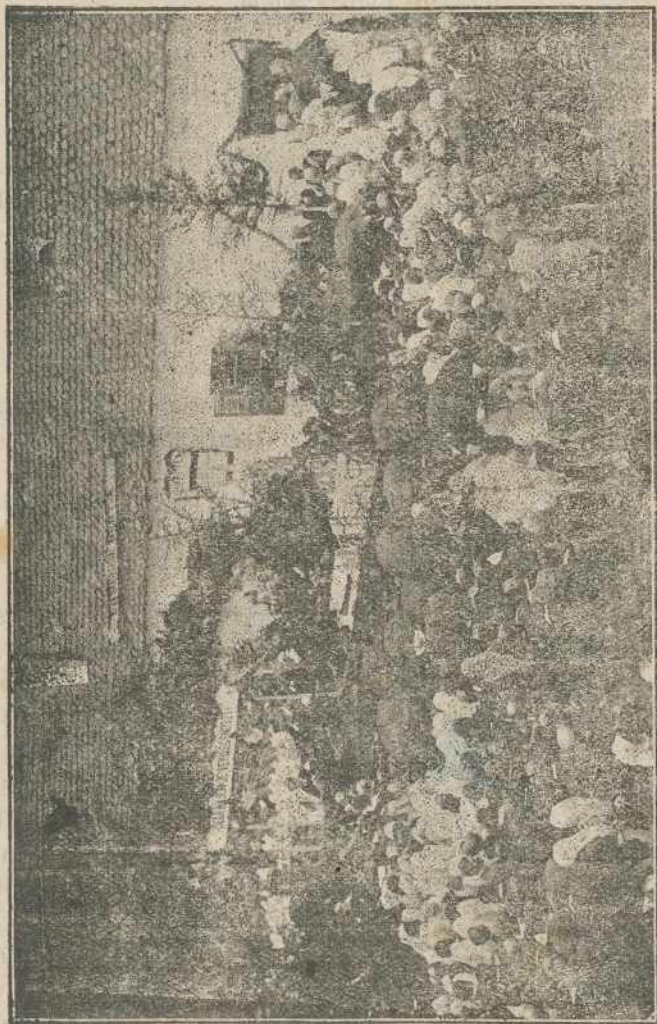
podátke kázsejo, ka sze je v cejloj sinyoríji 1922. leta naroudilo 529; mrlou jí 536; zdalou sze je: 180 párov; pri konfirmáciji je bilo 336 decé. V-nase cerkevne solé je hodilo 1671; v-drzsávne solé 1370 nase decé. Gmajne szo notrijemánya mele 1,380.851 K, vödávanya 1,191.809 K; osztánek je 220,081 kor.

## Küzemics Stevana

prvoga prejmurszkoga velikoga pízátela, steri je nase lüdsztvo z-poszlovencsanyem Bible, peszmeni i drúgi knig pízanyem, lejko právimo, z-literaturszkim jezíkom obdarüvao, rojsztva dvejszto lejt-

82  
nico je nasa sinyorija juniusa  
29.-ga na nyegovom rojszt-  
nom meszti, v Sztrúkovci z-  
lejpim ouszvetkom obdrzsála

i na nyegovoga narodjenja  
hizse sztejno mramorno szpo-  
menka táblo posztávila.



Küzmicsa ouszvetek v Sztrúkovci.

### „Evangelicsanszke szv. vere návuk“

knige je dála vö nasa sinyo-  
rija, stere za lüdszké solé  
deco vadlúványa vcsenyá  
cejlo kojno zdrzsávajo, kakti

katekizem, biblijszko — i  
cerkevno historijo, molitvi,  
peszmi i jákosztné versuse.  
Bár bi i po toj knigi kejm vecs  
düs prislo k-szpoznanyi Bogá  
i koga je odposzlaó, Jezus  
Krisztusa i posztanolo ogvü-

sani evangelicsanov steri znájo v-kom verjejo, komi zshivéjo!

## Cérkevne novine

je zacsnola tüdi vödávati na-sa sinyoríja, stere pod imé-nom „Düsevni Líszt“ mej-szecsno poiscsejo gori z-lejpm zdrszétkom nase evan-gelicsanszke familije, naj nyé krepíjo vu evang. veri i og-vüisanyi. Podpéranye i raz-sirjávanye toga líszta je vszá-koga evangelicsanszkoga cslo-veka, steri szvojo církev lü-bi, dúzsnoszt i prilozsnoszt, ár je tou nas jedíni líszt i nyega podpéranye od drügi nemremo csakati. Naprejpla-csilo na nyega gorivzeme vszáki ev. dühovnik i vucsitel.

## Cérkevna püspekíja.

1923. júliusa 2.-ga szo prislí vküper v Novom Sadí zavüpniki sinyoríj SHS. krá-levcsine i szkoncsali szo na szvojem hisztoricsne zname-nitoszti szpráviscsi, steromi szta Wagner Gusztáv Adolf sinyor i Weisz Károly ins-pektör nacselüvala, ka sze sinyoríje zdrüzsíjo v církevno krajíno (püspekíjo). Od toga visisega organizmusa doszta dobra mámo csakati za nase gmajne.

## Zvoné szo szí na-zájszpravili:

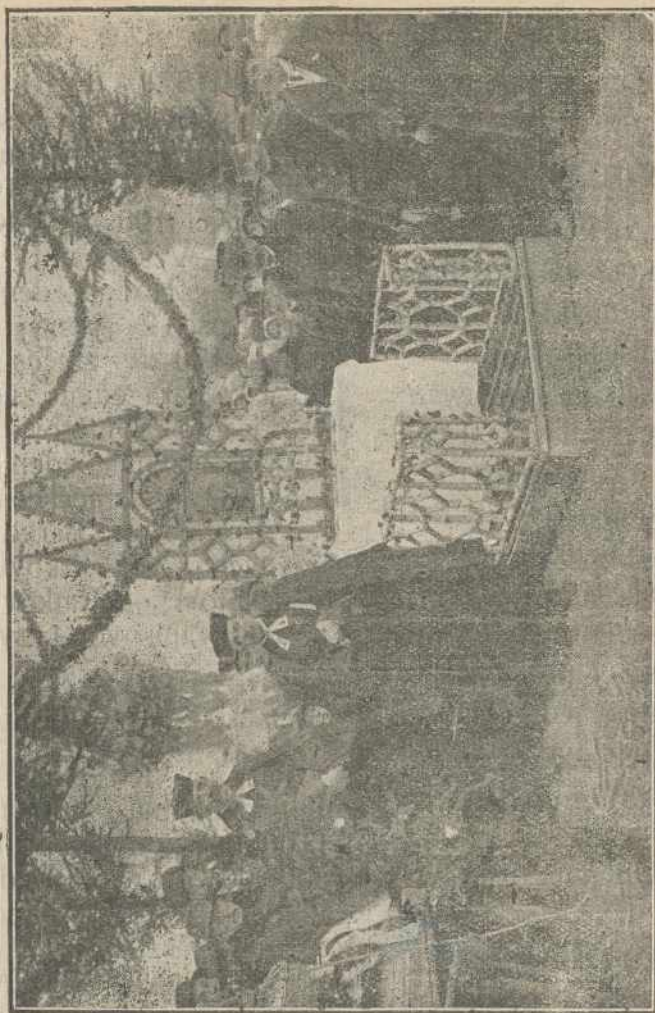
Sztrükovci 226 kg. zsmécse za 10.000 Dinárov. Puzsavci 229 kg., Pánovci 107 kg. Kancsevci 190 kg., Kükecs 100 kg., Vescsica 178 kg., zsmécse; Hodos eden zvon; Szrediscse 2 zvoná; Nem-csavci 170 kg. zsmécse; Pe-trovszka fara eden zvon za 48 jezero Dinárov; Sztá-nyovci 2 zvoná, eden 82 kg. drügi 52 kg. zsmécse, za 10 jezero Dinárov; Berkovci, — Fokovci, — Peszkovci, — Kosztanovci, — Ratkovci 2-2 zvoná, Ivajnsovci 1 zvon.

## Nouvi farov je zo-zidáni

v Püconci. K-zídanyi farofa je gmajna blüzi 400 foring, 1100 pejski delavcov dála i 800.000 kor. pejnez aldüvala. Vogler Károly püconszki ciglénic lásztnik szo 5000 cigla darüvali. Grof Miklós presbiter pa od Amerikanszki nasi veredományi 173 dol-lárov kollektivali na pomoucs k-zídanyi.

## Vérsztvinszke hrambe

pri farofi je dála goriposz-taviti Petrovszka gmajna; vsze foringe i pejske delavce, lejsz za rust v naturszkom darüvala; zvön toga blüzi 60 jezero kor. gotovi pejnez plácsala vö na zídanye.



Zvoná poszvetsávanje v Puzsavci

## Zvoník

szo szi dáli zozidati Sztá-nyovszki verníki. Za toga cigeo szo szamí vdarili i ga zszésgali, potreben lejsz za rust darúvali i escse edno 70.000 kor. pejnez aldúvali.

## Poprávlati je dála na veliko

Bodonszka gmajna cérkev,

soulo i farof; *Krizsevszka* gmajna farof; *Sztrükovszka* filiálna gmajna soulo.

## Kojno za zídanye

cérkvi i farofa vküperszprávla Gornya Szlávecska gmajna.

## Vékso fundácijo

je dobíla Gornya Szlávecska gmajna, „steroj szo Fártek



Ferenc fárni inspektor za fundus cérkvi i farofa eden i pou plüga zemlé darüvali.

## Nouva ev. cérkev v Rimi

je bila goriposzvetsena 1922. nov. 6. Vu to nouvo cérkev je darüvao: Wittenberg zvoné, Magdeburg predganco, Eisleben, gde je bio Luther okrzsztseñi, krsztñi kamen, Mansfeld szrebro krsztño poszoudo, Erfurt altár. To je lejpo szpunývanye ete apostolszke zapovedi: „Eden drügoga bremen noszte!“

## Oszebno premenývanye.

Zsupánek Sándor, ki szo od 1917. okt 22. v Gornyi Szlavecsi bíli dúhovnik, szo 1922. dec. 28.-ga odísli od tég i od tega inao je bréz dúhovnika tá nasa fara. — Junkunc Sándor Szobotske gmajne vecs lejt vrejli inspektor, tak i nase sinyorije prvi inspektor szo 1923. jan. 22. doli zahválili z-té szvoje dvoje csésztli, ár szo sze z-cejlov szvojov familijov na pou vzéli proti Ameriki. Pred szvojim odhájanyem szo nasoj sinyoriji 6000 kor. darüvali na rázlocsne cíle. — Odisli szo z-Prekmurja Wertsch Adolf domanysovci vucsitel. — Vértes Sándor sinyorije zapernik z-szvetszke

sztráni szo z-té szvoje csésztli i z kotrigszta solszke nazavüpnoszti zezávajocs sze na szvoje betegüvanye, dojzahválili. — Polgár Sándor vucsagomilanski vucsitel i Düsevnoga lizta dela pomocsnik szo z szvojov familio vnavkü v South-Bethlehemszko faro odísli za kántorvucsitela. — V-penzijo szo sztoupili Kolozsvári Ferenc tesanovszki vucsitel, moráv-szke gmajne inspektor.

## Mrli szo:

Faludi János, vucsitelov nesztor i Bodonszke fare 44 leta bivsi kántorvucsitel.

Naroudo sze je v Csernelavci 1839. nov. 14. z-kmetzkoga roda, solé zvrso Felső Lövöji i kak mládi vucsitel 1861. v Bodonci je zacsno i 1905. leta na tom isztom meszti dokoncsao vucsitelszko csészt szvojo. Kak vucsitelszko, tak kántorszko szvoje pozvanye je on verno i z-lübeznívím szrcóm szpunývao.

Szvojo ambicijo je najbole vu vcsenyej peszmi najsao. Nyegovi vucsenicke szo vszáko cerkevno i szvetszko peszem na 2—3 glásze popevali.

On je bio eti szvojega csasza eden najvéksi rojár, ki je oprvim prneszao kapitäre v-naso krajíno.

V-szadjársztvi i vinarsztvi sze je tüdi doszta trüdo. Eden nájsztarejsi cipícsnyek je nyegov bio. Gorice nyegove szo pa minta gorice bilé v-cejloj okroglíni.

Poleg toga pa héresnyi vrtnar je bio. — Zamerkanya je vrejdo, ka on je kúpo i szpravo v-eto okroglímo

te prvi ognjeni, ali páрни mlatilni masin.

Vu hizsnom i familiszkom zsitki je tüdi példo kázao vnogim, kakda morejo zsvieti. 60 lejt je vu nájlepsem jedinsztvi zsívo z-szvojov tüvárisicov, Szinic Terezijov.

1905. leta kak obtrüdjeni sztarec je vu penzio



Faludi János

sztopo ino sze v Murszko Szoboto zoszelo vu szyojo vilo. Tü szo dolipritekla nyegova szlejdnya lejta vu méri. 1922. okt. 4., vu szvoje sztároszti 83. leti je tího zászpao. Ah nyegov szpomenek zsvé vu zahválnom szrci vucseníkov i gmajnarov nyegovi.

1923. márc. 26. je

zápro szvoje ocsí na szmrten szén v Szobotskom spítáli *Fliszár Sándor* sálovszki kántorvucsitel, ki je tü 39 ino indri 4, navkúp 43 leta odprávlao szvoje pozványe.

1859. leti sze je naroudo vu Vescsici i v Soproni je zvrso szvoje vcsenyé. Od rouk nyegovi je edno cejlo pokolejnye prislo vö, stero

szvoje znánye nyemi má hválití i szpoumenek nyegov obarje vu szrdci szvojem.

Premíno je sztaroszli szvoje 64. leti *Dr. Czippott Zoltán* vrács. Z-práve Áronsčke familije je rodjen 1859. leta szledjen dén v püconszkom farofi. Trpécseimi cslovecsansztvi je aldüvao szvoj zsitek. Vu církevní dugovánaj je z veľikim kebzüvanyem tál jemao. Bodonszke fare inspektorsztvo i nase prvejse sinyoríje rázlocsne csészti je noszo. V-Bodonszko církev je krsztáni kamen darüvao na szvoj szpoumenek.

Veliki zgübicsek je doszégno evang. církev z szmrtjov *Dr. Larsen Lörinea*, Amerikanszkoa Národnoga Lutheranszkoa Tanácsa predsednika. 1922. leta je esce v-nasoj drzsávi hodo, zagovárjao, bátrivao i podpérao nász; 1923. jan. 28.-ga je pa zsitka Goszpoud zse k szebi pouzvao, sztaroszti szvoje 41. leti. Z-boleznov düsov denemo doli ciprusko vej kico na grob toga, vu cvejti szvojegega zsitka preszeljenoga vernoga priátela nase církevi.

1923. febr. 9. je mrou *Dr. Ivan Tevčar*, imenitni szlovenszki pizšátel, ki je vu szvoji hisztoriczni prípovesztaj vecsen szpoumenek posztavo preganyanim i vöztreblenim szlovenszkim protes-tantom.

## Nouvi delavci.

Za nase sinyoríje zaperníka z-szveztszke sztráni szo odebráni Darvas Ferenc vucsitel. — Za gmajnszkoa inspektora szo odebráni v-Szobotskoj fari Vezér Géza martjánszki poszesztnik i gosztilnícsár.

Nouvi vucsitelje szo: v Sálovci Makári Aladár; v-Pecsarovci Kericsmár Lajos; vucsitelszko diploma szo szispravili Hima Sándor, morávszkoa dühovnika szin.

## Zláto gosztüvanye

szo meli 1922. okt. 10. jugoszlávszki evg. dühovnikov nesztor, Kuzma Stevan domanjsovicii dühovnik z-szvojov tüvárisicov Czippoth Vil-mov. Pri toj príliki szo Cipoth Áron dühovnik proszili na nyidva bozsi blagoszlov.

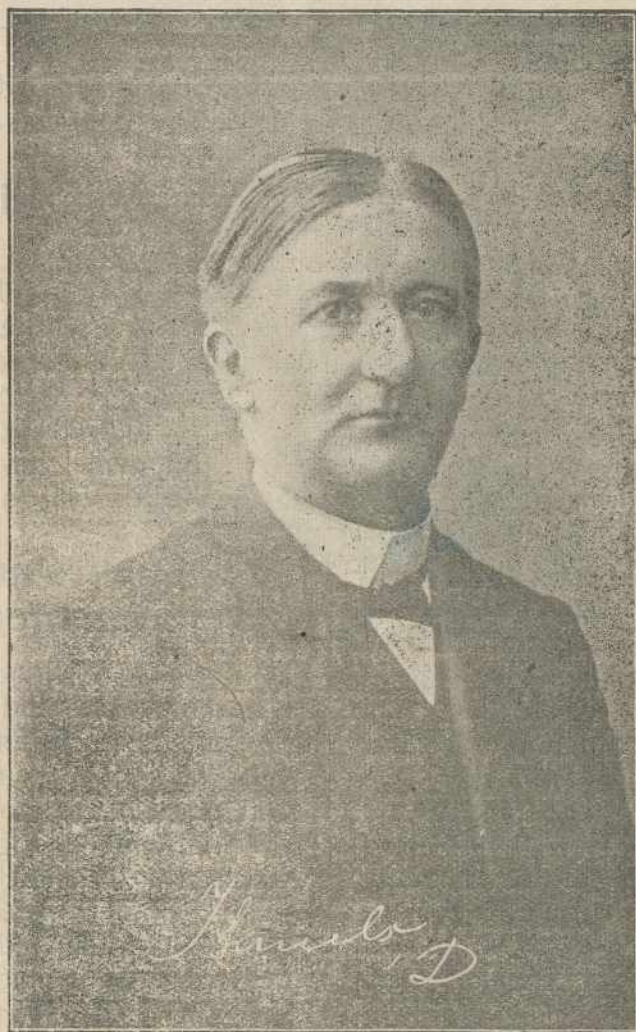
## Evangelicsanszka szvejta konferencia

je drzsána v Eisenachi v Nemskom országi od aug. 19. do aug. 24., na sterój je vecs kak 40 orszagov blúzi 200 poszelníkov tao vzelou. Za predsednika toga szpráviscsa szo Dr Ihmels drzsélni püspek v Drezdeni odebráni, koga kak teda esce Leipzigszkoa univerzitetnoga profeszora moudra naprejdávanya i navdüseno predganye szem jazsz tüdi szre-

cso meo poszlásati. Kak zahválen szpomin na nyih szem szi prineszao eto nyihovo obrázko.

Na toj konferenciji je protestantizmusi historiczni voglics polozseni, gda szo vszi nazoucsi bodoucsi poszelniki od Lutherovoga velikoga dühá gnáni vu Wart-

burg grádi vu stirideszeti jezikaj dolidjáli vadlúványe vere. Priglászili szo krepko na konferenciji vküperpríkapcsécso moucs evang. bratin-szke lübézni, stera národnoga i plemenszkoga pregráda neszmi poznati. Razprávlano je tüdi vszej krsztsanszki cír-kveo vjedínanya pítanye i na



Dr. Ihmels Lajos

obri toga tekoucsem prerecsüvanyi je vöpovedano, ka med szvejta vszejmi cërki je Lutheranszka nevtajeno najbole potrpliva. Tü je naprejprineseno tou tüdi, ka je Luthera peszem: „Trdi grad je nas Boug zmozsní“ szvejta najbole poznána peszem, ár jo po 139 jezika popevlejo. Vu vezdásnyi tezskei vrejmenaj je vszëj nász szvéta dúzsnoszt, naj vrejlo verosztüjemo obri nasega drágoga evangeliomszkoga herba. Tou nam pa lezsejse bode, csi prerazmimo tou veliko isztino: „Vu vküpdzrsányi je moucs“!

## Biblia

je zse na 558 jezikov doliobrnyena; szamo jedino v Afriki jo po 148 jezika cstejo. Preminoucse leto je Brittisko i zvänesnyi drszél tüváristvo za Biblije 8,750.000 falátov Szvétoaga pizma razsürilo na okroglini zemlé. Ne dobí sze pa zse vecs lejt po nasem jeziki grejhsnoga szvejta eta najvéksa dobrouta, Biblia. Na v Eisenachi drszánój konferenciji szo vöposztávlene bilé na szvejta vsze jezike doliobrnyene Bible.

## „Los von Rom,“

vkraj od Ríma, gibanye vedno trpi. V-preminoucsem leti je tüdi vecs jezér lüdi, poszebno v Ausztriji, odsztavilo rim. kath. cërkev.

## Vrejmena houd.

Poprejk je v-preminoucsem leti prevecs vugodno vrejmen bilou.

Szeptembra i oktobra je rávno doszta dezsdzsilo, tak da bi stelo tiszto notridoprineszti, ka je prejk dvejt lejt vöosztalo, szejádev i drügo jezszenszko delo je tezske bilou, ali naszlejdnje je itak nej na skodo bila tá velika vraga za nyou zszéjajoucsoj zemli. November je szploj dober bio. Dúgo trpécse, mocsne zíme szmo nej meli. Véksi sznejj je szamo vu juzsni drszélaj nasega országa zapadno, steri je mesztancsarom vecs skode napravo. Prouti szprotolejtji je páli doszta dezsdzsa bilou. Prva grmlenca je bila na velki csetrek. Aprilis je prevecs hladen bio. Od májusa mao notri do konca szeptembra szmo pa takse prijétno vrejmen meli, kaksega bi szí száni niti nej znali zrendelüvati. Vu potrebnom hípi je vszigidár prisao pripravén dezsdzs.

## Pouv

je v-tom leti obilen bio, za lüdi i sztvaré je vszega zadovolé prirazslo. Vidova megla i Petrov dezsdzs szta li szamo psenici skoudila eti — tam.

## Politicsní zszítek v nasoj drszévi.

1922. december meszeca je Pasicsova vláda dolizahválila. 1923. márc, 18. je követov odebéranye bilou. Pasicsova sztranka je dobila najvecs mandátumov i vu nyéni rokaj je tak vladársztvo országa. Vládí velko szkrb dá vajo Radicsovi követje, ár nescsejo idti vu orszacskeo hizso.

Med tém nemirovcino szprávlajo nasemi országi revolucije v szoszednoj Bolgariji i Italija, stera je obszecalá Reko (Fiume), za steroga volo bi

szkoron bojna vövdárila zsnouu.

Proti tomi eden veszéli dogodek mámo, ka je Nj. veli-

csansztvo kraljica 1923. szept. 6. presztolonaszlednika porodila v Beogradi.



Sztrükovszki—Puzsavszi pevski khorus z-Sztrükovszkim igre khorusom.

## Elementárne skode i rázlocsne neszrecse.

Velike povoudni szo bilé v Vojvodini, Banáti i Srbiji. Doszta hizs sze je podrlo, vecs oszob vtoupilo, vnogo zsvíne vesznolo. Katasztrofálno zemlé gíbanye je bilou v Boszni-Hercegovini, i

Dalmaciji. Vnogo hizs je bilou porüseni. Velika tocsa je bila na Horvatszkom. Cejle obcsíne szo opüsztsene. Velika ekszpoldícija municije je bila v Kragujeváci. Skoda je velika. Ognya pogübelnoszti na vecs mejszti i rázlocsni szrajki szo országi tüdi doszta versztvinszke skode napravili.

## Szvejtá zgodbe.

Z-szvejtá zgodb na prvom meszto moremo szpomenouti *bojno med Törki i Grki*. To bojno szo Grki zgübili. Za toga volo je revolucija vdárla vö v Grcsíji; vecs minisztrov i vojszkovodja szo vszmrtili; krao Konstantin je mogao pobegnöti i v pregnansztvi je naszkori, 1923. jan. 11. sztároszti szvoje 55. leti mrou. Törszko zverinsztvo je pa v Máloj Ázsíji 35 jezér krsztsanov vmorilo. Po dugom razprávanji je 1923. jul. 24. v Lozanni na Svicarszkom szklejen mér med Grki i Törki, pouleg steroga szo Törki nazájdoubili Konstantiná-poly tüdi.

V-*Italíji* fasisztovszka revolucija, konflikt z Grcsíjov i Jugoslávíjov szo delali nezmirjenoszti med prebivalsztvom. Na zátoni Szicilíja ognyenik Etna je veliko pogübelnoszt napravo.

V-*Bolgárijí* notresnyi nemíri, revolucija i protirevolucija dívjajo, Sztambolijszki miniszterszki predszednik je bujti.

V-*Poljszki* politicsna, finansna kríza, veliki strájki; grozne katasztrofe v-bajcaj, pri steri je edno 800 bajcarov zsítek zgübito. Dr. Narutowic president republike je vmorjen.

V-*Ruszíji* glád, pomor v preminoszcoj zími, ali zdaj sze zse razmere zácsajo pobogsávati.

V-*Francíji* pejnez vrednoszt tüdi vedno doliide.

*Nemesíja* pred revolucíjov sztoji Francíja je zaszedla nemsko Ruhrszko zemlou, gde zsvé 500 jezero bajcarov i 400.000 delavcov tezske indusztrije, tak najznamitejsö vretino nemskoga versztvenoga zsítka. Te krajine blüzi 100 prebíválcov je zse bujti, doszta jí je zaprejti i 180.000 pregnáni. Nemaska márka

je zse menyé vrejdna, kak rusziski rubel.

V-*Ausztríji* tak da bi sze zacsínyalo ozdravljenje, bár je velika drágocsa tü.

Na *Spanyolszkiem* revolucionarno gibanye, bitke v Marokki. —

V-*Anglíji* poldrugi milíjon lüdi brez poszla; kríza na lrszkom, v Egiptomi ino Indíji.

Na *Madzsarszkiem* znotresnye neprílike, szlaba valuta.

V-*Cseskoszlovaskí* indusztrijszka kríza, nacíjonalne protivnoszti.

V-*Ameríki* je mrou Harding prezident. Nöuvoga prezidenta odebéranye 1924. nov. meszeca bode. Rázlocsne neszrecse, velikanzski ognyi szo na vecs meszti velike skode napravili.

Grozni *potreszi* szo bíli v Chilíi i Perzsíji, celou pa na Japonszkiem, pri sterom je v-pár minutaj edna cvetécsa drzsáva szkoron vnicsena, lejpi várasje zporüseni. Racsunajo, ka je blüzi pou milíjona lüdi zgübito zsítek szvoj i tri milíjone jí je brez sztrehe posztanolo.

Veliki sztrajki, rázlocsne neszrecse po cejlom szvejti. Nevoule v drzsávaj tak z szlabov, kak z-dobrov valutov. Keliko drzsáv, teliko kríz, keliko národov, teliko nereseni nacíjonalni problemov, keliko lüdi, teliko nezadovolnoszti.

Med szvejtá tem vecsním bojom, národov i lüdsztva nez-bivanyem, vu taksoj túzsnöj szedanyoszti, pod tem tezsxim bremenom kakso mirovnoszta dá-vajoucse je nam tou znánye, ka obri nász prebívajoucsi szkrbnoszécsi mouder Boug escse prouti vnougoj cslovecsoj grehnsoszti, krknoszti i zbloudi naszlejndnye dönok vsze na dobro obrné. Nyemi bojdi díka naveke!

## Zvoná glász?

Piszao: Fliszár János.

Vszáki dén, kak sze vecserí  
Mati z-színekom tam szedi  
Med dverami, gor na prági,  
Küsúje szvoj kincs predrági.

Ednouk sze míli glász zglászi  
Z-törma, ino etak právi:  
Opomínam vász na Bouga,  
Vszej ocoo dobrotívnoga.

Szrdce odprte k-molítvi,  
Hválo, díko dajte nyemi  
za dokoncsani dén lejpi  
Bojdite nyemi vszi vrejli.

Proszte, naj vasz vnocsi varje;  
Kvára, neszrecse obarje.  
— Vszi verni v-dúsi vkleknejo,  
Roké lepou vküpdenejo:

Vu szrdci sze ponízijo,  
Zahválno Bogá dícsíjo.

Mati i színek molita,  
Bouga vu szrdci dícsita.

V-gojndno prvle, kak sze zori,  
Sze zvon zglászi, mílo zvoní:  
Opomína nász na Bouga,  
Vszej ocoo dobrotívnoga.

Szrdcá odprte k-molítvi,  
Hválo díko dajte nyemi  
Za pocsínek, za szkrb nocso —  
Proszte pomoucs za szkrb dnévno.

Vszi verni sze obüdijo,  
Vu szrdci sze ponízijo,  
Roké lepou vküp denejo,  
Zahválno. Bogá molijo,

Pá, kak szunce pride na pou  
Nébe, — i dně a poudně bou,  
Sze glászi zvon, mílo zvoní,  
K-molbi zové práha sziní.

Vszi verni z-delom hejnyajo,  
Roké lepou vküpdenejo,  
Z-ponízim szrdcom molijo,  
Zahválno Bogá dícsíjo.

## Stirisztou lejtница evg. cérkevne peszmi.

Razsürjenje evangelicsanszkoga návuka je i vu Bozsoj szlúzsbi vnouga moglo premeniti. Luther je nemske cérkevne peszmi napisao po razmetom jeziki i lehkem szpejvanji, naj gmajne vu Bozsoj szlúzsbi zsívo tájlemánye májo, naj pri Bozsoj szlúzsbi cejla obcsína popevle po szvojem jeziki (kak je tou pri prvi krsztsanaj bilou) i ne bode prítisznyena na goulo poszlúsanye latinszki pejszem, stere je szamo kourus popevao med tálanjem szvéte vecsérje. 1524. leti szo zse vödáne od Luthera vu Wittenbergi te prve peszmene knizsice, stere szo stírdvajszeti pej-

szem zdrzsávale v-szebi na 4 glásze. Tak je Lnter ocao pou-sztao ti nemszki cérkevni pejszem.

Od tega mao je nasa cérkev popevajoucsa cérkev, nasa cérkevna peszem moucs i pomoucs reformácije. Eden jezsuit sze etak touzsi: »Luther je z-szvojimi peszmami doszta vecs dúš vmouro (doubo), kak z-ovim szvojim pízalom.

V-nasi szlovenszki peszmeni knigaj, po Kardos i vödáni, sze túdi nístera peszem z-ti Lutherovi najde, kakti: »Angel szvétí z-nebész doli (83.); Hodi k-nam bozsi dúš szvétí! (151.); Trdi grád je nas Boug zmozsní (207.) itv.

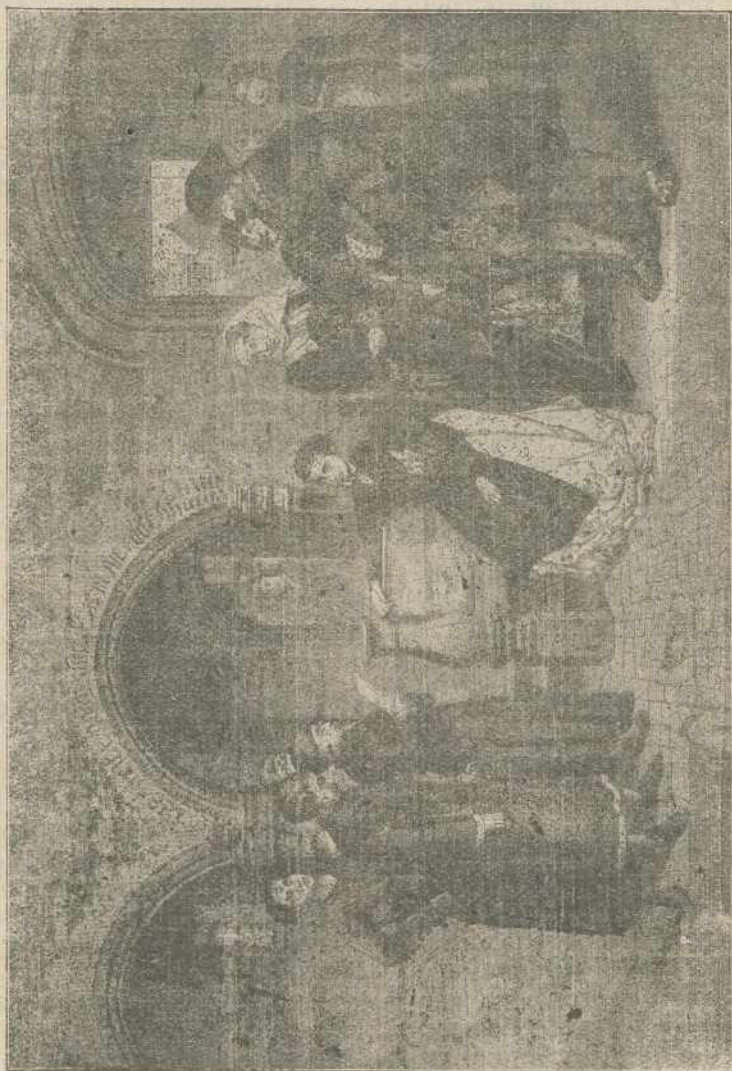


Cérkevna peszem znamenito i blagoszloveno nálogo odprávla vu hizsi bozsoj, souli, pri doumi i szakoj vervajouesoj dúsi.

Csrejda Jezusova sze vu szpráviscsi ti odebráni po vrej-

lom szpejvanyi z-vugodnim tá-lom naprejpríprávla na gotovo prijéjte bozse rejcsi.

Nepozáblena je fiszta peszem, stero sze je dejte na materszki nárocsaj, ali vu souli



Luther vu Kottovoj hizsi.

návesilo, kakti: »Vadlúvanye oh ti bozsi dár; ali Veszéli dén nam je zisao; ali Te szmrti obládavniki.« Csi jo taki popolnoma nerazmi, nyéno opominanye i

trou-tanye nepríme gori, ali szledkar itak drági kincs bodejo nyemi, z-sterim vu tezszi dnévi hráni szvojo nemrtelno dúso i sze bráni prouti satana szküsávanyi.

Sztanovito prijétnejse i blagoszlovnejse bi bilou, csi bi sze nas mladézen meszto pűsztni cesztni frlik pobožsne peszmi vcsila i zsnými Bogá dícsila, kak je tou szam Luther zselo z-szvojimi peszmami doszégnoti.

Pri sterom doumi je nej odnejmila peszem, pri tisztom jeszte lűbézen, mér, zadovolnoszt, familszko blájzsensztvo; tam pernye, neprijétnoga fretanya, hotlivoga gucsá Bár bi nazáj prisla k-nasimhízsam prvejsa lejpa návada, gda szo esce hízsne bozse szlűsbe drzsáne z-pobožsnim szpevanym po zimski dúgi vecseráj!

Med zsitka szakom premenyávanyi nájbouksi poutni pajdás nam je cérkevna peszem. Vu dnévi szrecse nasz obarje od zvisenoszti, ár nasz opomina: »Kak velka je bozsa szmilenoszt! (31) Vu zsaloszti i britkouce vrejmeni nasz potoli: Zdrzsi, cslovek, v-szrdci mirovnoszti; vűpaj sze vu tvojem Bougi;

(316.) Med tezsými vdárci nasz etak trousta; „Ka Boug csini, vsze je dobro (239); szmrti bojazen odzsené, méhki vankis polozsivsa pod naso glavo: Krisztus mi je moj zsitek, szmrt mi je dobiecsek.»

Vűpam sze, ka do sze gmajne i vszi verníci v-tom leti z-zahválnoszťjov szpomínali z-onoga obilnoga blagoszlova, steroga je nasoj cérkvi i nam podelo te vszegamogoucsi prejk stirisztou lejt vu nasi cérkevni peszmaj!

Kak bi nehválo goszpodna Z-veszélími peszmami. Geto me on od dna do dna Veszéli z-dobroutami?! On, kak blagoszlova ocsa, Lűbi szvoje sztvorjejnye I vsze nyegovo csinejnye, Je — lűbézen i miloscsa: Csi vsze, vsze drűgo vtájí, Nyegva vernosz obsztojí. (258.)

—L.—

## Kakse oszobe moremo odebérati za cérkevne naprejhodécse?

Prevecs fontosno cérkevno pitanye je tou na vszako gmajno gledoucs. Pri prilíki visise, nísise cérkevne csészti dopunyávanya sze csűje ete argumentum, ka N. N-a trbej odebrati na gvűsno cérkevno csészti i z-tem nyega obarvati za naso evangelicsanszko cérkev, ár ovak ga nyegova familszka vezalá nalehci proti r. kat. cérkvi znájó potégnoti.

Prigoudilo sze je zse tou tűdi, ka szo vrejli, nasoj cérkvi zshivécsi oszob zamatávanye protu z-cerkvov i vadlűványom

malo márajoucsim z-tém potrdjavali, ka szo ovi tak za cérkev delajoucsi; pravilna hodba je záto, csi te ménye sze k-cérkvi drzsécse z-csészťami prikapsimo k-cérkvi.

Zgodí sze, ka nikáki szvojo cérkevno csészť szamo za sztube ponűcajo gori k-szvojemi naprejidejnyi na szvetszkom preszťori. Prigoudilo sze je zse tűdi, ka szo cérkevno csészť noszili taksi, steri szo pri zdávanyi drűgoj cérkvi dáli reverzális, deco szvojo szo vu drűg m vadlűványi dáli gorihrániti.

Pravilno, nasoj cérkvi na dobrou te csinimo, csi pri odeberanyi ne glédamo na drúgo, kak szamo na tou, jeli ta vöprebrána oszoba noszi vu szvojoj düsi one lasztnoszt, stere jedino k-cérkevnoj csészti jus dájo, kak církevnoszt, vrejla pobožnoszt i jeli tou tüdi vöpokázse

z-pasclíov hodbov vu Bozso hizso?

Pazimo, naj prouti tisztim, steri z-szvoje sztráni za miloszt drzsíjo tou, csi církevno csészti vzemejo na szébe, od voule nezsprávimo i neodtühimo one, steri szo na církevnom presztori z-vrejlosztí delali i delati csészjo.

## Premislávanye od preminyenosztí.

— Na sztáro leto. —

Vcsi nász prav premiszliti, ka nam je vmrejtí, naj szpametnejší je sztemo. Zsolt. 90 v 21.

Pri leta premyávanyi csüdno obcsútejnje obhodi szrdcá lüdi mrtelni. Vu sztároga leta vecserásnyem mráki, tak da bi prednami eden vu viszikom posteney bodoucsi moudre sztarec sztao, steri nász z-szvojimi recsmi nateliko k-szebi prikapcsi, da mi tánihávsi szítka skrbí, nemirlívosztí zobsztanszka, márna tla i kak nájbougsa brátja i szesztre, szé okouli nyega zdrúžsimo i kak deca na nyega glédajoucsi, z-navdüsenov poniznosztjov poszlúhsamo, ka te sztarec: tá *preminyenoszt*, nam gucsi.

Preminyenoszt líki bozsi poszelnik sztoji pred nami, da nasz na velika i moudra dela vcsi i z-ednim nász trousta. Goszpodin Boug nam eta szposle po nyej: Krátek je te szítek, záto ga postújmo, te k-nam szlihsajoucsé i blíznye nase.

\*

Preminyenoszt nasz vszegavejcsé oumurno opomína: cslovek tak zsívi, da szí vu tom hitro odtekoncsem hípi nej zaman zsívo; bisztro tekoucsé dnéve szvoje tak trosi, dúžnoszt szvoje tak szpunyávaj, tak mej

v-rédi poszle szvoje, da szí vszáko vöro pripravleni na szlejdnjo pout. Oh keliko nezšrecse je szhájalo zse z-toga, ka szo vnougi, lehkosko, nepremísleno tak zsvíeli i zsvéjo, da bi nyim z-etoga szítka nigdár nej bílou odhájati.

Preminyenoszt nász i na tou navcsi, da postújemo naso dobrobodoucsnoszt, nase dobre dní. Ár cslovek szvoje lasztnosztí vrejdnoszt lí te vzeme napamet, gda je ona minoula, te obcsúti, ka je on kak szšrecsen bio, gda je zse tá szšrecsa i dobrouta lehnola odnyega, lí te zná z-ísztinom prvejso szvoje sztáro prestímati, gda sze je nyegov sors na hüse preobrnó.

Preminyenosztí míszel nasz na pokouro opomína. Pita nász: Jeli szí preminoucsé leto, stero szí z-milosztse bozse prezsívo, tak potroso tá, kak tou Boug od tébe, na szvoj kejp sztvorjenoga csloveka zselej? Jeli szí veren safar bio na tébe zavúpáni dühovni i telovni szpodobnoszt, alíszí pana toga zaprávlajoucséga, hüdoga sziná sztezo zavdaro?

Kaksté bár szmo szpuníli nase pozványe pouleg nam v tálani talentov, tou edno dönok sztanovito moremo vadlúvati, ka je véksa bozsa k-nam szmí-

lenoszt, kak szmo vrejdi. Tak sztároga leta déntüdi zahválnosztí dén má nam bidti, gda dicsécsi Bogá z-zahválnim szrdcom z-Sámuelom etak ercsémo: »Do etiga mao nam je na pomoucs bio nas Bougl«

\*

Preminyenoszt nász ob drügim opomina naj postújemo te k-nam szlihsajoucse, ali szi dománye szvoje. Kak te fticsek vu szvoje gnezdou správi vküp mláde szvoje, csi nevarnoszt vzeme napamet, z-perotámi szvojimi je zakriva, varje od neszre-cse, tak i mí preminyenosztí priblizsávanye vídoucsi, dūsa nasa naj k-szebi zové te szvoje govorecsa: hodte, bojdmo, osztanmo vküper, vejm nega véksega blájsensztva na etom szvejti, kak csi vu míri vküp zsvívéjo oni, kí po lübéznosztí vezálji vküp szlihsíjo. I kak pred szebom vídimo lübléne nase, tá preminyenosztí etak gucsi k-nam: Vis zdaj sze radújes onim, stere tvoje szrdcé lübi, veszelis sze nyim, ali jeli znás steri osztáne zsnjih dokecs tou leto do konca pride? Zató postúj nyé, deni szi zsnými lübeznivo i pravicsno; neboj nyim nemíli, grobianszki i netrplívi. Premiszli szi tou, kaj csi zsnýi steroga zgübis, tém bole de nez-noseni tvój zgübicsek, csi de ti dūsnavejszt na ocsi metala, ka szi szi nemílo djao zsnými.

\*

Preminyenoszt nász k-kon-covi opomina, da postújemo blízsnýe szvoje. Csi glédamo, kaj mrtelni lüdjé z-kak velikov divjosztjov z-zadomesztsávanyem te-rejo eden prouti drügomi, szrditoszt, nemírlívoszt zámerje kázejo; nepoznajo odpúsztsejnaya lejje jákosztí, vu zgrablívosztí, parouvnosztí nepoznavsi határa, szo gotovi z-petámi klacsiti pravico, postenyé, gde szvoje sze-

bicsne haszke márne szlihsnosztí naprejpomágajo — teda mí vszíg-dár ona míszel pride napamet, ka szi tej lüdjé nemíszlijo na preminyenoszt, steri brezi vszega previdejnaya tak nalehci szamo teliko právjio: konec je. Oh kak zsaloszten bode ete konec, csi zblízsnýi szvojimi moremo z-etoga szvejta odhájati. Kí tak zviseno hodijo na etom szvejti, doj glédajo, ponízsvávajo one, od steri tak míszlijo, ka gloko pod nyimi sztojijo, taksi sze med one szlejpe lüdi racúnajo, kí neví-dijo one zmosznosztí, pred sterov szo kralouvje, i koudisje, gosz-poda i szlugi vszi ednáki.

Ali szi preszámnajmo zsitka etoga krátkoszt i ka je primerno toga krátkoga zsitka véksi tál, mantra i nevola; csi previdimo ka on od nász z-bisztrimi peroutami odleti; csi prerazmimo, ka je vszej nász sors obcsinszki: teda tou tákse obcsütejnýe má prinász mrtelni lüdi pobüdití, da vsze lüdi za szvoje brate, szesz-tre drzsimo, nyé postújemo, zsnými szi mílo i lübeznivo denemo.

Mámo tak eden troust, steri nász obeszeli, pomíri z-nasim sorsom, okrepí, dá nam moucs prouti vdárcom preminyenosztí. Jeszte nika, stefo obláda nyou, stero je sztálno obsztojécse, stero nász pomíri z-nasim sorsom. Eta velika zmosznoszt, stera je nej podvrzsena preminyenosztí, nego na veke zsvívé, je pa ta csiszta lübézen.

Csi lübézni düh láda vu nami, teda zadobímo tákse mou-dro szrdcé, z-sterim ládajoucsi, sze nemamo strahsiti ni od zsitka, ni od szmrti znajoucsi, ka csi ali zsvívemo, ali vmerjémo, Goszpodnovi bodemo. Tá lübézen lí tak náide sztan vu szrdci nasem, csi de nas voj, nas dober pasztér goszpon Jézus Krisztus.

F. J.

## Zsegnyanje psenice.

Eden vrejli verník tam od vrhka, oproszi plébánosa, da nyemi psenico zsegnya, ár sze prouti szouszednim szejátvam jáko zbozsno drzí i tou de nyej, zagvüšno pomágało. (Persze szouszedje szo nej szamo od Bouga csakali pouv, nego szo tüdi zemlou dobro obdelali, gnojili, stero sze je pri pouvi obilno kázalo.) »Dobro je« odgovori plébános, (ki je znáni bio od toga, ka je fárnike z-bloudnim esinejnem mouto záto, csi sze nezgodí po nyihovoj vouli, naj nyega nekrivíjo) ali tak me mores pelati na szvojo nyivo, da nindri nesztoupiva na lütaranskoga csloveka zemlou, ár te nede valáło.

Na vöodlocseni dén príde fárník i pela plébánosa po zavecsi, szkrivni potáj, [po] grmouvji, grabaj sze szkitavsá krouzsita, — escse vöuszi potok prejk szkocsita, naj sze vodé netekneta, ár i tá z-lütaranszke zemlé tecešé. — Drúge zádvae je tak nej bilou szamo velka ceszta, ali da je pa ona medszebna, (közös) vendar nede na skodo, té szta okrouzsiti nej mogla, záto szta prejk nyé sla. Po eszi i tá hodbi szrečno na nyivo prideta i zsegnyanje sze odprávi, po steroga dokoncsanyi fárník dá téčno gosztsenyé goszpon plébánosi za blagoszlov drági, z-sterim je zdaj sze zagvüsani dober pouv i nede sze nyemi trbelo szramotiti od szouszedovoga pouva, kí szo lütaránye i krivoverci. Cejlo szvéto delo je z-plácsov plébánosovov i z-gosztsenyom vréd v-tisztom vrejmeni nej vecs kostalo 50 i nisterno korouno, povejmo 2 i pou metra psenice, od kelko je v-gorieski jalovi zemláj na ednom plúgi komaj vecs zraszlo. Bilou je pa té nyive blúzi eden plüg, ali pa trí fertále. Ali

té cslovek sze je steromi szo po domácsem Trbola gúcsali, szamoto veszelío, ka de zdaj zse on jakso psenico meo, kak szouszedje. Vszáki dén jo je sou glédát, ali li je zbozsnejsa bíla, kak mejása Rugolova, kí je krivoverec, lütaran bio. Ali záto je gvüšno ver- vao, ka sze ednouk zse szkázse csüda: moucs zsegnya, Ali csi duzse, vsze bole je zgübo vüpanye, ár je psenica bogme jáko zaosztála od szvoji mejásov. Bozsno sze je osznávlala, mála je osztála, mále vlatí sze zmetale i doszta szetníve je bilou med nyouv, doszta graora, lécese, kóukola i travíne. — No leško de na zrnye záto dobra, sze je troustao! Zse szo sze vecsarje (escse ti vrejli vere nyegove) zácsali sáliti zsnýega govorecsi: »No Trbola de meo nájbougso psenicšno zšétvo!«

Zšétva sze je príblizsávála, psenica je zšíta gratsüvála, pune vlatí szo sze nagnole, ali nyegove szo kumesz sztalé prouti nébi, tak da bi vecs „zsegnya“ csakale. »No, ov tjeden mo zšeli« — právi szouszed Rugola Trboli, duzse nemo csakali, tečasz zšíta szpozsnýamo i psenica sze dozori! — Ali v-sorsa knigaj je nacsí bilou popízšano. Eden zvecsarek sze kmicsni obláki, kak mále krpe szkazsüjejo od bregouv, steri hitro rasztéjo, zakršjejo nébo i szunce; mrzel veter sze zbüdjáva, blíšzka sze, néba düdnýa i vsze blízse idejo nevarni obláki; zvonár zvoní, da je odvrné, lüdjé sze sztarajo, molíjo: „Boug vari nász lagojega dezszdsz!“ Cejloga leta pouv sze v-pogübeli vrí. Szamo li eden cslovek sze trousta i vu szebi právi: »szreca, ka je moja psenica zsegnýena, tou i zvonenýe odvrné hüdi dezszdsz!« — Vszí sztancsarje nálezšno glédajo

brodijo, jeli sze oblácke ne vlé-  
cséjo v-drúgi kraj? Jeli ji pa zvone-  
nyé neodvrné? Kama? gdetá?  
Da na vsze kraje zvonijo i ne-  
púszljijo je na szvoj határ!

Obláci sztrahsno súmijo, né-  
ba trejszka, zaprva velke kaple  
dezsdsza káplejo, — ednouk sztra-  
hsno zdúdná, bliszki v-kríz rej-  
zsejo po zráki i ploha sze vlejí,  
stera sze hirto na tocsou obrné,  
tak da kak orejhi kuszta tocsa sze  
szipáva, satrúvajoucse zsenzke  
prouti delajo, naj bi jo zasztavile,  
gréblíce, ómele szkoro pri vszák-  
soj hizsi sze na dvoriscse denejo,  
ka stoj za bajila zná, zrne tocsé  
gorlovjijo, pozsérájo jo, v-pecsnico,  
v-zsegnyeno vodou púsztsajo, ali  
nika nevalá, tocsa sze vedno szí-  
páva rávno po onom kráji határa,  
gde je zsegnyena psenica bíla i  
v-krátkej pou veri na sztrtino  
szpláviszse. V-drúgom táli határa je  
escse bozsa miloscsa bíla i eden  
tál határa je nika nej doubilo  
zsnýé. (Tocsa nigdár neszégne na  
veliki falat.)

Za húdim dezsdszom i to-  
csov sze obláci odvlecséjo i pá  
szíja vroucse szunce ober sztrtine  
i nanikoj szprávlenoga pouva,  
lúdjé tezsko glédájo i vídijo szvoji  
teski trúdiv sztrtino, sztarajoucsi  
sze: totá je zsvís, szemen, ka  
bomo csiníli? Li szamo Trbola  
sze je szkrívomá pri neszrecsi z-  
tém troustao, ka je zdaj zsnýego-  
vov bozsnov psenicov i szousze-  
dova ednáka posztánola. Ali te-  
liko sze je zse poszvejtilo v-nye-  
govoj i drúgi moutni gláváj, ka  
prouti tocsi ni zsegny ni zvonénye  
nevalá, gde sze ona dozori, tam doj  
szpádne, tou je natúre delo i réd, ste-  
ro cslovecsa moucs preobrnouti,  
ali zasztaviti nemre! — Szamo  
sztáre babe szo escse dvojíle ino  
szi szkrovno zgovárjale, ka je  
nejdávno niksi sztári koudis, kí je  
csúдне szaré meo na nogáj, (ga-

masline) stere szo nej k-oglavam  
prisite bílé — prejk po vézsi sou,  
steri je zagvúšno »csarne soule  
deák« bio i komi sze je níkák  
mogao zameriti, ár nyemi je nej  
dao, ka je proszo i deca szo ga  
vidili, ka je tam pri bouricaj, od-  
kud je tocsa prisla, pod velkov  
búkevjev lezsao i Boug zná, ka  
delao z-rokámí — zagvúšno je  
on poszlaao tocsou. Tou je sztano-  
vito isztina, právi sztára 83 lejtá  
sztára Kinyóockojca — ár je za  
nyénoga deklinsztva pred 70-timi  
lejtmi v-nyénoj vézsi v-Mattyá-  
sovci túdi csarne soule deák«  
prineszao na vézsz veliko tocsó  
záto, ár je pri ednoj hizsi, gde je  
znao, ka jészte szédno mlejko  
proszo i zatájila je vertíná pred-  
nyim, ka je má i tákso neszrecco  
prineszla na vézsz. Gvúšno, ka je  
tú túdi nika táksega zrok.

Szreccen je bio, kí je szilje  
szekolejrano meo. Rugola szou-  
szeda lejpa psenica je szekolejra-  
na bíla. Prisesztni tjedén sze je  
pripelao vó bisztos, gori je vzéo i  
cejli kvár sze plácsa. Natou píta  
Trbola, kí je psenico zsegnyati  
dao: »Kelko dobís za szvoj kvár?«  
»Telko sze mi plácsa, kelko bi  
zraszlo, 5 metrov szem dao sze-  
kolejrati i 100 koron dobím za  
nyou, v-onoj nyívi pa, gde je na-  
pou kvára, za tiszto pa 60 koron«  
odgovóri Bunderla! »Kelko szi pa  
plácsao?« »Vszáko leto placsó-  
jem 5 kor. 60 fillejrov za cejli  
sztrmeni pouv.«

Ti szi szreccnejsi od méne!  
Meni bi túdi bole bílou, csi bi  
meszto zsegnyenya szekolejrati  
dao! 50koron víse me je kostalo  
zsegnyenye i zdaj je vsze totá. —  
Vidis szouszed Bunderla, tou bi ti  
10 lejt dojslo na szekolejranye i  
zdaj bi dönok nika meo. Isztina,  
ka je záto bougse, csi nepride to-  
csa, ár je z-tém nej cejli kvár  
plácsani, ali pa zdaj mo dönok

meo, za koj szégnoti i kamcsi  
szi szemen kúpim za szejádev.

Trbola sze skrable i právi:

„Poetomtoga mo jasz túdi dao  
szekolejrati, szamo mi povej, gda  
bos ti szekolejrao. Vidim ka po  
csúdnom táli nika nepride. Naj  
vrág vzeme popa pa zsegeny,

prouti oblákom zvonenyé, csarne  
soule deáke, tou szo vsze bloud-  
noszti“! No szouszed, pop je po-  
trejben, csi vu szvojem visziko  
odícsonom pozványi nej blodnoszt,  
nego szvetloszt nazvesztsáva“ od-  
govori Bunderla, kí je lütaran bio  
(i krivoverec?!)

## Ostffy Mihály v-Koszév hizsi.

(Kemenesalji evangelicsancov pripovejčka.)

Pod Leopolda kralüva-  
nyem szo z-nájvéksov groz-  
nosztjov i divjosztjov prega-  
nyali evangelicsanszke ocsá-  
ke nase. Dühovnike i vucsi-  
tele szo vküp szpolouvili i  
preci vöpovedali na nyé té  
szoud: „*Ali naj katholicsa-  
nye posztánejo, ali pa naj  
vö z-országá odídejo*.“

Prejk Dünaja bodoucse  
krajíne evangelicsanszki püs-  
pek Fekete Stevan je túdi  
zgrábleni. Té je ráj v-tühin-  
szki ország odísao, kak pa,  
kaj bi od evangelicsanszke  
vöre odsztoupo. Ali v-zvü-  
nejsnyem országi, da je nej  
mao pejnez, sze je nej mo-  
geo dugo, zdrzsávati, záto  
sze je nazáj povrno vu vo-  
grszki ország, vu lejpo szvojo  
prvejso krajíno i gmájno v-  
Ostffyasszonyfa imenüvano  
vész, gde nyemi je te zmo-  
zsen, evangelicsanszke vere  
zemelszki goszpoud: Ostffy  
Mihály dao szálas i obrambo.

I da je tou Leopold kral

zvedo, je Ostffya i Fekete  
püspeka zgrabiti i v Becs  
odegnati dao. Feke od gvü-  
sne szmrti sze bojavsí, je po-  
vrgao i zatájo vero szvojo i  
na katholicsanszko prejk  
sztoupo.

Ka sze je z-Ostffiom  
zgoudilo?

Ete plemeniti goszpoud  
je nej povrgao vere szvoje,  
záto je Leopold nájprvle  
nyegov grád, steri je v-Ostf-  
fyasszonyfa véshi bio i v-ste-  
rom je on püspeki obrambo  
dao, porúšiti dao, nyega je  
pa, kak tou déndenésnyi v-  
Ostffyasszonyfa véshi lüdje  
gucsíjo, v-tak zváno *Koszév-  
hizso* dao zaprejti. Tou je  
edna táksa hizsa bíla, v stero  
szo ti na szmrt oszódjeni  
vrzseni — i stera je z-ko-  
számí, líki szecsarszki sztöl-  
ci szentá i vkrízs tak prev-  
lecsena bíla, stera szo toga  
neszrecsnoga, kí je tá notri  
vrzseni bio, na ocvérke raz-  
rezale.

V-etakse nevarno meszto je vrzseni tem ocsne vere Ostffy Mihály. Ostffy je meo ednoga dobroga kath. priátele, steri je kralá lübezniik bio i kak viziki csesztník, sze je v-nyegovom dvouri drzsao Ete dobroga szrdcá goszpodin, ka naj Ostffya mentúje, nyemi je szkrivomá etak pravo: „Csi te v-koszév hizso vrzsejo, neidi naszredíno, nego sze v-kout, za dveri potégni i tam popejvaj.“

Pouleg pripovejdke szo Ostffya vecsér vrgli v-ono grozno hizso i on sze je uprav za dveri potégno i tam je zsoltáre szpejváo. Naednoux vragometno zácsajo koszé delati, vu hizsi szemtá, vkríz szejkajo, rogácsejo, ali Ostffy je pa li popejvao, za dveri szo nej szégnole. Med rogátanyem je szkouz sztejne csüti Ostffya peszem escse i te, gda szo koszé gori hejnyale:

„Kí sze vu vísesnyem Bougi vüpa!“

Te lübezniivi priátel je pohszlúhsao, csi Ostffy zaisztino popejva. Ino je zaisztino do szvekle gojgne popejvao. Zdaj pred kralá ide te dober priátel i ercsé nyemi: „Szvetli goszpoud! „Ostffy je szpevajoucs sou vcseraj v-koszév hizso i escse i

zdaj popejva Zagvüsno je Boug nej dopúsztó, kaj bi ga koszé razrezale, jasz v-tom, bozsi prszt vídim szkázanoga, dobro bi ga bilou szlobodno púsztiti.

Te krvi'zelec kral je vu szrdci i dúhi pobíti grátao i Ostffyi je na toga dobroga priátele prosnyou milosztso dao.

Odrejti je dao one hizse dveri i da sze je ogvüsao, kaj Ostffy zsvé, ga je szlobodno púsztó. I da je domou prisao, nyega grád je porüseni bio. ali on je zoucsi toga na ednom drúgom brezski novoga dao zozídati, steri escse dneszdén gori sztojí i v-sterom sze dneszdén eden, mocsne vere evangelicsanszki Ostffy drzsi, kí je ocsákov szvoji díke vrejden odvejtek.

Tak je oszloubodo g. Boug Ostffy Mihálya. Vö ga je oszloubodo z-koszév hizse, liki nigda v-Babilonszkoj vouzi z-zserjáve pécsi izraelszke trí mladénce: Sidráka, Mízskáka i Obednega. Dopúsztó nyemi je nouvi grád gorizozídati i dao nyemi je mocsne i sztálne vere osztanke.

„Kí sze vüpa vu Bougi,  
On sze nigdár neznouri!

• Fliszár János.





## Drovnía. Pripovejszti. Fabule.

### Batriven kony.

Küpec píta odávca: Jeli je té kony nej szaglivi? — ka bi bio szaglivi — odgovori ov — cejlou nous je szam jedini vu kmicsnoj stali i dönok sze neboji.

### Delaven mozski.

Pali, zakojvolo ti cejli dén od gojdné do vécsara nesztanoma kadís? Ár szamo v-tom hípi mam csasz; od vécsara do goj dne szpim

### Zsmetno je vervati.

*Goszpod:* Jeli szo csüli goszpá, ka je K. N. málar tak naturno doj zmálo nasztejno pavocsino, ka jo je szlüzsbenica uprav za pavocsino drzsála i na szmrt sze je zmantrála, da jo je doj stela zbriszati.

*Goszpá:* Tou mo vervala, ka jo je tak namálo, da jo je szlüzsbenica za právo pavocsino drzsála, ali ka bi sze ona nate-liko brigala, ka bi nateliko obtrúdila; tou je zsmetno vervati.

### Nazáj szpomin.

*Zsena:* Nigdár nepozábim kak nouri i neprilicseni szí bio ti, gda szí mi vougledi prisao.

*Mouzs:* Isztino más, ka szem jáko nouri bio.

### Dvá szvatka.

Dvá prísesztniva szvatka po iméni A. i B. od steriva je gucs sou, ka szvojo deco vküp ozsenita, ár je eden meo na nazsenitev voluo sziná, te ov pa za mouzs valon csér, sze nájdeta.

A: právi, v-etom leti pod počúo príde zse cíi moja.

B: Moj szin pa pod papuce príde.

### Posteni nájditel.

Eden falót píta szvojega pajdása, steri je rávao eden tálücseni csik jemao gori.

— Csi bi ti edno Milliono pejnez najsao, jeli bi je tá dao lasztniki?

Jah tou od toga, viszí, odgovori ov — sto bi je zgübo? Csi bi je káksi bogáti millioner zgübo, tiszтоми ji nebi dao nazáj, ali csi bi káksega koudisa bili, tiszтоми bi je nazáj dao.

*Persze:* rávno, nevolni koudisje gübijó millioune.

### Szamoszejszten cslovek.

— Zakaj sze tak stimate, priátel?

— Lehko sze stímam, moj eden vrsztník je gori najsao telefon, te drügi pa podmorszko ládjo zbrodo vö.

— I ka szte zbrodili vö ví? Hja, povejmi, ka bi escse trbelo?

### Prisziljenoszt.

*Szodec:* Tak vadlújete, ka szte apotekara vöro, gda vam je vrászt o dávao, vö z-zsebke vkradnoli.

*Tozseni:* Prisziljeni szem bio, na glázsi je gori bilou szpíszano: na dvej, na dvej vöri za edno zslíco; vöre szem pa nej meo.

### Dobre káhle.

Dávid szí je nouvi hram dao zozídati, v-steroga sze prvejse káhle nebi sikale, ide tak k-zselezári i proszi edne nájbole nouve fajte káhle, Zselezár nyemi porácsa edne tákse, stere sze z-záporom ravnaio i tak dáio

vékso, ali ménso toplouco, kak stoj zselej (nesztanoma tople) i sterim komaj pou teliko kúritvi jrbej, kak v-te drúge.

— Prav je odgovori Dávid, — te szi vcsaszi dvouje kúpim i teda nika nede trbelo kúritvi.

### Sztráh za vino.

Dvá mladénca gori ideta na vríh plamine da poglédneta vekivecsnoga sznegá légo. Da je tá pout vise eden dén vrejmena trpejla i da sze tam nedobi zsi-vis, z-szebom neszéta sztrosek túdi, jesztvino i pitvino. Kak gori plejzita po sztrmnom zréberji prouti vríhi, sze je on, steri je v-turbi víno neszao, poskálo i prouti vise sztou metrov globokomi douli nezasztávléno kobácao.

Te ov sze szahszivsi, za nyim kricsi:

Pazi pajdás! da neszpádnés na turbo, ár sze sztrejti zná glazs, v-sterom je víno!

**Da je li glazs cejli, skoda bi bilou za víno.**

Eden lúden, od vszej nász dobro poznani, zsalosztno, v-szvoji mládi lejtajzse preminoucsi óstarjás, kí je szvoje mestrije eden nájvernejsi gajitel, dober pívec i Bachusa nevkleknyeni naszledník bio, sze je z-dvema priáteloma na szaná j v-szouszedno vész pelao. Pouleg návade je z-szebom vzéo i v-bunde zsepki pelao eden pínt vína, stero do na pouti píli, csi zsédni grátajo prvle, kak tá prídejo na edno vóro houða. (nyegovomi gúti je tou dúga pout bíla, prvle ga je trbelo polejvati.)

Konyi szo pocsinyeni bili, szanik fájni, líki léd szkliszki, kak veter, plavíjo mláde vrejle

krvi zsrebice. V-ednom meszti sze nedovejdo eden sereg kávk zdigne, kocsis je nej pazo, zsrebice na sztran szkocsijo — vneszéjo cügle, száni polojno na sztran zmetani zmrsznyieni kúp sznegá príde i prevrzsejo sze. Zserbice prevrzsene száni escse na eden falat vlecséjo, v-nyih szedécsi sze nemrejo vó odmotati, zsnými vréd sze vlecsé kocsis, goszpoda, dokecs szo sze zserbice nej tak zaplele v-cügle, ka szo sztanole.

Nas óstarjás szi je naneszrecso rokou potro, ti ovi kí na glávi, kí na nougi omejszdszili i ka je vise vszega toga bilou, vszi szo sze presztrahsili. Jah Jancsi pa Ferko, vó me od mótajta, ár nika nemrem z-rokou v! Náj prvle óslátajta, csi je glazs cejli v bunde zsepki! Glázi je nika nej, hvála Bougi, dabi szamo tebé tá neszrecse nej doszégnoła, ka szi szi rokou szkváro. Tou je vsze nika: *da je li glazs cejli, skoda bi bilou za víno.* — Vó pojbe, z-zátikom — ár szem szploj obzsjao v-tom nenávadnom szankanyi, — odgovori od radoszi óstarjás!

### Pred birouvom.

*Birouv:* Kaksa je vasa familiszka sztáva?

*Tozseni:* Jáko zsalosztna, goszp, Birouv.

### Prígliha.

— Jeli szi escse nej szpoznao, ka je té nouvi szouszed rávno táksi, kak telefon?

— ?

— Gucsi, gucsi, ali nepremisláva szi.

Plodjenyá dokoncseték			Plodjenyá dokoncseték			Plodjenyá dokoncseték			Plodjenyá dokoncseték		
Plodjenyá zacsétek	Konyi	Rozsene márhe	Szvinyé	Plodjenyá zacsétek	Konyi	Rozsene márhe	Szvinyé	Plodjenyá zacsétek	Konyi	Rozsene márhe	Szvinyé
Január 1	Dec. 2	Okt. 8	Ápril. 23	Május 5	Apr. 5	Febr. 9	Aug. 25	Szept. 7	Aug. 7	Juni 13	Dec. 27
5	6	12	27	9	9	13	29	10	11	17	31
9	10	16	1	13	13	17	Szept. 2	14	15	21	Jan. 4
13	14	20	Máj. 5	17	17	21	6	18	20	25	8
17	18	4	9	21	21	5	10	22	23	29	12
21	22	8	13	25	5	Márc. 1	14	26	27	Juli 3	16
25	6	Nov. 1	17	29	5	5	18	30	31	7	20
29	30	5	21	2	9	9	22	Okt. 4	Szept. 4	11	24
Febr. 2	Jan. 2	9	Junius 2	6	Máj. 2	13	26	8	8	15	28
6	6	12	10	10	6	17	30	12	12	19	1
10	11	17	14	14	11	21	4	16	16	23	5
14	15	21	18	18	15	5	Okt. 8	20	20	27	9
18	19	5	22	22	19	9	12	24	24	31	13
22	23	8	26	26	22	9	14	28	28	Aug. 4	17
26	27	Dec. 3	30	30	22	20	20	Nov. 1	28	8	21
Márcz. 2	31	7	Julius 4	4	31	6	4	5	Okt. 2	12	25
6	4	11	8	8	Juni 4	10	4	8	6	16	1
10	8	15	12	12	8	14	8	13	10	20	5
14	12	19	16	16	12	18	Nov. 1	17	14	24	10
18	16	23	20	20	16	22	5	21	18	28	13
2	20	27	24	24	20	26	9	25	22	1	17
26	4	31	28	28	4	30	13	29	26	Szept. 1	21
30	8	Jan. 4	Aug. 1	1	2	Május 4	17	Decz. 3	30	9	25
Április 3	Márc 8	8	5	5	Juli 2	8	21	7	Nov. 3	9	29
7	8	12	9	9	6	12	5	11	7	13	2
11	12	16	13	13	10	16	9	15	11	17	Ápril 6
15	16	20	17	17	14	20	Dec. 3	19	15	21	10
19	20	24	21	21	18	4	7	23	19	25	14
23	24	28	25	25	22	29	11	27	25	29	18
27	28	Febr. 1	29	29	6	Jun. 1	15	31	27	Okt. 3	22
Május 1	Ápr. 1	5	Szept 2	2	30	9	19	Aug. 3	1	7	22

# PETAJNSKA SLATINA

BOGATO OGLJIČNA  
KISELI NATRON LITION  
KISELICA EVROPE

ZDRAVILNA VODA

LASTNIKI:

JOSIP in IVAN VOGLER



Poštna, brzojavna in želez-  
:- niška postaja: :-

SLATINA RADINCI

Priporočena in sporedna z  
-) znamenitim billinerom (-

# Senyá v-Prejkmurji.

- Beltinci**: (zsvinszko i drouvno) 20. januára, febr. 24. na prész-topno leto je 25. febr. 25. april, 27. jun. 15. jul. i 5 nov.
- Bogojina**: (zsv. i drouvno) 19. máj i 4. szept.
- Cankova**: 19. márc. v-pondejlek po bejloj, ali sv. Trojsztva nedeli, na Rupertovo, szept., i nov. 11.
- Črenšovci**: (zsv. i drouvno) v-pondejlek 3. mája i v-pondejlek 14. szeptembra.
- Dobrovnik**: (zsv. i drouvno) v-pondejlek po Tejlom i 25. julija.
- Dolenci**: 16. jul. i 6. dec.
- Dokležovje**: (konjszko, rozseno i drouvno) 18. jun. i 21. aug.
- Dolnja Lendava**: (konjszko, govenszko i drouvno) 25. jan. v-csetrtek po trétjoj posztnej nedeli, na Vélki csetrtek, po riszáli v pondejlek, 28. jul. 28. aug. 28. okt. i pred vüzmom v-csetrtek; vszáki tork szvinszko i za drovnijo. Csi velko szenye na tork szpádne, teda to drovno i szvinszko na drúgi dén.
- Grad**: (G. Lendava) márc 28, jun. 20. aug. 16., szept. 29., nov 30.
- Hodeš**: 10. márc. 5. jul. 19. aug. in 5. okt.
- Križevci**: (zsv. i drouvno) 16. april, 4. junija.
- Krog**: máj. 4.
- Küzdoblan**: na Krízsave.
- Murska Sobota**: (zsv. i kram.) Pred posztov nedelov v-pondejlek i pred vüzmom drúgi pondejlek, i po vüzmi te strti pondejlek, ino 24. jun. 24. aug. 15. okt. 6 dec.
- Martjanci**: máj 6., aug. 6., nov. 11.
- Petrovci**: jun. 4., jul. 4., szept. 8., okt. 28.
- Pužavci**: jul. 13.
- Puconci**: (zsv. in kram.) 28. máj, 10. jul. 10. szept. 10. nov.
- Prosenjakovci**: (zsv. in kram.) 15. márc. 16. jun. 2. szept. 28. novembra.
- Rakicsan**: (zsv.) 26. márc. pred riszáli v-pondejlek, 2. jul. 16. aug. 8. oktobra.
- Selo**: Na prvo nedelo po Szrpnoj Margyi i na Miklosovo.
- Sv. Benedek**: pred pepelnicev, po posztni kvatraj, po cvetnoj nedeli, na velki Pétek, po jeszénszki kvatraj, i pred koledi vszigdár v-pondejlek.
- Sv. Jelena**: aug. 18.
- Sv. Júri**: apr. 24.
- Tisina**: febr. 25., jun. 5., szept. 8—9.
- Turnišće**: (zsv. in kram.) pred cvetnov nedelov v-csetrtek; na drúgi pondejlek, po vüzmi; pred riszáli v-csetrtek; 12 jun; pred velkov mesov v-csetrtek; po máloj mesi na drúgi dén; okt. 4; vszáki csetrtek szvinszko i drouvno szenye. Csi velko szenye v-csetrtek szpádne, te de szvinszko i drouvno na drúgi dén.

ZOBOTEHNIČNSNI ATELJE

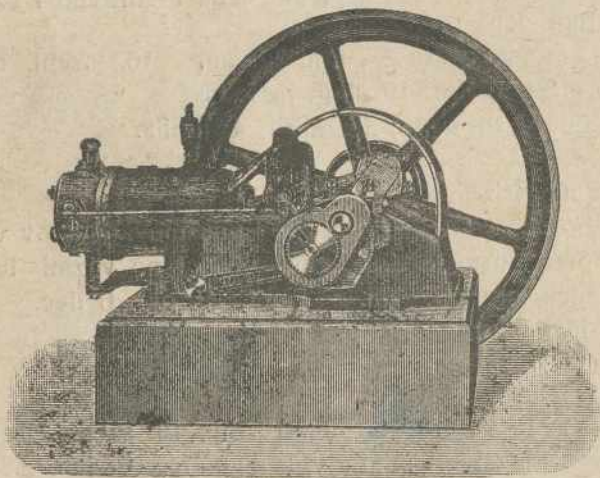
Heimer  
Oszkár

v M. SOBOTI v Geigerovoj hizsi

VOUTLE ZOBÉ

plombiram. Zalijém zlátom,  
szrebróm i porcelánom; delam  
nouve zobé pa celje redé z kau-  
csuka, zláta i zláte korone;  
moszte pa zobé z srajfami.

Polszko-goszpodárszka i mehanicsna  
delavnica (műhely)



Ivan Kücsan-a

v Murški Soboti je prvovrsztna!

Tam sze szprémejo v poprávo ali predelavo mlatilni i  
párni masini, automobili, motorbiciklini, benzin motori itd.

Naszekávanye mlinszki valékov sze  
dela najmodernejse in nájbouge.

**Szolidno delo! Primerne cejne!**

Zdaj: Zvézna ulica 16. Prvie v Berketovi ramáj.

# A. HIRSCHL

## MURSKA SOBOTA

ALEKSANDROVA CESTA 195.  
PREK GOSZTILNE TURKA



Veletrgovina gotovi  
modnih moskih oblek.

Dobra posztreszba!  
Fal cena! Dobro blágo!

## VELETRGOVINA Z VINOM

NÁDAI JÓZSEF  
MURSKA SZOBOTA

Ponüja prima sztáro in novo vi-  
no po nájménsoj dnévnoj cejni.  
Tocsna posztreszba!

Veliko, dugolejt gorisztojécse trstvo  
v Murski Soboti na glávnom pláci je

## BERGER BÉLA trstvo

Dobi sze vszáke féle leder naprebéranye, vu velikoj i  
máloj meri. Küpüje szirouve zsvinszke kouzse i  
vszáke féle szilje po nájpripravnejsoj dnévnoj cejni.

Bergera trstvo je v cejlom Prekmurji poznáno!

! VELETRGOVINA Z VINOM !

# LUDVIG SIFTAR v POLANI. posta PUCINCI

Priporáca Ljutomerszko erdecse i bejlo vino. Gosztílnicsárom i vszem tisztim, ki do gosztüvanye szlüzsilí, prvle kak bi indri küpili vino, naj prídejo k-meni kostávat, pri meni dobijo nájbougse vino vszigdár falej kak gder indri.

Mam 300 hektolitrov na prebéranye.

Tvornica pečatnih znamk, štampilij in emajliranih tablic

Siegel marken — Prägeanstalt.  
Stampiglien — und Emailschilderzeugung

## ANTON ČERNE graveur LJUBLJANA, DVORNI TRG 1.

Pečati, Klišeji, Društveni znaki, Šablone, Plombne klešče, Vzvodne tiskalnice, Štance, Modeli za predtiskanje perila, Numeratorji, Gozdna kladiva itd.

Messing — Siegel, Klischees, Schablonen, Plombenzangen, Hebelpressen, Stanzen, Vordruck — Modelle, Numérateure, Waldhämer usw.

## PREKMURSZKA TISZKARNA

je z-Kr. Hirschli-a hramouv, gde je dugo lejt bíla, preszeljena v-SZTÁRE GASZE, v szvojega lasztnika hram, gde szo za nyou pravejsi presztori vtálani. Knig i papérov trstvo, sze za krátki csasz tüdi tá predene.

Velko szkladiscse.

Dnèvne cejne.

cement, vápno, blanye, late in  
za zídanye, kak sztávbeni lesz.

## MESZARICS ISTVÁN M. SOBOTA

Kath. templommal szembe.

Nagy raktár.

Napi árak.

cement, mész, deszka, lécz és épületfába.



**Szte vidili cstido ?**

Kak

**NOVÁK JÓZSEF**

hitro zidársztva mujszter  
MURSKA SOBOTA. Kolodvor vilica

v-krátkom vrejmeni gori posztávi

zidine tak, ka na licsnom

meszti z-maksínom

z-cementa cigel

rédi z-ste-

roga

preci zída,

tak sze doszta

vrejmeni iforing pris-

para. Tak sze posztávijo

gori nájhitrej mocsni i fal zidil!

**Té cigel je**

**65<sup>0</sup>/<sub>0</sub>**

**falejsi, kak ov!**

# BRATA BRUMEN

v MURSKI SOBOTI

NA KŪKLI POULEG BIROVÍJE

Vsze felé plátno za zsenzski i moski gvant; za szrakice, posztelíno parhet, zefir, zsúto plátno, roubci, nájjí-nejsi stofi i cájgi sze dobíjo szploj nájboug-:: se i nájfalej. :::

Amerikanski Singer masíni za svélje szaboule, csizmáre i za dományi sevdobí sze li szamo pri Brata Brummen v-Murskoj Soboti pouleg biro-víje. Dá sze túdi do dvej lejt na ráte placсило.

oooooooooooooooooooooooooooo

TRGOVINA z-ZSELEZOM

**KARDOS**

**JÓZSEF**

MURSKA SOBOTA



Sze dobí vszefelé zselezo, masíni, masinszki oli, fárba i firniss. Kovacsko vogelje. Cement in Traverze ::: Glazsojne za okna. :::

V P Ü C O N C I

PRI **STERN**

**ARNOLDI**



Sze dobí vszefelé blágo po niszikoj dnévnoj cejni, kak : zselezo, porcelan poszouda, cuker, káva, szou itd. ka sze pri hizsi i vérsztvi nūca.

# NEMECZ JÁNOS

## MURSKA SOBOTA.

---

Odáva nájbougse masíne za sívanye,  
szlamorejzanye, szejanye.

Tam sze dobíjo nájbo-  
ugsi biciklini, vsze-  
felé zselezno  
blágo<sup>o</sup> pa  
tűdi

oo nájbougsi masinszki oli. oo

Delanye vszákseféle ledra!

pri **HOLCZMAN STEVANI**

v Murski Soboti

Cvetna ulica 88.

Na prosnyo sze vözdelajo i küpü-  
jejo vszáke féle szirouve kouzse.

Dnévne nizsne cejne! Delo hváli májsztra!

Nájfalej sze küpi

mela, cukér, szol  
i  
vszefelé specerijszko blágo,

kak tüdi Portland-cement,  
traverze, vápno i vsze-  
felé drügo zselezno blágo pri

**ČEH & GÁSPÁRI v M. SOBOTI,**

v Berger V. hramáj

(Tam, kak je prvle zadruga bíla).

**Doszta pejnez**

prisparate csi küpüjete szvoje  
potrejbcsine v bouti

**LUDVIK BENKO-ja**

MURSKA SOBOTA

Solska vilica hiš. šte. 204

v toj bauti trnok mocsno i lejpo  
plátno za zszszki i moski gvant.

Prvle kak bi gder indri küpíli poglednite mojo baoto.

:-:

Tüdi na vszákóm szenyi mam stacun!

:-:

# SLAVENSKA BANKA D. D.

preje:

Mariborska eskomptna banka in Jugosl. Union banka  
podružnica: MURSKA SOBOTA. V hiši dr. Šomena.

Ljubljana

Zagreb

Beograd

Bjelovar, Brod n/S, Celje, Dubrovnik, Gor. Radgona,  
Jesenice, Kranj, Maribor, Novisad, Osijek, Sombor,  
Suašk, Šabac, Šibenik, Vršac (Baranja), Rogaška  
Slatina (sezonska), Škofja Loka, Wien.

**Agencije:** Rosarijo De St. Fe, — Buenos-Aires  
(Argentina.)

**Afilijacije:** Budapest: Balkán Bank R. T.  
Split: Jugoslovanska indust. banka.

Delniška glavnica:	Din 50,000.000.—
Rezerve:	Din 13,000.000.—
Vložki preko	Din 125,000.000.—

Brzobjavni naslov: SLAVBANKA.

**Amerikanski oddelek:** izvršuje vsa nakazila v in  
iz Južne ter Severne Amerike ter daje vsa pojasnila  
brezplačno.

**Potniški odddelek:** Odpravlja potnike v Ameriko ter  
vzdržuje glavno in edino zastopstvo za celo Jugoslavijo.

(Compagne generale Transatlantique)

**Bančne zveze v Severni Ameriki:**

New-York, Chicago, Cleveland, Pittsburgh, Akren,  
Mokeesport, Johnstown, Farrel, Rochester, Ambridge,  
Bridgevil, Beaver, Fallsu, Brownville, Woodlawn, St.  
Luis, Lorain, Chicago Indiana, South Bend Indiana,  
Steubenville, Ohio, Sharonu, Bessemer.

**Bančne zveze v Južni Ameriki:**

**Chille:** Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir.

**Peru:** Lima, Callao, Cerro de Pasco, Chichlayo, Ica,  
Iquitos, Pacasmayo, Piuro, Trujillo.

**Bolivija:** La Paz, Cochabamba, Oruro Riberalta, Po-  
tosi, Santa Gruz, Sucre, Tarija, Mynui.

**Brazilia:** Rio de Janeiro.

**Uruguaj:** Montevideo.

Nájmódernejša

fabrika mesznati izdelkov z  
ledenov fabrikov in z hladnicov

**JOS. BENKÓ**

MURSKA SOBOTA.

Delajo sže vszake vrszte kol-  
bászi, szalámi (zimszki i  
lejtni) kak tüdi vszefelé pre-  
kajeno meszo.

IMPORT — EXPORT



govenszko zsvívno  
i braszko.



! ? !

## SIFTÁR LAJOSA

od zdávnyega vrejmena maó gori-  
sztojécsi vodeni i ognjeni valékni  
mlin i zsaga v **Murszkoj Szoboti**.

### Mele:

vszákeféle szilje na zselejnye v-nájfinej-  
soj posztávi. Psé proszou, hajdino,  
gyecsman, naszprotolejtje dela tikveni oli.

Rejzse vszákeféle lejsz  
na blanye i zsvinge po  
n á j t o n y e j s o j cejni.

V-Siftarovom mlíni szemleta mela, ali  
:: opáno pseno nezbrigne. ::

**Tikveni oli je pa, kak náj-  
bougsi poznan v-krajíni**

Masinszka tislarija

**Fliszár József-a**

v MURSKI SOBOTI

CVETNA VILICA 107.

Dela sze vszákeféle tislarszko delo pouleg zselejnya z méhkoga ali z trdoga leszá, od nájprosztejse do nájfinejse posztáve.

Velka záloga po novom leti gotovo, lasztno pohívto naprebéranye i skrinjy!

**Gotov moski gvant sze dobi pri**

**MÁYER STEVAN** szabouli

v MURSKI SOBOTI

Radgonska cesta 257.

Na prebéranye má vszákeféle moske i pojbinszke gotove oblejke, hoube itd. Z gotávlá tidi na prosnyo vszeféle szaboulszko delo. Odáva vszákeféle stofe, tkálcino, cájge, podmetálje pouleg zselejnya sze vszáki vöobszlúzi po primejnoj dnévnoj cejni.



**Asbestne skriv-  
leke  
vápno, cement,  
deszke i stein-  
kol**

má vszigdár v zálogi

**KOHN SÁMUEL** v Murski Soboti

**C. BÜDEFELDT** MARIBOR

Velka szkladárnica

vszákeféle moudne drovnie napletene preküpce, précimbne korine, nájfalejsi pamuk z-vune z-znamen-

**Na veliko**

kov „Schwan“

**Na droubno**



# Eszi csűj!

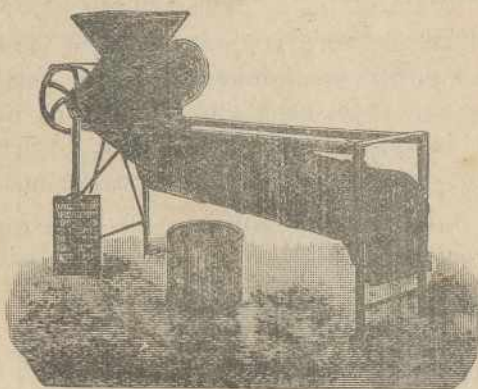
Prvle, kak kaj scsés küpiti, ali delati dati, pregledni one firme, stere v-etom kalendariji oznanyüjejo szvoje blágo i tá idi i i tam szi szpravi szvojo potrejbcsino, ár je gvüsno, ka sze tam nevkanis. Podpérajmo :—:—: one kí nász podpérajó! :—:—:

Edna rouka peré to drűgo!



Kí je nej znami, prouti nam je!

## Vérsztveni maksinje.



Za  
szejátev,  
za  
szecske, za repo  
rejzánye,  
za  
szioutánye,  
za  
szilja csiscse-  
nye  
Trieurje i t. v.

sze fal dobijo  
v-bouti

HARTNERA v M. SOBOTI.



Dájo sze na rátno plaesilo tüdi!

vogelje za kovácse

**Cement i vápno**

priporocsa

**CZIPOTH VIKTOR**

trgovina z leszom,  
drvámi i premogom

Murska Sobota, Prekmurje.

**Trgovszka agentura**

steinkol i drva



**FLISZÁR PAVEL** vörar

v MURSKI SOBOTI      poleg Turkove ostarije.

Na odajo má zsepne vöre, sztenszke vöre in vekerce. Gramafone ino iglé za gramofone. Elektricsne lampase ino Batrije po najnizsnoj cejni ino tüdi mam na odajo

zlate oringlne, prsztanke pa lance za vöre. Poprávlam z 1 letnov garanciov vszefelé vöre, zlatino, gramofone i Präecisionszke masine.

Niszke cejne! Za szvojo delo.dober sztojim! Szolidno delo!

**Vszáki naj poglédne!**

**A. KIRÁLVA** trstvo v M. SOBOTI

v-Bergerovom hrámi, pouleg Árvai bouthe na glávnom pláci.

DOBIJO sze na prebéranje vu velikoj meri poleg Becsinszkoga i Párisa divata vöposztavléni zszenszki krscsáci. Prejk sze vzemejo predelanye krscsákov. — DOBI sze vszefelé zszenszka preküpca, náimre za sznehé: bejlo plátno, triko, nanogaonice, (strumfe) blúzi, povisznyeki, (féringe) bábe, nastrikane gornilarve i. t. v. vsze po najtönyejsoj cejni i mocsnoga drzsánya.

Solidne cejne! Rédnö vö obszlüzsávanye! Vszáki naj za szvojo haszek poglédne!

# ASCHER B. in SIN

Glávni trg.

Murska Sobota.

Kolonska, specerijszka i vszefelé mela,  
zrnja velka trgovina. Herceg-Boszne  
orszacska szekulácijszkoa drüstva kra-  
jinszko zavüpnstvo.

GRÜNTANA 1855.

Telegráf: ASCHER.

Telefon broj 14.

# ZIZAN JÓZSEF

TRGOVINA z SZILJOM

v ČERNELAVCI.

Küpjje vszefelé zrnje



vszigdár po nájvéksoj



× dnévnoj cejni. ×



HRANILNICA v MURSKI SOBOTI D. D.  
prej  
Muraszombati Takarékpénztár

AFILIRANA OD  
Jadranske Banke a d. Beograd.

SPUNYAVA VSE BANCSE POSZLE NAJKULANTNEJ

ZASTOPSTVO AMERIKANSKE LINIE NAVIGAZIONE  
GENERALE ITALIANA.

SZELJENIKI DÓBIJO BREZ PLACSE VSZE POTREJBNE  
INFORMÁCIE.